

Ikt. sz.: FFB-41/26-2/2019.

FFB-14/2019. sz. ülés
(FFB-26/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**
2019. november 26-án, kedden 10 óra 03 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 532. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirendi javaslat elfogadása	6
Tájékoztató az aktuális hazai és nemzetközi klímapolitikai kérdésekről	6
<i>Dr. Kaderják Péter tájékoztatója</i>	7
<i>Hozzászólások, kérdések</i>	14
<i>Dr. Kaderják Péter válasza</i>	19
Éghajlatváltozási vészhelyzet megállapításáról és az ezzel összefüggő feladatokról szóló H/6535. számú határozati javaslat Az éghajlatváltozási veszélyhelyzetből fakadó, halasztást nem tűrő feladatokról szóló H/7380. számú határozati javaslat A klímavészhelyzet kihirdetéséről szóló T/7021. számú törvényjavaslat A klímaügyi- és fenntarthatósági csúcsminisztérium felállításáról szóló H/7434. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítványok tárgysorozatba vételéről)	22
<i>Schmuck Erzsébet szóbeli kiegészítése</i>	23
<i>Tordai Bence szóbeli kiegészítése</i>	24
<i>Schmuck Erzsébet szóbeli kiegészítése</i>	25
<i>Hozzászólások</i>	26
<i>Határozathozatal</i>	37
Az új Fővárosi Közgyűlés által elfogadott rendelkezések magyarországi érvényesítéséről szóló H/7960. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	37
<i>Szabó Tímea szóbeli kiegészítése</i>	38
<i>Hozzászólások</i>	40
<i>Szabó Tímea válasza</i>	41
<i>Határozathozatal</i>	43
A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló T/8022. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	43
<i>Tordai Bence szóbeli kiegészítése</i>	43
<i>Határozathozatal</i>	44

Dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter éves meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)	44
<i>Dr. Palkovics László beszámolója</i>	45
<i>Hozzászólások, kérdések</i>	53
<i>Dr. Palkovics László válaszadása</i>	56
Az ülés berekesztése	62

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató az aktuális hazai és nemzetközi klímapolitikai kérdésekről
Tájékoztatót ad:
Dr. Kaderják Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkára
2. Éghajlatváltozási vészhelyzet megállapításáról és az ezzel összefüggő feladatokról szóló határozati javaslat (H/6535. szám)
(Schmuck Erzsébet, Csárdi Antal, Demeter Márta, Dr. Keresztes László Lóránt, Hohn Krisztina és Ungár Péter (LMP) képviselők önálló indítványa
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Az éghajlatváltozási veszélyhelyzetből fakadó, halasztást nem tűrő feladatokról szóló határozati javaslat (H/7380. szám)
(Schmuck Erzsébet (LMP), Dr. Gurmai Zita (MSZP), Dr. Hadházy Ákos, Dr. Szél Bernadett (független), Dr. Vadai Ágnes (DK), Nunkovics Tibor (Jobbik) és Szabó Timea (Párbeszéd) képviselők önálló indítványa
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
4. A klímavészhelyzet kihirdetéséről szóló törvényjavaslat (T/7021. szám)
(Tordai Bence, Burány Sándor, Szabó Timea, Dr. Mellár Tamás és Kocis-Cake Olivio (Párbeszéd) képviselők önálló indítványa
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
5. A klímaügyi- és fenntarthatósági csúcsmisztérium felállításáról szóló határozati javaslat (H/7434. szám)
(Schmuck Erzsébet, Csárdi Antal, Demeter Márta, Dr. Keresztes László Lóránt, Hohn Krisztina és Ungár Péter (LMP) képviselők önálló indítványa
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
6. Az új Fővárosi Közgyűlés által elfogadott rendelkezések magyarországi érvényesítéséről szóló határozati javaslat (H/7960. szám)
(Szabó Timea és Tordai Bence (Párbeszéd) képviselők önálló indítványa
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
7. A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/8022. szám)
(Tordai Bence (Párbeszéd) képviselő önálló indítványa
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
8. Dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter éves meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
9. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Schmuck Erzsébet** (LMP), a bizottság elnöke
Bencsik János (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz), a bizottság alelnöke
Böröcz László (Fidesz)
Koncz Ferenc (Fidesz)
Varga Gábor (Fidesz)
Hajdu László (DK)

Helyettesítési megbízást adott

Simonka György (Fidesz) Böröcz Lászlónak (Fidesz)
Szászfalvi László (KDNP) Bencsik Jánosnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Hatvani Szabolcs bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Kaderják Péter államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium)
Karácsony Gergely főpolgármester
Dorosz Dávid főpolgármester-helyettes
Szabó Timea (Párbeszéd) országgyűlési képviselő
Dr. Gurmai Zita (MSZP) országgyűlési képviselő
Tordai Bence (Párbeszéd) országgyűlési képviselő
Dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter

Jelen vannak

Dr. Botos Barbara helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium)
Rideg Adrienn titkárságvezető (Innovációs és Technológiai Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 03 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirendi javaslat elfogadása

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntök mindenkit, a Fenntartható fejlődés bizottsága mai, november 26-ai ülését megnyitom. Köszöntöm a bizottság megjelent tagjait, vendégeinket, illetve az ülésre érkezett civil képviselőket, a hallgatóságot.

Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes. Szászfalvi László képviselő urat Bencsik János alelnök úr helyettesíti, Simonka Györgyöt pedig Böröcz László képviselő úr. Így megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

A mai ülésünk napirendi javaslatát előzetesen megküldtem a bizottság tagjainak. Ma reggel a sorrend módosítása miatt egy újabb változatot küldtem meg. Így azt kérem a bizottság tagjaitól, hogy aki egyetért a napirendi javaslattal, a napirendi pontok utóbb megkapott meghívó szerinti sorrendjével, az kézfeltartással jelezze! Kérem, szavazzunk! (Szavazás.) Megállapítom, hogy a bizottság a mai ülésünk napirendi pontjait egyhangúlag elfogadta.

Tájékoztató az aktuális hazai és nemzetközi klímapolitikai kérdésekről

Így a napirendi pontoknak megfelelően az első témakör „Tájékoztató az aktuális hazai és nemzetközi klímapolitikai kérdésekről”. Tisztelettel köszöntöm dr. Kaderják Péter államtitkár urat, dr. Botos Barbara helyettes államtitkár asszonyt és Rideg Adrienn titkárságvezető asszonyt. Azt gondolom, hogy sok szempontból aktuális ez a mai tájékoztató, hiszen jövő héten, december 2-án kezdődik Madridban a COP25, vagyis az éghajlatváltozási keretegyezmény részes feleinek soron következő tanácskozása. Ez biztos, hogy nagy nemzetközi figyelmet fog kapni, hiszen a szeptemberi rendkívüli ENSZ-klímacsúcson a főtitkár úr már klímakatasztrófa-helyzetről beszélt, és arra hívta fel a figyelmet, hogy a szavak helyett most már a tetteknek kell következni. Arra is felhívta a figyelmet a klímacsúcson, ahol személyesen is részt vettem, hogy az önkéntes vállalások, amelyeket a párizsi klímacsúcs után tettek az országok, nem elegendők. Ismeretes, hogy tavaly a katowicei csúcstól ezt összegezték, és akkor azok a vállalások ilyen 3 Celsius-fok alatt tartanak a hőmérsékletnövekedést, ami már a civilizáció alapjait is picit megrengetné.

Tehát ezzel kapcsolatosan, azt gondolom, mindenképpen kérdés, hogy a magyar kormány hogyan készül a jövő héten kezdődő csúcstra, milyen álláspontot fog képviselni, mi a magyar álláspont. A másik fontos kérdés a mostani tájékoztatón, hogy Magyarországnak hogyan alakulnak a 2030-ig és a 2050-ig szóló energetikai és klímapolitikai vállalásai, és hogyan áll az ország dekarbonizációs útiterve. Ehhez kapcsolódóan kérdés az, hogy látjuk-e már, hogy 2030-ra a 40 százalékos csökkentés nem lesz elegendő. Most, ebben a pillanatban több EU-tagország arról beszél, hogy már az 55 százalékos csökkentés sem elegendő. Csak erre szeretném felhívni a figyelmünket. Biztos, hogy nem lehetünk attól nyugodtak, hogy mi kis ország vagyunk, és egy kis ország nem tud ehhez érdemben hozzájárulni. A világon a sok kicsi sokra megy, azt hiszem, ezt általában így kellene kezelni.

Van egy harmadik fontos ügy is. Elfogadta az Országgyűlés a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát, amelyben szerepel, hogy ezt hároméves cselekvési terveken keresztül kell megvalósítani, végrehajtani. Szeretném azt is megkérdezni az államtitkár úrtól, hogy ezzel mi van, hogyan áll.

Az előzetes egyeztetéseknek megfelelően azt kérem, hogy nyilván a készülő tervekre, stratégiákra kiemelten fókuszálva, egy harmincperces tájékoztató keretében tájékoztasson bennünket államtitkár úr, ezt követően lenne lehetőség kérdések és észrevételek megtételére. Köszönöm szépen. Államtitkár úrnak megadom a szót.

Dr. Kaderják Péter tájékoztatója

DR. KADERJÁK PÉTER államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): *(Az előadást projektoros kivetítés szemlélteti.)* Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Nagyon szépen köszönöm a meghívást a Fenntartható fejlődés bizottsága mai ülésére, hogy tájékoztatót adjak az aktuális nemzetközi és hazai klímapolitikai kérdésekről abban a kontextusban, amit elnök asszony is említett, igyekszem ezekre a témákra kihegyezni az előzetes beszámolómat, és természetesen a beszámoló végén pedig, a kollégáimmal együtt, a kérdésekre fogunk válaszolni.

Talán hadd kezdjem azzal, hogy ha a nemzetközi rész felől indulunk a kérdés megválaszolásában, megerősítve azt is, amit az elnök asszony mondott, a klímapolitika globális környezete nem alakul túl kedvezően az utóbbi időben. Úgy tűnik, az adatok arról tanúskodnak, hogy a globális üvegházgáz-kibocsátások továbbra is növekvő tendenciát mutatnak, amelyet globális összefogással lehet megállítani, megfordítani. Azt látjuk, hogy a párizsi megállapodást aláíró 195 félnek sem mindegyike ratifikálta a megállapodást, 187 országról tudunk, akik ezt a megállapodást ratifikálták, legutóbb Oroszország. Kifejezetten rossz hír, hogy a második legnagyobb szennyező, az Egyesült Államok november 4-én a megállapodásból való kilépést jelentette be hivatalosan is az ENSZ felé, úgyhogy az USA 2020. november 4-én, úgy tűnik, elhagyhatja a megállapodást. *(Szabó Timea megérkezik.)* Ha megnézzük a másik kiemelt nagy szennyezőt, Kínát, akkor azt látjuk, hogy most a gazdasági recesszióra olyan gazdaságfejlesztési tervekkel válaszolnak, amelyek kifejezetten nincsenek összhangban a párizsi vállalásokkal. Nemrég arról olvashattunk, hogy az Európai Unió teljes szénbázisú beépített kapacitását meghaladó mennyiségű új szenes erőművi kapacitás megépítését vette tervbe Kína, 140 gigawattnyi kapacitásról hallottuk. Ezek kontextusba helyezik azt a kiemelt erőfeszítést, azt gondolom, amit az Európai Unió és ezen belül Magyarország is a klímavédelem területén tesz és tervez tenni.

Ha Európára nézünk, röviden arról szeretnék beszámolni, hogy hogyan látjuk az államtitkárság részéről, az európai eseményeken részt véve azt, hogy 2019-ben melyek voltak és melyek most is a kiemelt európai uniós klímaügyi és energetikai kérdések. Ezek közül négyet emelnék ki. Az első az úgynevezett „Tiszta energia” csomagnak, ennek a jogszabálytervezetnek a véglegesítése, amelyet még a román elnökség alatt véglegesítettek az európai intézmények, és amelynek a jelentősége azért kiemelten fontos, mert e jogszabálycsomag 80 százaléka azt célozza, hogy az európai energiaszektor zöldüljön és klímabarátabbá váljon. Az európai energiapiacokat készíti fel arra, hogy ezt a grandiózus feladatot megpróbálják megvalósítani. Szeretném jelezni, hogy ennek a csomagnak az implementációja természetesen Magyarországon is

megkezdődött már, ahol erre külön szükség volt, az implementáció folyamatos, tehát például most a parlament előtt lévő őszi energetikai törvénycsomagban már vannak olyan elemek, több is, amelyek a „Tiszta energia” csomag magyarországi implementációját szolgálják.

A második pont, amit kiemelnék, és amit elnök asszony is már jelzett, a 2019. október 4-ei környezetvédelmi tanácsi ülés. A tanács itt fogadta el európai uniós szinten a következtetéseket az ENSZ éghajlatváltozási egyezményében részes felek 2019 decemberi konferenciájára. *(Tordai Bence megérkezik.)* Itt röviden majd szeretnék utalni a magyar álláspontelemekre, illetve arra az ugyancsak kedvezőtlen fejleményre, hogy az eredeti házigazda, Chile lemondta ezt a házigazdaságot helyi zavargások miatt, és most Madrid ugrott be házigazdaként ebbe a folyamatba. Erre majd rövidesen kitérek részletesebben is.

A harmadik pont, amit érintenék, az az EU hosszú távú kibocsátáscsökkentési stratégiája, az úgynevezett „Tiszta bolygót mindenkinek!” stratégia. E körül ma nagyon élénk vita zajlik európai uniós szinten, ahol a magyar kormány is elég határozott állásponttal rendelkezik. Végül említeném, hogy az új bizottsági elnök asszony előzetesen tett energia- és geopolitikai bejelentései meglehetősen nagy visszhangot váltanak ki, úgy tűnik, és nemcsak úgy tűnik, hanem az a helyzet, hogy az új európai uniós vezetés és a Bizottság klímapolitikai és energiapolitikai attitűdjének nagyon erős vezető témái ezek a témák.

Akkor röviden az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezményében részes felek konferenciájáról és az elfogadott következtetésekről.

Itt egy 28 pontos következtetés az, amit a környezetvédelmi tanács elfogadott. Az első hat pontja ennek kiemeli azt, hogy szükséges, ennél sürgetőbbben szükséges a fokozott globális cselekvés azért, hogy a párizsi megállapodás céljait be tudjuk tartani, megerősíti, hogy a jelenlegi NDC-k, önkéntes vállalások nem elégségesek a cél elérésére, és méltatja az IPCC munkájának jelentőségét.

A 7-18. pontok foglalkoznak az európai ambíciószinttel. Az anyag leszögezi és megismétli, hogy a 2030-as európai uniós hatályos célok 32 százalék megújulóenergia-felhasználást, 32 és fél százalék energiahatékonyságicél-javítást fognak eredményezni és 40 százaléknál magasabb ÜHG-kibocsátás-csökkenéshez fognak vezetni. Itt megjegyezném, hogy az Európai Környezetvédelmi Ügynökség novemberben publikált egy olyan anyagot, amely a 2019-es trendeket és előrejelzéseket foglalja össze az európai klíma- és energiapolitikára tekintettel. Az ügynökség jelentése nem erősíti meg egyébként ezt az optimizmust, nevezetesen hogy a mostani célkitűzések 40 százalék fölötti üvegházgáz-kibocsátást fognak eredményezni, hanem úgy fogalmaz és azt állapítja meg, hogy az EU 2030-as 40 százalékos céljainak teljesítése nem lehetséges a jelenlegi, már létező intézkedésekkel, tehát már a 40 százalék elérése is további erőfeszítéseket fog igényelni.

Leszögezik a következtetések, hogy az EU 2020-ban frissíteni fogja az önkéntes vállalását. Ez a frissítési folyamat működésben van, korrektül jelzi a 2050-es klímasemlegesség céljáról az EU-ban folyó vitát. Azt gondolom, a magyar hozzájárulás is jelentős volt ahhoz, hogy a bemutatása ennek a vitának korrekt legyen. Kiemeli azt, hogy az EU jelenleg is vezető szerepet játszik a nemzetközi klímafinanszírozásban, 2018-ban 74,4 milliárd eurót fordítottak az Európai Unió tagállamai nemzetközi klímafinanszírozásra, amely a globálisan erre a célra fordított forrásoknak nagyobb, mint 40 százaléka. Itt

fontos megjegyezni azt is, hogy az Európai Unió elkezdte a saját intézményeinek és különösen a finanszírozási rendszerének az átalakítását. Kiemelném, hogy az EIB például 2021-től nem kíván fosszilis, tehát szenes vagy gázos és egyéb fosszilis projekteket finanszírozni, most úgy néz ki a helyzet. Néhány egyéb pontot is tartalmaznak ezek a következtetések.

A magyar álláspont a következtetésekkel kapcsolatban úgy nézett ki - miután a 2030-ra megállapított ambíciószint megváltoztatására, amit egyébként két évig tartott letárgyalniuk az európai tagállamoknak, csak az Európai Tanácsban, tehát a legmagasabb szinten van lehetőség -, hogy egy ad hoc emelés kockáztathatja az EU teljes hitelességét ezen a területen, hiszen a NEKT-ek éppen most vannak véglegesítés alatt, és azok fogják megmutatni, hogy ki milyen intézkedések révén kívánja ezeket a 2030-as, jelenleg hatályos célokat elérni. *(Koncz Ferenc megérkezik.)* Azt is jeleztük, hogy mivel 2030-ba is már 2020-on keresztül vezet az út, és éppen új költségvetési időszak tervezésében vagyunk, ezért a 2030-as célok realitását illetően az EU pénzügyi forrásokkal és ösztönzőkkel kapcsolatos egyéb döntései is rendkívül fontosak. Nevezetesen, hogy a 2021-27 közötti költségvetés hogyan fog kinézni és milyen erőforrásokat szán a klímacélok megvalósítására, ezen belül természetesen a legnehezebb helyzetben lévő kelet-európai tagállamok, köztük Magyarország pozíciójára is. *(Böröcz László kimegy a teremből.)*

Azt kértük, és azt gondolom, hogy ezt sikerült is érvényesíteni, hogy a 2050-es klímasemlegességi vita tárgyszerű bemutatására legyen lehetőség a következtetésekből, és mindig hangsúlyoztuk, hogy a klímavédelem mellett az európai versenyképesség megőrzésének fontossága is rendkívül alapvető kérdés. A tagállami sajátosságokat figyelembe kell venni a klímacélok elérésénél, a technológiasemlegességet, többek között a nukleáris energia használatát is méltányolni kell, hiszen olyan nagy feladat ennek elvégezése, hogy gyakorlatilag minden karbonmentes technológia alkalmazására szükség lesz Európában. A tagállami szuverenitást az energiamixről történő döntésben fenn kell tartani, és senkit nem szabad hátrahagyni, tehát az alacsony karbonátmenetnek igazságosnak, szolidárisnak kell lennie. Ezen alapelveket végig képviseltük a tárgyalások és a konklúzió véglegesítése során.

Itt tulajdonképpen el is érünk ahhoz a ponthoz, hogy az EU hosszú távú, 2050-re vonatkozó kibocsátáscsökkentési stratégiájával kapcsolatban, amely a „Tiszta bolygót mindenkinek!” címet viseli, hogyan is alakul a magyar álláspont, és hogy mi a magyar álláspont háttere. Erre szeretnék csak röviden rávilágítani.

Azt kell látni, hogy az európai uniós kontextus az az, hogy körülbelül a berlini fal lebontása és a 2050-es klímasemlegességi cél között vagyunk félúton. Tehát, ha úgy tetszik, a meccs első félidejében vagyunk, és akkor vissza lehet nézni, hogy az első harminc évben milyen eredményt sikerült produkálni. Ha meghúzzuk ezt a vonalat a mai naphoz, látjuk, hogy a szükséges útnak még csak a kisebb részét tettük meg, ha pedig finoman fogalmazok, a könnyebb félidőn vagyunk túl, tehát az az időszak, amikor az alacsonyan függő gyümölcsöket lehet még leszedgetni ilyen szempontból a fáról. Tehát nem egy egyszerű feladat a második felét ennek az időszaknak jól megcsinálni. *(Dr. Gurmai Zita megérkezik.)*

Ezért rendkívül átgondolt terveket kell kialakítani ahhoz, hogy hiteles legyen az európai 2050-es politika. Tudniillik a 2050-es célok elérése közpénzből finanszírozott beruházásokkal nem lesz lehetséges, a magánszektorban el kell hinnie, hogy Európa ezt meg tudja csinálni, mert az ő

beruházásaik nélkül ez nem lesz lehetséges. Sőt, a legnagyobb energetikai partnerországoknak el kell hinniük, hogy Európa ezt csinálja, és Oroszországnak, Afrikának, Kínának, az Egyesült Államoknak el kell hinnie, hogy Európa néhány évtizeden belül nem fog földgázt és olajat használni, és ilyen dolgokat fog csinálni. (*Böröcz László visszajön a terembe.*) Tehát ez egy kritikus kérdés, hogy a 2050-es politika sikeres legyen.

Így indulunk, de ahogy jeleztem, az új bizottsági elnök asszony a legfontosabb programpontjait várhatóan december 11-én fogja majd bejelenteni. Hogy ezek mit is tartalmaznának: az új zöldmegállapodás, EU-s klímátörvényre vonatkozó javaslat, esetleg just transition fund felállítása? Ezekből fog kiderülni, hogy milyenek a jelenlegi vezetés induló elképzelései ehhez kapcsolódóan. Azt már hallottuk, hogy az ambíciószintet 2030-ra 40-ről 55 százalékra kellene emelni több tagállamban az elnök asszony szerint is, a finanszírozási források átcsoportosítása a klímavédelmi célokra pedig megkezdődik. Itt annyit tudok mondani, hogy úgy látjuk, bár ebben van vita Magyarországon az ezzel foglalkozók között, hogy Magyarország egyébként egy jó helyzetből indul ebben a versenyben, hiszen a klímavédelem szempontjából kiemelten fontos üvegházhatásúgáz-kibocsátás vonatkozásában jó helyzetből indulunk, ilyen szempontból a teljesítményünk az EU első harmadába tartozik.

Hogy a 2050-es klímasegességéi vita történetiségét gyorsan bemutassam, 2019 júniusában a tanácson, ahogyan ezt tudjuk, 24 EU-tagállam támogatta a 2050-es klímasegességéi cél elfogadását. Szeretném jelezni azért, és ezt itthon el szoktuk felejtetni mondani, hogy több támogató ország van, sőt egész pontosan hat, aki 1990 óta egyetlen tonna kibocsátáscsökkentést sem ért el, és hangos támogatója a 2050-es dekarbonizációs céloknak. Név szerint is szívesen felsorolom őket, ha erre szükség van. De hat tagország nemhogy csökkentette, hanem növelte a kibocsátását '90 óta, és a két legnagyobb, 4-ből a két nagy kibocsátó tagország, Franciaország és Olaszország is az EU-átlag alatt tudta csökkenteni a kibocsátásait '90 óta.

Az akkori 2050-es céldátum megjelölését a lengyel, cseh, észt és magyar fél részéről elemeztük arra hivatkozva, hogy részletesebb elemzésekre és tervekre van szükség, illetve az MFF-re vonatkozó tervekkel össze kell kapcsolni a tárgyalásokat és a célkitűzést, hiszen 2050-be nem lehet 2030 nélkül eljutni, ha a 2030-as célokat nem érjük el, akkor a 2050-esek is hiteltelenek lesznek. 2019 októberében az észtek bevállalták a 2050-es célt. Észt az energiabiztos személye egyébként.

A magyar álláspont kiemelt elemei tehát, hogy a 2050-es célt és az MFF-kérdéseket mindenképpen összehangoltan kell vizsgálni, és az a bizonyos megoldás, amely ma a Bizottság részéről kialakulni látszik, ez a bizonyos igazságos átmenet alap, a just transition fund, mivel elsősorban a szén régiók problémáját kívánja megoldani a jelenlegi, még elég zavaros tervek szerint, nem tud elégséges választ adni a magyar problémákra, noha úgy látjuk, és itt igazából miniszterelnöki idézeteket tettem fel erre a slide-ra, hogy több szempontból is Magyarország érdekelt és képes ezeket a célokat egyébként megvalósítani. Egyrészt komolyan úgy látjuk, hogy Magyarországnak az elmúlt három évtizedes klímajeljesítménye kiemelkedő, Európában a kilencedik helyen vagyunk, holtversenyben a dánokkal. Erre utalt a miniszterelnök úr, amikor Macron elnöknek azt mondta, hogy Magyarország klímabajnok. A másik idézet pedig a parlament nyitó

ülésnapjáról van, ahol a miniszterelnök kiemelte, hogy a magyar álláspont szerint Magyarország esetében elérhető, de csak radikális és mély gazdaságátalakító programok segítségével, a 2050-es klímasemlegesség. Ennek alapját az szolgáltatta, hogy amikor ezt a kérdést feltesszük magunknak, hogy el tudjuk-e érni ezt a klímasemlegességet, azt a kérdést is fel kell tenni, hogy mit kell ahhoz tenni és mennyibe kerül az, ha ide eljutunk. Erre vonatkozóan kezdtük el azokat az elemzéseket elvégezni, amelyekből a 150 milliárd euró körüli nagyságrendű, a normál fejlődésen túlmenő beruházási nagyságrendek látszanak. Ezek valóban ahhoz kellenének, hogy a mai tudásunk szerint azt meg tudjuk ítélni, hogy mekkora erőfeszítést kéne tennünk azért, hogy 2050-re Magyarország klímasemleges legyen.

Jelenlegi tudásunk szerint úgy becsüljük, hogy 2050-ig évente a GDP-nek addicionálisan két-két és fél százalékát kéne ilyen célokra költeni, tehát megújulóenergia-fejlesztésre, az energiahatékonyság javítására, közlekedési elektrifikációra és minden olyasmire, amiről ma tudjuk, hogy hogy kell csinálni, meg olyanra is, amiről ma még nem tudjuk. Az elemzéseink azt mutatják, hogy mai technológiákkal valahol 17 millió tonna környékére tudnánk csökkenteni a kibocsátásokat, és ott megáll a tudomány. Azok a technológiák, amelyekkel a maradék 17 százalékot el lehet mozdítani, ma még üzletileg nem értelmezhető technológiák. Hallottunk már róluk, hallottunk hidrogénről, CCS-technológiákról, de valójában ezek ma nem üzleti alapon működnek, csak elképzelésünk van, hogy hogyan lehetne ezt az utolsó lépést megtenni. Még egyszer mondom: aktívan zajlanak ezek az elemzések.

A beszámolómnak ezen a pontján térnék át a hazai integrált energia- és klímapolitikai stratégiaalkotásra vonatkozó részére, hiszen ezek a nemzetközi és EU-s keretek adják meg azt a keretet, amelyen belül ebben az évben azon a fő feladaton dolgozunk, hogy ezt a jövőképet, ezt az integrált energia- és klímapolitikai jövőképet, célokat, intézkedéseket és ezeknek a hatásait összerendezzük kiemelten fontos stratégiai dokumentumokban.

Röviden, hogy milyen alapelvekre építjük a célmeghatározást és a stratégiákat. Itt öt fő alapelvet emelnék ki. Ilyen szempontból először is már maga az energia- és klímapolitikai integrált államtitkárság létrehozása is azt célozta, hogy a VIP szennyező szektor, az energiaszektor és a klímavédelem érdekei között megpróbáljunk egyensúlyt teremteni. Szükség van biztonságos energiaellátásra is, és szükség van klímavédelemre is. Ezeket a sokszor ellentmondó szempontokat kell egyensúlyba hoznunk. Arra törekszünk, hogy ezek a stratégiai dokumentumok olyan célokat fogalmazzanak meg, amelyekben a klímavédelem, a versenyképesség és az energiaellátás biztonságának céljait egyensúlyban tudjuk tartani.

A második nagyon fontos alapelv, amire építünk, hogy a stratégiai céljainkat költséghatékony módon kell elérnünk. Magyarország a GDP szempontjából még mindig Európa kevésbé fejlett országai közé tartozik. Tehát olyan megoldásokat kell keresnünk, ahol a rendelkezésre álló beruházási és támogatási forrásokat a legnagyobb hatékonysággal tudjuk felhasználni. A harmadik kiemelt alapelvünk, hogy olyan klímapolitikai intézkedéseket keressünk, amelyek addicionális hasznokkal is tudnak járni a magyarok számára. Fontos a klímavédelem, de nem tudjuk egyedül megmenteni a világot, ezt is tudomásul kell venni. Tehát olyan intézkedéseket keresünk, ahol azzal, hogy klímát védünk, egyúttal gazdaságot is fejlesztünk, egyúttal importot is csökkentünk, ezáltal energiafüggetlenséget erősítünk, és a

magyar fogyasztók rezsiköltségeinek is a fenntartható mérséklését tudjuk elősegíteni.

A negyedik alapelvünk a technológiasemlegesség. Kiemelten fontos cél az ÜHG-kibocsátás csökkentése, de az energiatakarékosságra, a megújulóenergia-hasznosításra, a nukleáris kapacitások fenntartására egyaránt szükség van. Végül pedig igazságos átmenetet megalapozó stratégiákat szeretnénk a kormány és a magyar polgárok elé tárni.

Ezen alapelvek alapján dolgoztunk tehát ebben az évben is. A NEKT tervezetét mindenki látta. Az elmúlt félévben párhuzamosan készült és együtt fejlődött a Nemzeti Energiastratégiánk, amelyet a kormány adott nekünk feladatként és az európai uniós sorvezető szerint készülő Nemzeti Energia- és Klímaterv. A munka során, úgy remélem, választ adunk a NEKT-ben nem vagy érintőlegesen érintett kérdésekre. Nagyon sok visszajelzést kaptunk ezzel kapcsolatban, igyekszünk ezekből, amit tudunk, figyelembe venni.

Ki szeretném emelni, hogy az elmúlt félév, sőt tulajdonképpen az év eredménye az, a két dokumentum szempontjából mindenképpen, hogy a jövőbeni integrált energia- és klímatervezés szempontjából még inkább releváns módszertani fejlesztést hajtottunk végre, együttműködve a Corvinus Egyetemmel létrehoztunk egy olyan magyar TIMES modellt, amely nemzetközi sztenderdeknek megfelelően reprezentálja a teljes magyar energiafelhasználási szektort, és olyan részletezettséggel mutatja be a magyar energiafelhasználást, amely lehetővé fogja tenni, hogy egy konzisztens módszertan alapján tudjunk majd részstratégiai szakpolitikai döntéselőkészítő anyagokat megalkotni. Ez hiányzott eddig a magyar energia- és klímapolitikai tervezésből. Eddig minden stratégia más adatbázison, más együttműködő partnerrel történt, és ilyen értelemben az eredményeik is sokszor összehasonlíthatatlanok voltak. Azt gondolom, ebben az ügyben nagyot lépünk most előre. Végül természetesen az energiastratégia és a NEKT fő céljai, intézkedései és a hatásvizsgálat abszolút integrált módon történik meg.

Mivel délután a bizottság Palkovics miniszter urat is meg fogja hallgatni, és természetesen az energia- és klímapolitika az ő portfóliójába tartozik, csak néhány bevezető gondolatot, néhány olyan alap dolgot szeretnék még elmondani ezzel a stratégiaalkotással kapcsolatban, amely kiemelt jellemzője a stratégiaalkotásunknak, és felvezeti az ő mondanivalóját is.

Az energiastratégia kiemelt célja Magyarország energiafüggetlenségének erősítése. Ennek révén a magyar szuverenitási kérdést érinti az energiastratégia. Ezt egy tiszta, okos, megfizethető energiaszolgáltatásokra fókuszáló program segítségével javasoljuk megvalósítani, négy fő pontba rendezve az intézkedéseket. Fogyasztóorientált, az energiaellátás biztonságát erősítő, az energiaszektor klímabarát átalakítását célzó és az energetikai innovációban rejlő gazdaságfejlesztési lehetőségeket kihasználó stratégiát rakunk össze, és nem külön cselekvési tervekben gondolkodunk, hanem maga a stratégiai anyag nevez meg negyven körüli intézkedést, amelynek a végrehajtása révén reméljük a fő energia- és klímapolitikai célokat elérni.

A következő táblázat foglalja össze, hogy a főbb területeken, a főbb szektorokban a mostani javaslat milyen fő célokat nevesít számokban is kifejezve. Szeretném jelezni egyébként, hogy az árampiaci jövőkép megalkotása a legkomplexebb, hiszen ott zajlottak le olyan változások az elmúlt másfél évtizedben, amelyek nagyon-nagyon radikálisak. Itt a fő célunk

a karbonsemleges hazai villamosenergia-termelés részarányának a maihoz képest drasztikus emelése. Ma 60 százalékban már karbonsemleges a magyar villamosenergia-termelés, ebből 50 százalék Paks, 10 százalék megújuló, és azt gondoljuk, hogy a jövőbeni magyar dekarbonizált energiaszektor lelke, szíve, közepe az áramszektor. Tehát az áramszektor dekarbonizációjával kell előrehaladnunk. Ennek a paksi kapacitás fenntartása és a folyamatosan növekvő beépített megújuló kapacitások a kulcsa. Itt kiemelten a fotovoltaikus kapacitásoknál a cél, amit az anyagok tartalmaznak jelenleg, a 4000 megawatt 2030-ig minimális mértékben.

Az okos mérési programot is most indítjuk. Ennek a törvényi alapjait teremtjük meg éppen az őszi csomagban, és azt a célt jelöltük ki, hogy a most 30 százalék fölött lévő magyar áramimportarány 2040-re 20 százalék alá csökkenjen.

A gázpiac esetében is az importfüggőség mérséklését célozzuk meg energiahatékonysági programokkal részben, részben pedig a földgáz helyett zöldítésre alkalmas alternatív gázokra vonatkozó támogatási javaslatokkal. Ami a fő célszámokat illeti: dekarbonizáció tekintetében a megújulóenergia-részarányt minimum 21 százalékra javasoljuk emelni 2030-ra, üvegházgáz-kibocsátásban a korábban megfogalmazott minimum 40 százalékos csökkentést látjuk reálisnak, ezen belül a nem-ETS-szektorok kibocsátásával a minimum 7 százalékot, végső energiafelhasználásban pedig a 2005-ös szinten tartjuk reálisnak a felhasználást fixálni, hiszen egy folyamatos, fokozatos és fenntartható gazdasági növekedéssel számolunk. Tehát azzal számolunk, hogy a jelentős gazdasági növekedést javuló GDP-, ÜHG- és energiafelhasználási intenzitással valósítjuk meg. Igazából ilyen szempontból érdekes ez az ábra, hiszen itt a bal oldalon azt látjuk...

ELNÖK: Bocsánat, államtitkár úr! Csak kérdezni szeretném... *(Dr. Kaderják Péter: Be is fejezem!)* Csak az idő korlátozottsága miatt jelzem, hogy a fél óra eltelt. Köszönöm.

DR. KADERJÁK PÉTER államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Bocsánat, be is fejezem!

Tehát igazából itt szeretném jelezni, hogy lényegében a gazdasági fejlesztést és növekedést, az ÜHG-kibocsátást és a klímavédelmet együttesen próbáljuk megcélozni, és a GDP-előállítás üvegházgáz-intenzitása az a mutató, amelyet a legfontosabbnak tartunk. Ilyen szempontból 2018 egy mintaértékű év volt, majdnem 5 százalék GDP-növekedést tudtunk megvalósítani úgy, hogy a magyar üvegházgáz-kibocsátás fél százalék körüli mértékben csökkent, tehát jelentősen javult a gazdaság teljesítményének klímajellemzője.

Az utolsó dián foglaltam össze azt, hogy a NES és a NEKT elkészítése folyamatában, és itt hozzátenném a NÉS 2-t, tehát az éghajlatváltozási stratégia és az államigazgatási egyeztetési körben levő első éghajlatvédelmi cselekvési terv munkái során melyek azok a kiemelt, úgynevezett zászlóshajó projektek, amelyeket a kibocsátáscsökkentés és a klímaalkalmazkodás területén meg szeretnénk valósítani. Itt láthatók ezen az ábrán, öt dekarbonizációs és öt klímaalkalmazkodási zászlóshajó projektet tudunk megnevezni. Ezek itt láthatók, és kiemelném, hogy a kibocsátáscsökkentés területén a dekarbonizált és rugalmas áramtermelés és kiemelten az energiahatékonyság, valamint a közlekedésvédelem szerepelnek a politikánk fókuszában. A klímaalkalmazkodás területén a vízgazdálkodás, a

klímaváltozás negatív egészségügyi hatásainak kezelése, települési klímavédelmi programok végrehajtása, kritikus közmű-infrastruktúrák ellenálló képességének a növelése és a természetvédelem állnak. Köszönöm szépen a figyelmet.

Hozzászólások, kérdések

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr, az átfogó tájékoztatást. Most arra kerülne sor, hogy a bizottság tagjai és meghívott előadóink, illetve képviselőink tehetnének fel kérdéseket és észrevételeket. Azt gondolom, hogy rögtön kezdjük. Először javaslom, hogy gyűjtsük össze a kérdéseket, és utána egy csokorban válaszolna államtitkár úr.

Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván szót kérni először. *(Böröcz László jelentkezik.)* Böröcz képviselő úrnak megadom a szót.

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen. Köszönöm a tájékoztatást, államtitkár úr. Azt szeretném kérdezni, hogy egyrészt a bemutatott ppt-eket esetleg megkaphatjuk-e. *(Dr. Kaderják Péter: Természetesen.)*

Illetve említette államtitkár úr, hogy azok közül az államok közül, akik igen erőteljesen támogatják a 2050-es célokat, néhányan nemhogy csökkentették volna az elmúlt 20-30 évben a kibocsátásukat, hanem még növelték is. Lehet tudni, hogy melyek ezek az államok?

DR. KADERJÁK PÉTER államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Igen, lehet tudni. Ciprus 57 százalékkal növelte a kibocsátását, Portugália nagyon hangos 2050-t támogató, 19 és fél százalékkal, Spanyolország 17,9 százalékkal, az egyik legvehemensebb 2050-es klímapolitika-támogató, Írország 9,6 százalékkal, Ausztria 4,6 százalékkal, Málta pedig 2,3 százalékkal. Ez az a hat tagország, aki növelte a kibocsátásait, de már régen a 2050-es klubban van. *(Böröcz László: Köszönöm.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Először a gyakorlatnak megfelelően a bizottság tagjait kérdezem, hogy ki kíván röviden szólni vagy kérdezni. *(Bencsik János jelentkezik.)* Bencsik alelnök úr, parancsoljon!

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Bizottság! Látjuk, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdések uralják az európai politika küzdőterét, és ez helyes is, hiszen mindannyian tapasztaljuk ennek a negatív hatásait. Ugyanakkor a most elhangzott válaszból is egyértelműen kiderült, hogy a hangzatos megnyilatkozások nem minden esetben fedik a tényleges valóságot, tehát akik leginkább szorgalmazzák, illetve követelik az éghajlatváltozással kapcsolatos szakpolitikai döntések meghozatalát, azok a saját esetükben kevésbé érvényesítik azokat az elveket, amelyeket egyébként hangoztatnak.

Hogyan látja, államtitkár úr, hogy az áruk és szolgáltatások, de főleg az áruk szabad mozgásával kapcsolatos kibocsátás milyen mértékben csökkenthető, illetve maga az Európai Unió tesz-e határozott lépéseket annak érdekében, hogy a helyettesítő termékekkel biztosítható, kiszolgálható igények ne sok ezer kilométeres szállítási költségekkel, illetve ahhoz kapcsolódó kibocsátásokkal legyenek teljesíthetőek? Ehhez tehetjük hozzá azt is, hogy ha nem három-négyezer kilométert szállítják közúton az adott terméket, az

nemcsak energiamegtakarítás, nemcsak kibocsátáscsökkentés, hanem a helyi gazdaságok megerősítését is szolgáló helyes irányú döntés. Hogyan állunk az Európai Közösségen belül e tekintetben, mikor jutunk el odáig, hogy a helyettesítő termékek helyébe ne tegyenek három-négyezer kilométerrel odébb akár megtermelt, akár pedig előállított fogyasztási cikkeket? Ez az egyik kérdésem.

A másik kérdés pedig azzal kapcsolatos, hogy az előbbiekből is látható, hogy elsősorban Magyarország számára, teljesítve a kibocsátáscsökkentéssel, energiahatékonysággal, megtakarítással kapcsolatos elvárásokat is, marad az alkalmazkodás. Kérdés az, hogy sikeres lesz-e ez az alkalmazkodás az éghajlatváltozás nem kívánatos hatásaihoz.

Rendelkezünk egy Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszerrel, amely a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat keretében működő Nemzeti Alkalmazkodási Központ által került fejlesztésre a Norvég Alap támogatásával néhány esztendővel ezelőtt. Ez egy olyan eszköz, amely jelentős segítséget tud nyújtani mind a különböző gazdasági ágazatoknak, mind pedig az önkormányzatoknak annak érdekében, hogy láthassák, a saját ágazatuk vagy a saját területük, régiójuk milyen mértékben érzékeny, kitett, sérülékeny az alkalmazkodóképességet is figyelembe véve. Hogy áll ennek a Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszernek az adatokkal való feltöltése, illetve fejlesztése, milyen mértékben tudják ezt ma az önkormányzatok hasznosítani a saját helyi klímastratégiáik és cselekvési terveik elkészítésénél? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottsági tagokat kérdezem, van-e még hozzászólás! (*Senki sem jelentkezik.*) A bizottsági tagok közül megadom a szót magamnak is egy rövid észrevételre és kérdésre.

Allamtitkár úr, ön a tájékoztatójában kiemelte, hogy Magyarország jó helyről startol. Én ezt nem teljesen így látom. Azért nem látom ezt így és én azért nem vagyok elégedett, mert ha '90-től nézzük a folyamatot és 2050-ig tekintjük - ön most megfelezte ezt az időszakot -, valóban 2014-ben Magyarországon '90-hez viszonyítva 40 százalékos volt a szén-dioxid-csökkentés, ma már, 2019-ben ez 32 százalékos, és annak a fél százalékos csökkentésnek sem örülök, mert az csupán arról szól, hogy a növekedés csökkent fél százalékkal. Tehát nem a 2014-es szint csökkent fél százalékkal, hanem a múlt évi kibocsátás csökkent. Ezt tisztázhatjuk, de ezt azért jól látom. Tehát '14-hez képest ez a fél százalékos csökkenés növekedést jelent.

Azt világosan kell látni, hogy az a csökkentés 2014-re és mára nem azért következett be, mert a korábbi kormányok nagyon klímatudatosak voltak, és konkrétan tettek valamit ezért, hanem ez arról szólt, hogy a kilencvenes évek után a nehézipar bedőlt, 2008-ban volt egy világgazdasági válság, és ezeknek nagyon-nagyon komoly következménye volt az üvegházhatású gázok, illetve a szén-dioxid csökkentése. Viszont Magyarország különösen kitett - gondolom, ebben is egyetértünk - az éghajlatváltozás következményeinek. A mezőgazdaságnál már érzékelhető aszály, szélsőséges időjárás, majd lesznek termés kiesések, és sorolhatnám tovább. Tehát sokkal többet, sokkal mélyebben kellene foglalkozni az alkalmazkodási feladatokkal.

Engedjen meg négy rövid kérdést még e kis kritikai felvezető után!

Most már az Európai Bizottság is készül arra, hogy klímatorvényt készít. Most fogadta el Németországban is a törvényhozás a klímatorvényt. Már tavasz óta mondjuk folyamatosan, hogy neki kellene fognia

Magyarországnak is a klímatorvény elkészítésének. Szeretném megtudni azt, hogy van-e ebben valamilyen gondolkodás, előrehaladás.

A másik kérdésem az intézményrendszerre vonatkozik. A környezet- és természetvédelemnek, klímaügynek, fenntarthatóságnak, azt gondolom, nagy szüksége lenne egy önálló minisztériumra és egy megerősített hatósági rendszerre, amely meggyengült. Van-e arra egyáltalán valamilyen érzékenység, fogékonyság, hogy ez létrejöhessen?

A harmadik a társadalmi párbeszéd. Talán ön is egyetért, hogy ez, ami most történt, a konzultáció az európai uniós elvárásoknak megfelelően, ez kevés. Sokkal nagyobb figyelmet kellene arra fordítani, hogy a lakosság, még ha fájdalmas is, tisztában legyen ezekkel a kérdésekkel, és ehhez kapcsolódik a negyedik kérdésem. Mint ahogy Olaszországban követelik, azt gondolom, itthon is a klímaismereteknek, de nemcsak a klímaismereteknek, hanem a környezetvédelmi, természetvédelmi, fenntarthatósági ismereteknek is önálló tantárgyként meg kellene jelenniük az iskolai oktatási rendszerben. Ebben egyáltalán van-e valamilyen gondolkodás? Köszönöm szépen. Ezt szerettem volna megkérdezni.

Láttam, hogy Tordai Bence képviselő úr jelentkezik. Őt nem kell megszavazni. Viszont... *(Szabó Timea: Engem sem, mert frakcióvezető vagyok!)* Bocsanat, akkor... *(Szabó Timea: Tudom, más bizottságból tudom!)* Köszönöm szépen, akkor Szabó Timeát sem kell megszavazni. Viszont Gurmai Zitáról szavaznunk kell, mert nem kaptuk meg a hivatalos papírt arról, hogy az MSZP-frakció részéről hivatalosan itt lehet a bizottság ülésén és szólhat. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy Gurmai Zita hozzászólását megszavazzuk-e. *(Szavazás.)* A bizottság megszavazta.

Szeretném megkérdezni Tordai képviselő urat, illetve Szabó Timeát, hogy melyikőjük kíván először szólni, mert ők előbb jelezték a hozzászólást. *(Szabó Timea: Kezdem én, és majd frakciótársam folytatja.)* Tessék!

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd): Köszönöm a szót, a beszámolót is köszönjük. Mi a Párbeszédben nyilván kicsit kevésbé látjuk derűsnek a helyzetet, mint ahogy államtitkár úr itt felvázolta. Például hadd kezdjem azzal, hogy az egész Unióban mi vagyunk az egyetlenek, ahol nem létezik a zöldügyeknek önálló tárcája.

Azt, hogy mi lennének itt a klímabajnokok, picit barokkos túlzásnak érzem, már csak Orbán Viktor egy korábbi állítása kapcsán is, miszerint a klímaváltozás egy baloldali huncutság. Tudom, hogy azóta mondott ő már mást is, de azért ezt is mondta, ezt ne felejtsük el.

Azzal a kérdéssel szeretném kezdeni, hogy most a bizottság is tárgyal több olyan előterjesztést, amely a klímavészhelyzet kihirdetésére vonatkozik, látjuk, hogy Karácsony Gergely főpolgármester egyik legelső intézkedése ez volt. *(Koncz Ferenc: Mi volt?)* A mi elgondolásunk nem abból ered, hogy ez egy baloldali vagy másfajta huncutság, hanem abból, hogy ez a nyakunkon levő nagyon komoly probléma. Tervezi-e a kormány, hogy támogatja legalább az előterjesztések egyikét, tervezi-e azt, hogy országos szinten is kihirdeti a klímavészhelyzetet, és megteszi az ezután szükséges lépéseket?

Például érdekes volt, láttam az egyik utolsó slide-ban, hogy energiatudatos, hatékony magyar otthonok program lesz, van egy ilyen program. Erre az Unió egyszer már adott pénzt, a kormány viszont úgy döntött, hogy ezt a lakosoknak szánt, energiahatékonysági felújításra elköltendő pénzt áttereli az intézményeknek. Például, mondjuk, a TEK

úszómedencéjét is ebből sikerült energiahatékonyá tenni, vagy Lázár János kilobbizta, hogy a dohánygyárakat is ebből tegyék energiahatékonyá. Szeretném ezért elsőként megkérdezni, hogy most akkor változott valami, most mégis lesz olyan, hogy a lakossági épületeket fogják energiahatékonsági szempontból felújítani, ami egy kötelező lépés kellene hogy legyen egyébként a klímavédelemre való felkészülésben.

Azt tudjuk, hogy a magyar meteorológiai intézet is, amely szintén nem egy baloldali szervezet, nagyon súlyos előrejelzéseket fogalmazott meg. Azt mondta, hogy néhány évtizeden belül gyakorlatilag Északkelet-Magyarországon a nagyvárosok élhetetlenek lesznek, évente több mint 40 napon keresztül több mint 38 fokos hőmérséklet lesz. Hogyan készülünk erre? Mert nem nagyon látjuk. Azt látjuk, elmondta államtitkár úr is, hogy klímabajnokok vagyunk, és tulajdonképpen az EU elbújhat hozzánk képest. Ehhez képest azt látjuk, hogy Koppenhágában, lényegében egész Dániában '90 óta 60 százalékkal csökkentették a saját karbonlábnyomukat, és semmivel nem jobb Dánia, semmi olyat nem tud csinálni, amit mi nem tudnánk megcsinálni. Úgyhogy kérdezem, követi-e, mondjuk, Dánia példáját ebből a szempontból Magyarország, és itt gondolok az agrárgazdálkodásra is. Beszüntették a kishantosi központot, ami példaértékű lett volna. Ehhez képest a kormány támogatja a nagyüzemi mezőgazdálkodást, amely a klíma szempontjából szintén egy romboló dolog.

Aztán nyilvánvalóan önök az atomra hivatkoznak mint a klímasemlegesség egy kulcsterületére, mi viszont ebben is szeretnénk vitatkozni önökkel. Azt gondoljuk, hogy egyrészt nagyon veszélyes ez az irány, másrészt itt közel sincs arról szó, hogy ez karbonsemleges lenne. Tudjuk, hogy az üvegházhatású-kibocsátás egy atomtermelés kapcsán majdnem akkora, mintha gázzal termelnénk, és önök betiltották a szélerőművek engedélyezését. Van-e arra nézve más irányú elképzelés is, mint hogy atom meg a szélerőművek betiltása, hogy tényleg ezt a 2030-as tervet teljesítsük? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gurmai Zita képviselő asszonynak adom meg a szót.

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Köszönöm szépen, elnök asszony, és gratulálok a társelnökké választásához, ha már itt vagyunk ezen az ülésen.

Tegnap hírt halltunk egy magyar világrekordról, és amikor az ember magyar világrekordokról hall, természetesen az megmelengeti a szívét, hogy hátha valami jó hír, azonban azt kell mondanom, hogy most negatív világrekordról fogok beszélni. Világszerte csak négy ország van, ahol nincs független környezeti tárca, Magyarország az egyik az idei ENSZ-kutatások térképe szerint. Tulajdonképpen ez azt jelenti, hogy ez a terület sokkal alacsonyabb szintű képviselőt élvezi, és az a világos kutatási eredmény, hogy az egészségünk és a pénztárcánk is bánja ezt. Ami engem sokkol, az az, hogy tulajdonképpen ez a négy ország nem más, mint Szaúd-Arábia, Szomália, Tanzánia és Magyarország. Ez azt jelenti, hogy az európai uniós tagállamok között nyilvánvalóan utolsó helyen vagyunk. Azt gondolom, hogy nincs még egy olyan ország a kontinensünkön, ahol a környezetvédelem ügye csak alacsonyabb szintű képviselőt élvezne gyakorlatilag 2010 óta.

Am a környezetátalakítás, túlfogyasztás okozta klímaváltozás Magyarországot sem kerüli el, ennek megfelelően a legrosszabb levegőjű EU-

országként is vagyunk számon tartva. Harmincöten halnak meg naponta levegőszennyezettség végett. Azt mondom, hogy Ghánát és Gabont éppen megelőzve a 146.-ak vagyunk a levegőminőségi világranglistán, és ehhez képest ezt a kormány által eltitkolt klímavédelmi konzultációt sem igazán értjük. Azt gondolom, attól tényleg elakad a lélegzet, hogy évente közel 13 ezer ember hal meg Magyarországon. Tegnap, amikor napirend előtti felszólalásban erről beszéltem, bizony, egyáltalán nem nyugtatott meg engem az államtitkár.

Ha már ökológiai lábnyomokról is beszélgetünk, akkor arra is kíváncsi lennék, hogy például mekkora a miniszterelnök ökológiai lábnyoma, különösen amikor jachtokon van. Ez, ugye, annyi, mintha egy teljes életen át kocsit használtunk volna.

Azt gondolom, hogy a környezettudatosságban, abban, hogy egyáltalán komolyan vesszük, hogy szelektáltan külön gyűjtünk, ebben az iskolának abszolút szerepe van, és szerintem a kicsik tudják a felnőtteket tanítani. Ezért is gondolom, támogatva elnök asszony javaslatát, hogy igenis nagyon fontos lenne, hogy legyen ezzel kapcsolatos tantárgy az iskolában, akár már az óvodában is bizonyos szempontból. Tehát én igenis úgy gondolom, hogy ahhoz, hogy környezettudatosak legyenek a gyerekek felnőttként, ez baromi fontos.

A másik az, hogy meg lehet nézni, a nyugat-európai tagállamokhoz képest milyen elképesztő lemaradásban vagyunk. A riói konferencia nem tegnap történt, és abban, azt gondolom, Magyarország már akkor is meglehetősen intenzíven részt vett. Érdekes lenne például azt is megnézni, hogy Riótól mostanáig milyen eredményeket értünk el. Ha készítünk egy hosszú távú tervet, végig kell nézni a Riótól mostanáig megtett utat és a következő ugyanilyen hosszú - hogy mondjam - szakaszt is. Azt gondolom, akkor sokkal intenzívebb és ambiciózusabb tervet kell készíteni. *(Szabó Timea kimegy a teremből.)*

Ma délután lesz egy konferenciánk Szabó Timeáékkal közösen, ahol a New Yorkból érkezett egyik riportőr pontosan arról fog beszélni, hogy például Portugáliában azzal, hogy a közlekedést a fővárosban jóval olcsóbbá tették, radikálisan tudták csökkenteni a szennyezést. *(Varga Gábor megérkezik.)* Tehát igenis vannak legjobb gyakorlatok ez ügyben. Tehát mindenképpen, úgy gondolom, érdemes lenne adott esetben ezeket is megnézni, mert szerintem ha Magyarországon az ember érték, márpedig, azt gondolom, az, akkor most csak itt a levegőtisztaság védelme kapcsán évente 13 ezer ember életét lehetne megmenteni, ha van ebben egy konkrét koncepciónk.

Az pedig egy picit sokkolt, hogy 17 olyan település van Magyarországon, ahol maga a Népegészségügyi Központ arra figyelmeztetett, hogy gyerekek, idősek, illetve a légúti megbetegedésben szenvedők lehetőleg kerüljék a szabadban végzett intenzív fizikai tevékenységet. Ez egyértelműen azt jelenti, hogy következménye van annak, ha ezt megteszik. Kérdezem én, hogy ha valakinek van egy csinos kertje, és szeretne ott bármit is tenni, de egy ilyen típusú betegsége már előfordult, akkor azzal mi van. Tehát ez tényleg felelősség. *(Karácsony Gergely és Dorosz Dávid megérkezik.)*

A másik pedig az, hogy Magyarországon nincs semmilyenfajta vulkanikus tevékenység, tehát az ember okozta ezt... Szia, Gergő! Szerintem a felelősség mint olyan, a polgárok felelőssége is. A politikai felelőssége természetesen fontos, de ennél sokkal fontosabb a kormány felelőssége, hogy mi az, amit adott esetben egyébként ez ügyben tehet. Mindenképpen azt

gondolom, hogy az együttműködés hiánya baj, és azt is gondolom, hogy ha már számos nemzeti konzultáció volt, akkor rendkívül fontos, hogy most is legyen egy olyan nemzeti konzultáció, amely valóban az életet mentheti meg a következő időszakban. Ennyit szerettem volna elmondani, és szeretettel köszöntjük a csapatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szeretném megkérdezni Tordai képviselő urat... (*Tordai Bence: Elállnék a hozzászólástól!*) Megköszönöm az elállást.

Közben megérkezett Karácsony Gergely főpolgármester úr és Dorosz Dávid főpolgármester-helyettes úr. Még az előző napirendi pontunkat tárgyaljuk, most Kaderják államtitkár úr válaszol, és utána kezdjük el a klímavészhelyzetes tárgysorozatba vételi kérelmek megtárgyalását. Államtitkár úr, öné a szó válaszadásra.

Dr. Kaderják Péter válaszadása

DR. KADERJÁK PÉTER államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Köszönöm szépen. Igazából két általános válaszom lenne arra, ami több kérdésben, felvetésben is megfogalmazódott. Az egyik, hogy mennyire vagyunk elégedettek magunkkal, hogyan ítéljük meg Magyarország teljesítményét klímavédelmi szempontból. Természetesen én sem vagyok elégedett azzal, ahol Magyarországon tartunk, nem csak elnök asszony. Ő mondta, hogy nem elégedett. Hát persze, én sem vagyok elégedett, mert mindig sokkal jobb lehetne a helyzet. Ugyanakkor van olyan érzésem, hogy sok esetben valami okból annak sem örülünk, amit meg tudtunk csinálni. Szinte mintha rossz lenne az, ha valamiben jól teljesítünk. Több megszólalásból ezt olvasom ki. A teljesítmény a klíma esetében számszerűen mérhető. Százalékokban, kilotonnákbán, hiszen üvegházhatású gáz kibocsátásáról van szó. Ha kilencedikek vagyunk az EU-ban, akkor kilencedikek vagyunk, és nem az utolsók. Tehát ez nagyon egyszerű történet. Azt gondolom, kormánynak és mindenkinek, akit érint a klímavédelem ügye, minden magyar állampolgárnak ezt a saját magunkról alkotott képet, hogy ebben az ügyben rosszul állunk, helyre kell tenni. Nem állunk rosszul! Nem állunk jól, de egyáltalán nem állunk rosszul. Egy jó alaptól indulunk. Ezt az üzenetet nagyon fontosnak tartom.

Másrészt összekeveredik talán a levegővédelem és a környezetvédelem, a helyi levegővédelem és a klíma kérdése. Ezt Gurmai képviselő asszony megjegyzésére mondom. Mi, az ITM, ha úgy tetszik, az ITM összességében sem, de az államtitkárság sem rendelkezik helyi levegővédelemmel kapcsolatos kompetenciákkal, és a klímavédelem egész kérdésköre többé-kevésbé majdhogynem független a klímavédelemtől, hiszen a klímaproblémákat olyan gázok okozzák, azoknak a kibocsátása, amelyek egyébként az egészségre nem károsak. Tehát a szén-dioxid és egyebek. A helyi levegővédelmi problémát olyan szennyező kibocsátása okozza, amelyek károsak az emberi egészségre, de teljesen más dologról beszélünk. Ha szén-dioxidot kibocsátunk a világon bárhol, az ugyanúgy hozzájárul a klímaproblémákhoz, mintha Magyarországon bocsátjuk ki, de nem bántja az emberi egészséget közvetlenül, csak valami indirekt módon. Tehát nem szeretnék a helyi levegővédelemmel kapcsolatos dolgokra reflektálni, már csak azért sem, mert ehhez kapcsolódóan nincs kompetenciánk.

Bencsik képviselő úrnak nagyon fontos kérdése volt, nevezetesen hogy a világkereskedelem és a karbonlábnyoma Európának, ez a kettő hogyan

kapcsolódik, és van-e valami elképzelés arra, hogy itt valami változás történjen. Azt tudom jelezni, hogy európai szinten azt látjuk, hogy Európa a karbonárzás szempontjából globális szinten elől jár. Ha kimegyünk, látjuk, hogy Európában egy tonna szén-dioxid kibocsátása körülbelül 25 euróba kerül ma. A világon nagyon kevés helyen találunk ilyesmit. Ez azt jelenti, hogy bizonyos iparágak inkább el is hagyják Európát és máshol bocsátanak ki szén-dioxidot, és azt utána visszaimportáljuk és elfogyasztjuk. Erre utalt nyilván képviselő úr.

Az európai felvetés ezzel kapcsolatban az, és az új bizottsági elnök asszony is ezt már az asztalra tette, hogy vajon érdemes-e Európának úgynevezett karbonvámokat bevezetni, azaz az Európai Unió határán vámmal büntetni azokat a termékeket, amelyeket olyan országokból és régiókból importálunk, amelyek nem alkalmaznak karbonárzást. Ez egyébként az európai politikával egy teljesen konzisztens megoldás lehet, a franciák egyébként erősen letették az asztalra ezt a javaslatot. Azt gondolom, hogy ez lesz az az eszköz, ez lesz az az ösztönző, amelyről a következő időszakban nagyon sok vita zajlik majd Európában, és ahol két dolgot kell valószínűleg mérlegelni. Az egyik, hogy vajon klímaszempontból ez mit eredményez, milyen pozitív eredményeket hozhat Európának. A másik oldalon, hogy ilyen típusú vámok bevezetésével hogyan keveredik bele Európa egy globális kereskedelmi háborúba, hiszen nyilvánvalóan válaszlépésekkel kell majd szembenéznie Kína, Oroszország és mindenki más részéről, ha nagykereskedelmi partnereinek ilyen vámokat bevezet. Hogy ebből Európa jól tud kijönni vagy rosszul, ez az elemzés ma még nem áll rendelkezésre, de azt gondolom, ez az a terület, ahol nagy vita lesz.

Klímaalkalmazkodás szempontjából a NATÉR-rendszert rendkívül hasznosnak és nélkülözhetetlennek tartjuk. Valóban most zárul le az a kutatás, amelynek a záró konferenciája csütörtökön lesz. Ott fogjuk 12 tématerületre vonatkozóan is áttekinteni, hogy hová jutott el ez a program. A KEHOP-ból tovább finanszírozzák, és szeretném jelezni, hogy nemcsak önkormányzatok használják a felhalmozott tudást, hanem a kormány számára is készítettünk már olyan jelentést, amely például a Kárpát-medence sérülékenységét vizsgálja a klímaváltozásra és ott a NATÉR-ban felhalmozott információk és az a segítség, amit az MBFSZ-en belül ez a csapat tud, rendkívül értékesek. Ezt mindenképpen egy kulcstudásnak ítéljük meg.

Az elnök asszony kérdése kapcsán, azt hiszem, nincs idő már arra, hogy megint belemenjünk az értékelésbe, hogy milyen is a magyar klímateljesítmény. Az biztos, hogy a magunk részéről nem azt tartjuk jó klímavédelemnek, amikor gazdasági recesszióval csökkentünk üvegházgáz-kibocsátást. Tehát a 2008-as recesszió jót tett a klímavédelmi teljesítménynek Magyarországon, ez kétségtelen, de ennek nem kellett feltétlenül örülni. Az elmúlt három évben azért növekedett, de nemcsak Magyarországon, egész Európában az energiafogyasztás és az üvegházgáz-kibocsátás, mert volt gazdasági növekedés. De kevésbé növekedett, mint a gazdaság. Tehát javult a teljesítmény üvegházgáz-intenzitása. Ez az, amit mi kiemelten fontosnak tartunk, hogy a gazdasági növekedést és a klímavédelmet együtt, egymást támogató módon próbáljuk csinálni.

Szabó Timea részéről hangzott el sok kérdés. Utalt a képviselő asszony arra, hogy Budapesten a közgyűlés már kihirdetette a klímavészhelyzetet, és kérdezte, hogy ezt akarja-e a kormány követni. Megnéztük ezt a közgyűlési határozatot, amiben azt találtuk, hogy a budapesti közgyűlés jövő év december

31-ig adott magának határidőt arra, hogy gondolkodjon, mit is csinál ezen a kereten belül. Kormányzati oldalról úgy látjuk, hogy ez sokkal sürgősebb, tehát nem kell várni 2020. december 31-ig, hanem most pontosan azokat a programokat hajtjuk végre, amelyek abban segíthetnek, hogy a klímacéljainkat elérjük, és egyébként szeretettel várjuk, hogy Budapest minél gyorsabban csatlakozzon ebbe a programba. Üdvözlünk és láttuk, hogy akár 2030-ra klímasemleges is lehet Budapest, ha sikerülnek ezek a tervek. Ezek 9 millió tonna szén-dioxidkibocsátás-csökkenést tudnának eredményezni. Ez óriási teljesítmény lenne. Azt gondolom, hogy a kormány által kitűzött célok teljesítését messzemenően támogatná. De a magunk részéről azt gondoljuk, hogy önmagában az, ha vészhelyzetet hirdetünk, inkább félelemkeltő történet, a magunk részéről a cselekvésre helyezzük a hangsúlyt. Ezeket az intézkedéseket tartalmazzák a dokumentumok.

Atomenergiáról még csak annyit talán, hogy a Nemzetközi Energia Ügynökségre hivatkoznék, akik nemrég publikáltak egy olyan tanulmányt, amely megmutatta, hogy ha atomerőművek nem működtek volna, akkor ma 60 millió tonnával több szén-dioxid lenne a levegőben. Kérdés, hogy milyen technológiával és milyen költségek mellett lehetett volna biztosítani, hogy ez ne legyen ott. Ma úgy látjuk, energiapolitikai és energiabiztonsági szempontból tudom önöknek mondani ezt, hogy ma nem tart ott a megújulóenergia-technológia, hogy atomenergia nélkül, gázenergia, gázbázisú energiatermelés nélkül biztonságos energiaszolgáltatást tudjon nyújtani akár Németország, akár Magyarország, akár az Európai Unió. Eljöhet ez az idő, de még nem jött el. Tehát ma, azt gondolom, ahhoz, hogy biztonságos legyen az energiaellátás, minden technológiára szükség van.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megköszönöm államtitkár úr tájékoztatását. Azt gondolom, hogy azért maradnak kérdések, amelyeket még a jövőben is meg kell beszélnünk, tehát nem minden kérdésben jutottunk egyezsége és teljes egyetértésre. Gondolom, ezt most nem kell felsorolnom.

A következő blokk a klímavészhelyzetes javaslatok, megjött főpolgármester úr is, gondolom, a hozzászólásában tud reagálni, merthogy megszólította államtitkár úr, de ez a következő csomag kérdése.

Azt is megköszönöm, hogy a COP 25-ről szólt államtitkár úr.

Nem tudom, ön tud-e még maradni vagy a munkatársai maradnak még, nyilván ez az önök idejétől függ.

Áttérünk a következő csomagra, amely a napirendünk szerint következik. *(Dr. Kaderják Péter: Köszönöm szépen. - Az Innovációs és Technológiai Minisztérium képviselői elhagyják a termet.)*

Éghajlatváltozási vészhelyzet megállapításáról és az ezzel összefüggő feladatokról szóló H/6535. számú határozati javaslat

Az éghajlatváltozási veszélyhelyzetből fakadó, halasztást nem tűrő feladatokról szóló H/7380. számú határozati javaslat

A klímavészhelyzet kihirdetéséről szóló T/7021. számú törvényjavaslat

A klímaügyi- és fenntarthatósági csúcsminisztérium felállításáról szóló H/7434. számú határozati javaslat

(Döntés képviselői önálló indítványok tárgysorozatba vételéről)

Az a javaslatom, mivel a következő tárgysorozatba vételek közül többnek hasonló a témaköre, hogy a 2., 3., 4. és az 5. napirendi pontokat együttes vita keretében tárgyaljuk meg, majd külön-külön döntsünk róluk. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy ezzel egyetértenek-e. Aki egyetért, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Nem látok ellenvetést.

Tájékoztatom a bizottságot, hogy a téma kiemelt fontosságára tekintettel ehhez a blokkhoz meghívtam Orbán Viktor miniszterelnök urat és Karácsony Gergely főpolgármester urat is azzal a céllal, hogy az ülésen megismerhessük az álláspontjukat a négy képviselői önálló indítvány fő témáját képező klímavészhelyzettel, illetve akár nagyobb kitekintéssel, a klímaváltozás kihívásaival kapcsolatban. Ehhez a blokkhoz kapcsolódik a klímaügyi és fenntarthatósági minisztérium felállításának kérdésköre. Miniszterelnök úr elfoglaltságai miatt nem tud részt venni az ülésen, ugyanakkor Karácsony Gergely főpolgármester úr elfogadta a meghívásunkat, és elkísérte őt Dorosz Dávid, a klímavédelmi ügyekért felelős főpolgármester-helyettes is. Köszöntöm őket, és természetesen a vitában szót szeretnék adni mindkettőjüknek. Ezért kérem, hogy döntsünk erről.

Kérem a bizottság tagjait, hogy aki támogatja, hogy a főpolgármester úr és helyettese tanácskozási joggal vehessen részt ebben az összevont blokkban, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Egyhangúlag egyetért a bizottság. Nagyon szépen köszönöm. Megadom a szót önöknek a vita során.

Arra kérem az önálló képviselői indítványok előterjesztőit, hogy röviden ismertessék a javaslatukat, és ezt követően adom meg a szót a főpolgármester úrnak - remélem, hogy a bizottság tagjainak ez ellen nincs kifogása -, majd a bizottság tagjai fejthetik ki a véleményüket az indítványokkal kapcsolatosan. Az előterjesztők természetesen majd megkapják a lehetőséget, hogy reagáljanak az elhangzottakra, majd egyesével dönt a bizottság a tárgysorozatba vételről.

Az összevont vitában tehát következik négy javaslat. Először Schmuck Erzsébet, Csárdi Antal, Demeter Márta, dr. Keresztes László Lóránt, Hohn Krisztina és Ungár Péter LMP-s képviselők önálló indítványa, az éghajlatváltozási vészhelyzet megállapításáról és az ezzel összefüggő feladatokról szóló H/6535. számú határozati javaslat. Ezt követően majd Schmuck Erzsébet (LMP), dr. Gurmai Zita (MSZP), dr. Hadházy Ákos és dr. Szél Bernadett (független), dr. Vadai Ágnes (DK), Nunkovics Tibor (Jobbik) és Szabó Timea (Párbeszéd) képviselők önálló indítványa, az éghajlatváltozási veszélyhelyzetből fakadó, halasztást nem tűrő feladatokról szóló H/7380. számú határozati javaslat. Ezt követően Tordai Bence, Burány Sándor, Szabó Timea, dr. Mellár Tamás és Kocsis-Cake Olivio (Párbeszéd) képviselők önálló

indítványa, a klímavészhelyzet kihirdetéséről szóló T/7021. számú törvényjavaslat. Ebben a blokkban negyedikként Schmuck Erzsébet, Csárdi Antal, Demeter Márta, dr. Keresztes László Lóránt, Hohn Krisztina, Ungár Péter (LMP) képviselők önálló indítványa, a klímaügyi és fenntarthatósági csúcsmínisztérium felállításáról szóló H/7437. számú határozati javaslat.

Arra kérem az előterjesztőket, hogy ha lehet, három-négy percben vezessék fel a javaslatukat. Mivel a témán belül az elsőnek az LMP részéről én vagyok az előterjesztője, ezért átadom az elnöklést Bencsik János alelnök úrnak addig, hogy vezesse az ülést.

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Schmuck Erzsébet elnök asszonyé a szó.

Schmuck Erzsébet szóbeli kiegészítése

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen. Az LMP klímavészhelyzettel kapcsolatos javaslatára vonatkozóan azt szeretném először elmondani, hogy a klímavészhelyzet kihirdetésére vonatkozó javaslatot az LMP frakciója május elején nyújtotta be, azt követően, hogy a brit és az ír parlament elfogadta a klímavészhelyzetre vonatkozó javaslatot. Sajnos az LMP betervezett javaslata akkor nem kapta meg a kormánytöbbség támogatását, így nem nyílt lehetőség arra, hogy az Országgyűlésben érdemi vitát folytassunk ezzel kapcsolatban, hogy melyek a legfontosabb alkalmazkodási feladatok Magyarországon, milyen csökkentési feladataink vannak, milyen források kellenek, és hogyan támogassuk az Európai Unió szigorúbb klímacélkitűzéseit. *(Dr. Gurmai Zita távozik.)*

Le kell szögezmem, hogy a klímavészhelyzet kihirdetése nem szimbolikus kérdés, politikai üzenete van, mégpedig az, hogy a szavak helyett a tettek következnek. Május óta megtapasztaltuk, hogy felbolydult a világ, a fiatalok százezrei követelik ma már a politikusoktól, hogy cselekedjenek, hirdessenek klímavészhelyzetet. Ezért az LMP újra javasolja a klímavészhelyzet megállapítását, és hogy a kormány alkossa meg a klímavédelmi törvényt, ennek megfelelően dolgozza ki és nyújtsa be az Országgyűlésnek a magyar gazdaság teljes dekarbonizációját célzó, a körforgásos gazdaság elveire épülő 2050-ig szóló zöldprogramját, hogy a dekarbonizációs zöldgazdasági program részeként vizsgálja felül és harmonizálja a nemzetgazdaság szempontjából legfontosabb ágazati szakpolitikákat, és hogy vegye számba a klímasemleges társadalmi és gazdasági működésre való átállást. Fontos ehhez kapcsolódóan az eszközrendszer biztosítása, és bizony, biztosítsa a hazai költségvetési és európai uniós forrásoknak a klímavédelemmel és alkalmazkodással ellentétes célokra való fel nem használását.

Ezek azok az érvek, amelyek miatt újra benyújtottuk a javaslatot, és amennyiben nem fogjuk megkapni megint a lehetőséget arra, hogy az Országgyűlés tárgyalja a plenáris ülésen, újra és újra be fogjuk nyújtani. Ez volt a felvezetése az első határozati javaslatnak.

A második napirendi javaslat a klímavészhelyzettel kapcsolatosan ez az összellenzéki javaslat, amelyet akkor terjesztettünk be, amikor nyár végén kezdeményeztük az önálló parlamenti napot a klímavészhelyzet megvitatására, amit - tudjuk - akkor a kormánytöbbség nem biztosított. Úgy látom, hogy az ellenzéki képviselők közül Tordai Bence és jómagam vagyunk

itt az ellenzéki javaslatához kapcsolódóan. A magam részéről ugyanazokat az érveket tudom elmondani, mint az előző határozati javaslatnál, hogy a klímavészhelyzetet komolyan kell venni és nem szabad rá úgy tekinteni, hogy ez egy üres valamilyen csomag, hozzá kapcsolódóan el kell kezdeni a nagyon komoly és súlyos lépések megtételét. Gondolom, hogy Tordai Bence képviselő úr a harmadik napirendi ponthoz kíván hozzászólni, aminek egyébként megint csak nagyon hasonló a témaköre, ugyancsak a klímavészhelyzetről, az éghajlatváltozással kapcsolatos törvényjavaslatról szól. Parancsoljon, képviselő úr.

(Az ülés vezetését Schmuck Erzsébet, a bizottság elnöke veszi át.)

Tordai Bence szóbeli kiegészítése

TORDAI BENCE (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm, elnök asszony. Valóban a klímavészhelyzet kihirdetését illetően egy cipőben járunk, egy csónakban evezünk. Amiben különbözik a Párbeszéd javaslata az összellenzéki javaslattól, illetve az LMP javaslatától, az az, hogy ez egy törvényjavaslat. Mi azt gondoljuk, a legmagasabb szinten kell jogszabályban rögzíteni a kormánynak azt a kötelességét, hogy benyújtsa egyrészt a klímavédelmi törvényt, másrészt ennek a kapcsolódó rendeleteit. Ez a törvényjavaslat rögzíti azokat a konkrét célokat is, mintegy előrevetítve a későbbi klímavédelmi törvény tartalmát, amelyek keretét adják a klímaváltozás elleni küzdelemnek, illetve a klímaalkalmazkodásnak. Valamint, talán ez még fontos különbség, a Párbeszéd úgy látja, hogy a zöldpolitika szükségszerűen egy baloldali politika, és emiatt mi az igazságos átmenetre, a társadalmi igazságosságra ebben a kérdéskörben is nagy hangsúlyt fektetünk.

Azt hiszem, konszenzus van a 2030-ra kitűzött konkrét célokat illetően, az 50 százalékos üvegházgázkibocsátás-csökkentést, a 30 százalékos energiafelhasználás-csökkentést és a 35 százalékos végső energiafogyasztási arányból a megújulók arányát, valamint 2050-re vonatkozóan a teljes klímasemlegességet illetően, amellyel kapcsolatban, sajnos, a jelenlegi kormány kufárkodik, és nem hajlandó egyértelmű vállalást tenni. *(Bencsik János kimegy a teremből.)*

Ezenkívül talán a legforróbb témákat még kiemelném. Itt van egyből a Mátrai Erőmű bezárása, illetve az összes lignittel vagy szénnel működő erőműnek a 2025-ig történő bezárása, a szélenergia-hasznosítást korlátozó intézkedések eltörlése, a napelemes rendszerek, hőszivattyúk áfájának csökkentése, a lakosság, helyi közösségek „prosumerekké” válásának támogatása, a lakásállomány komplex energetikai korszerűsítésének állami támogatása és a magyar kkv-k energiahatékonysági fejlesztéseinek támogatása, valamint ezek támogatására a zöldbank létrehozása, ami egyébként a Fidesz 2010-es programjának az egyik nagyon kevés konkrét pontja volt, és ezt a kétezres években a miniszterelnök többször megerősítette, aztán elhalt, sajnos, ez a törekvés.

Ugyanígy elvárja a törvényjavaslat, hogy a zöldközbeszerzési rendszert felállítsa az Országgyűlés a kormány javaslatára, és az összes kapcsolódó közpolitikai szabályozást a klímaalkalmazkodás szempontjainak megfelelően javasoljuk újragondolni. Illetve hangsúlyosan olyan klímaigazságosságot szolgáló társadalompolitikai programokat, amelyek kiemelten védik és támogatják a sérülékeny társadalmi csoportokat a klímasemleges társadalmi

és gazdasági működésre való átállás során. Ugyanígy rögzíti, hogy a klímatorvénynek tartalmaznia kell a társadalmi szemléletformáló kampányokra való utalást. Látjuk, hogy a konzultációk és a kormányzati hirdetések egyelőre nem annyira konstruktív célokat szolgálnak, ez lehetne nagyon máshogy is.

Végső soron az intézményrendszer helyreállítása az, amit ma többször többen felvetettek, hogy legyen önálló környezet-, természetvédelmi, klímaügyi minisztérium, hiszen a klímagyilkos üzleti és magánérdekekkel szemben csak így lehet hatékonyan megvédeni a közérdeket és a jövő szempontjait. Köszönöm szépen. *(Bencsik János visszajön a terembe.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az ebben a csomagban a negyedik határozati javaslat a klímaügyi és fenntarthatósági csúcsminisztérium felállításáról szóló H/7434. számú határozati javaslat, amelynek az LMP részéről én vagyok az előterjesztője. Formálisan ismét átadom a szót az alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Az elnök asszonyé a szó.

Schmuck Erzsébet szóbeli kiegészítése

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen. Ehhez kapcsolódóan nagyon röviden csak azt szeretném indoklásképpen elmondani, hogy nem elegendők a szép programok, a szép célok, még a források sem elegendők önmagukban, de szükségesek ahhoz, hogy megvalósuljon a megfelelő intézményrendszer.

Magyarországon 2010-től, sajnos - ezt legutóbb miniszterelnök úrnak azonnali kérdésben felvettem -, megszűnt az önálló környezetvédelmi és természetvédelmi minisztérium, ezt követően a hatósági rendszer rettentően meggyengült, az elmúlt időszakban az éghajlatváltozással kapcsolatos problémakör pedig rendkívül kiéleződött. És akkor még csak nem is szólok arról, hogy itt van ennek az egész fenntarthatóságnak, fenntartható fejlődésnek az ügye. Tudjuk, hogy az ENSZ-en belül a 2030-ra szóló fenntartható fejlődési célok általában az országokban, talán más országokban nagyobb figyelmet kapnak, mint nálunk.

Ez a háttere annak, hogy javasoljuk, a kormányzaton belül jöjjön létre egy önálló klímaügyi és fenntarthatósági minisztérium, nyilván magában foglalva a környezetvédelmi és természetvédelmi feladatokat is. Köszönöm szépen. Ez a negyedik határozati javaslatnak az indoklása.

Visszakérem az elnöklést alelnök úrtól.

ELNÖK: Átadom az ülés vezetését.

(Az ülés vezetését Schmuck Erzsébet, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Vissza is kaptam. Köszönöm szépen.

Ahogy az elején a bizottság jóváhagyta, akkor most a vitában elsőként főpolgármester úrnak adom meg a szót. Azt gondolom, hogy ez a témakörhöz külön aktuális, ezért köszönöm szépen még egyszer, hogy eljöttek erre az ülésre. Már csak azért is, hogy tájékozódjunk arról is e kérdéskör keretében,

hogy a Fővárosi Önkormányzat a klímavészhelyzettel kapcsolatban milyen lépéseket kíván tenni, és mint ahogy államtitkár úrtól korábban hallottuk, a kormányzatnak vannak kételyei, illetve kérdései ezzel kapcsolatban, egyébként miniszterelnök úr is ezt megfogalmazta a plenáris ülésen. Tehát pont most jó az alkalom, hogy erről a kérdéstről mi is bővebben halljuk. Köszönöm szépen, és átadom a szót.

Hozzászólások

KARÁCSONY GERGELY főpolgármester: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Köszönöm a meghívást, és örülök, hogy itt lehetek kollégámmal, Dorosz Dáviddal egy olyan ügyben, amely, azt gondolom, Budapest, Magyarország, az Európai Unió és az egész bolygó számára talán az egyik legfontosabb kérdés.

A választás előtt 23 civil zöldszervezet fogalmazta meg az ajánlásait a budapesti választáson induló önkormányzati jelölteknek, többek között a főpolgármester-jelölteknek is. Szomorú vagyok, hogy magányosan maradtam abban a társaságban, akik vállalták, hogy ezt a civil szervezetek által megfogalmazott ajánlást beilleszthetik a programjukba, és az aláírásukkal vállalták, hogy megválasztásuk esetén mindent megtesznek azért, hogy ez teljesüljön. Ennek az ajánlásnak az első pontja volt a Fővárosi Önkormányzatban a klímavészhelyzet kihirdetése, amelyet egyébként a Fővárosi Önkormányzat alakuló ülésén meg is tettünk. *(Koncz Ferenc és Varga Gábor egymás között beszélnek. - Karácsony Gergely szünetet tart.)* Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet, képviselő úr.

Azt gondolom, mindannyian egyetértünk abban, hogy a klímavészhelyzet kihirdetése az első lépés annak érdekében, hogy olyan cselekvéseket folytassunk utána, amelyek összhangban vannak ennek a helyzetnek az értékelésével. Tudom, hogy bizonyos politikai retorikában sokan úgy beszélnek, hogy a vészhelyzetről beszélni csak a félelemkeltésről szól. Én azt a népi bölcsességet idézném, hogy jobb félni, mint megijedni, és fel kell készíteni a városunkat arra, hogy részben adaptálódjon ahhoz, ami már vissza nem fordítható, részben pedig, hogy vegye ki a részét abból a folyamatból, amely a klíma átalakulása révén mindannyiunkra komoly veszélyeket jelent.

Valóban jogosan felmerül az a kérdés, hogy a Fővárosi Önkormányzat miért szabott magának egy ilyen viszonylag laza határidőt a konkrét cselekvési terv kialakítása érdekében. Azt szeretném önöknek mondani, hogy nagyon boldog vagyok azért, hogy nagyjából öt-hat hete vagyok főpolgármester, és már mindenki számon kéri rajtam, hogy mit tettük az elmúlt időszakban. Nagy tisztelettel kérdezem, hogy az elmúlt kilenc évben mit tett a főváros fideszes vezetése annak érdekében, hogy a klímaváltozással kapcsolatos kérdéseket napirenden tartsa. Ennek megfelelően Budapestnek valójában nincs igazából klímastratégiája sem.

Vannak a fővárosnak fontos stratégiai dokumentumai, amelyeknek két jellemzője van. Egyrészt az, hogy kevés bennük a konkrétum, másrészt pedig ha van benne valami konkrétan, azt jellemzően nem szokták megvalósítani, sőt az ellenkezője történik. Például a fővárosnak kiváló zöldterületi stratégiái vannak azzal kapcsolatban, hogy a Városligetben nem építünk semmit. Nem tudom, ismerősek-e önöknek az azóta történt fejlemények. Vagy éppen az, hogy Csepel északi részén erdőt telepítünk, parkot hozunk létre, ez is a főváros minden stratégiai dokumentumában benne van. Éppen arra kérjük a kormányt a holnapi képviselő-testületi ülésünkön, hogy ez a vállalás, amit a

főváros korábban megfogalmazott, valósuljon meg ahelyett, hogy ott is látványsport-beruházások lennének. Egy szó, mint száz: a fővárosban elkezdődött egy fontos szakmai munka, de a főváros nem tett eddig politikai vállalásokat, és mi olyan vállalásokat szeretnénk tenni, például a karbonsemlegesség határidejét illetően, amelyeket megfontolt szakmai munka készít elő.

Ez a döntés arról szól, hogy a főváros vezetése tisztában van azzal, hogy milyen globális kihívásokkal nézünk szembe a világ minden pontján. Tisztában van azzal, hogy a nagyvárosoknak, így Budapestnek is különösen nagy szerepük van abban, hogy ebben a folyamatban élen járjanak, és tudatában vagyunk annak, hogy az elkövetkezendő időszakban a városok jelentősége a klímaváltozással kapcsolatos erőfeszítéseinkben különösen fel fog értékelődni.

Annak érdekében, hogy ezeknek a kihívásoknak meg tudjunk felelni, egy olyan igazgatási struktúrát alakítottunk ki, kapcsolódva egy másik napirendi ponthoz, ami a klíma ügyét egy horizontális ügyként kezeli, ezért hoztunk létre egy olyan főpolgármester-helyettesi portfóliót, amiben a klasszikus zöldügyek a lakhatással, a közlekedéssel és a fejlesztésekkel vannak egy kézben. Nagyon fontos, hogy minden fejlesztés, amit az elkövetkezendő időszakban a város megvalósít, mind a klímavédelem céljait szolgálja, ne hozzunk létre olyan beruházásokat, amelyek a várost a fontos, előrevivő célok helyett visszafelé viszik. Nagyon fontos, hogy a lakhatás ügye, az energiaszegénység ügye különösen Budapesten nagyon fontos része legyen a klímapolitikánknak. Természetesen nagyon fontos az is, hogy a klímaváltozás tágabb környezetében a város élhetősége szempontjából, például a levegőminőség ügyében is érdemi előrelépéseket tegyünk.

Erről szól tehát ez a döntés, és arról, hogy ahhoz a nemzetközi hálózathoz szeretnénk Budapestet integrálni, amelyben olyan városok szerepelnek, amelyek már kihirdették a klímavészhelyzetet, csak a régióban Krakkó, Varsó, de a tágabb régióban Amszterdam, Madrid, és még sorolhatnám azokat a városokat, amelyek meglépték ezt a döntést. Jelenleg több mint százmillió ember él olyan város vagy olyan kormány igazgatása alatt, akik már ezt a lépést megtették. Ezért tartottuk ezt fontosnak.

Pontosan tudjuk, hogy ez egy első lépés, pontosan tudjuk, hogy ezzel messze nincs semmi megoldva, sőt. Egyszerűen arról szól ez a döntés, hogy betartjuk, amit a civil zöldszervezeteknek ígértünk, és azért ígértük ezt, mert szeretnénk a város elkötelezettségét kinyilvánítani, és minden döntésünket ehhez mérni, hogy ezekhez a célokhoz közelebb kerülünk-e.

Köszönöm szépen még egyszer a meghívást. Javaslom a tisztelt Országgyűlésnek, hogy az Országgyűlés is alkosson ilyen típusú jogszabályt, hozzon meg ezzel kapcsolatos döntéseket, mert azt gondolom, hogy a kormányok és a városok jövője szempontjából nem az egyik téma a klímaügy, hanem talán a legfontosabb. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen főpolgármester úr tájékoztatását. Megkérdezem főpolgármester-helyettes urat, kíván-e most szólni. (*Dorosz Dávid: Igen.*) Megadom a szót.

DOROSZ DÁVID főpolgármester-helyettes: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Asszony! Nemcsak klímaváltozásról beszélünk, hanem az ökológiai környezetünk olyan alapfokú átalakulásáról, amely

minden szempontból meghatározza a jövőnket. Ezt nagyon fontos látnunk. Az, ahogy az elmúlt évszázadokban a civilizációnk kialakult és az a környezet, amiben felépítettük a jelenlegi társadalmainkat, alapvetően fog megváltozni a klímakatasztrófa hatására. Ez nem egy divat, nem egy politikai szlogen, hanem egy tudományos tény. Egy olyan tudományos tény, amit az ENSZ szakosított szervezetei most már az elmúlt 25 évben több jelentésükben is nagyon részletesen kifejtettek és nagyon részletesen, számokkal, adatokkal alátámasztottak.

Néhány héttel ezelőtt több mint 150 országból tízezer tudós írt alá egy olyan nyilatkozatot, amely kifejezetten leírta és kijelentette, hogy nagyon szűk az az időablak, amiben valójában tehetünk a klímakatasztrófa ellen. Ez tudományos konszenzus alapján 5-12 évben mérhető. Éppen ezért indokolt, hogy alapvetően beszélünk és alapvetően lépünk el abba az irányba mind Budapesten, mind Magyarországon, hogy változtatásokat eszközöljünk.

Az is egy alapvető tény több tudományos kutatás alapján és legutóbb épp a Tudományos Akadémia adott dokumentumában lefektetetten, hogy Európán belül Magyarország és azon belül Budapest a leginkább kitett és leginkább veszélyeztetett ország, illetve régió. Éppen ezért kötelességünk, hogy valódi cselekvést és valódi tetteket tegyünk ennek érdekében, és a fővárosnál éppen ezért kilenc év halogatás, tagadás és maszatolás után elkezdtük ezt a munkát, éppen ezért támogatjuk, hogy a parlament is fogadjon el ehhez kapcsolódóan határozati javaslatokat, és ennek elfogadását kérjük. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főpolgármester-helyettes úr. A bizottság tagjait kérdezem, hogy ki kíván elsőként szólni.

Én mindenképpen gratulálok a Fővárosi Önkormányzatnak, hogy kihirdette a klímavész helyzetet.

Megadom a szót. Ki szeretne először szólni? (*Böröcz László jelentkezik.*) Böröcz képviselő úr, parancsoljon!

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök asszony. Köszönjük szépen a tájékoztatást a főpolgármester úrnak, bár sok konkrétumot most sem tudtunk meg arról (*Koncz Ferenc: Semmit!*), hogy a főváros mit tervez. Ezért néhány kérdést feltennék azzal kapcsolatban is, ami esetleg már a korábbi nyilatkozatok alapján elhangzott, talán tisztábban fogunk látni, ha főpolgármester úr esetleg válaszolna rá.

Elhangzott korábban, hogy a dízelautókat kitiltanák a fővárosból, vagy korlátoznák a dízelautók behajtását. Egyrészt ezt mikorra tervezi a főváros, kiket érint pontosan, mekkora ez a kör, egyáltalán felmérték-e, illetve milyen kerületeket érinthet a dízelautók kibocsátása, és mikor tervezik tájékoztatni erről, mármint a konkrétumokról a budapesti lakosságot? Másrészt főpolgármester-helyettes úr korábbi nyilatkozatában, ha jól emlékszem, azt mondta, hogy ez nemcsak dízelautókra, hanem egyébként a benzines autókra is vonatkozhat. Ez így helytálló-e, igaz-e? (*Dorosz Dávid: Nem, nem!*) Illetve ehhez kapcsolódik, hogy a Párbeszéd programjában valóban volt egy középtávú terv megfogalmazva, hogy mind a dízel-, mind a benzines autókat esetleg kitiltanák a városból vagy a város bizonyos részéről.

Amit még meg szeretnék kérdezni, az a dugódíj, mert az is elhangzott a főpolgármester úr részéről, hogy úgy gondolja, a dugódíjat be kellene vezetni. Kérdés tehát, hogy ez is mit érint konkrétan, melyik kerületeket érintheti, a

város mely részeit, illetve a budapestiek mikor számolhatnak azzal, hogy a dugódíj bevezetésre kerül. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További kérdések, észrevételek? *(Bencsik János jelentkezik.)* Bencsik alelnök úr, parancsoljon!

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Bizottság! Tisztelt Főpolgármester Úr! Először is szeretnék gratulálni a probléma felismeréséhez, ez egy nagyon fontos kiindulási pont, és egyben jó munkát is kívánok a stratégia és a cselekvési tervek elkészítéséhez, hiszen önmagában egy vészhelyzet meghirdetése még nem jelenti az érdemi elmozdulást ezen a területen. *(Szabó Tímea visszajön a terembe.)*

Ezt azért is tudom mondani, mert magam is voltam húsz éven keresztül polgármester, és 2007-ben egyike voltunk azoknak a településeknek, amelyek létrehozták a Klímabarát Települések Szövetségét, 2008-ban pedig a város már egy elfogadott éghajlatváltozási stratégiával rendelkezett, amelyet értékelt maga az Európai Közösség is, és már akkor az egyik legkínosabb és kényelmetlenebb kérdéssel, a klímaváltozással kapcsolatos hősokkok, a városi hősokkhelyzetek kezelésével kapcsolatos cselekvési tervünket valamiféle elismerésben is részesítették. Ezzel persze önmagában még az ott élő emberek hőérzete sokat nem javult, tehát bármilyen módon is keresztelhetjük el a problémát, ami az éghajlatváltozással kapcsolatos, érdemben csak akkor lehet megváltoztatni azoknak az embereknek és közösségeknek a hozzáállását, ha a vészhelyzetek kezeléséhez szükséges gyakorlati lépések is megtörténnek és azok kellő tájékoztatással, úgymond a szemlélet formálásával be is épülnek a mindennapi gyakorlatba.

Ezért is mondom, hogy az első lépés, a probléma felismerése nagyon fontos, de szükség van a helyzet értékeléséhez a stratégia és a cselekvési tervek elkészítésére is. Ehhez tudom javasolni a Nemzeti Alkalmazkodási Központban működő Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszert, amelyet egy korábbi napirendi pont kapcsán már említettem. Ez mind ágazati, mind pedig területi lehatárolásban segítséget tud nyújtani ahhoz, hogy ebben az esetben az éghajlatváltozással, de egyébként más globális vagy regionális folyamatokkal kapcsolatos kitettséget, érzékenységet, sérülékenységet, illetve meglévő alkalmazkodóképességet tudják értékelni, amely alapján meg lehet határozni azokat a cselekvési irányokat, amelyek ténylegesen tudják kezelni magát a problémát.

Fontos leszögezni azt is az előterjesztésekkel, önálló képviselői indítványokkal kapcsolatban, hogy egy esztendővel ezelőtt tárgyalta az Országgyűlés a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia második változatát meglehetősen hosszú időn keresztül. Teszem hozzá, hogy összességében az Országgyűlés hatáskörébe három stratégiának a megtárgyalása és elfogadása tartozik. Az egyik a Nemzeti Energiastratégia, a másik a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia, a harmadik pedig a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia. Ez a három olyan nagy, az országot érintő stratégia van, amelyet az Országgyűlés tárgyal, mind a hármat megtárgyalta korábban. Mind a három érvényben van, illetve előírta az Országgyűlés azt is, hogy cselekvési terveket is kell készíteni, és arról be kell számolni. Hallhattuk az első napirendi pont kapcsán, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervek kidolgozása folyamatban van, illetve annak az első változatát

a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács épp nemrégiben, talán az utolsó előtti ülésén, valamikor május-június környékén már tárgyalta is.

Ezzel párhuzamosan olyan kormányzati stratégiák elkészítése történt meg és azoknak a megvalósítása és most már törvényi háttérrel történő megerősítése is, mint az élelmiszer önrendelkezésünk alapjául szolgáló öntözési stratégia megvalósítása. De ilyennek mondható az az országfásítási program is, amely elindult az elmúlt hetekben. Szeretném jelezni, hogy az önkormányzatok számára egy újabb pályázati alap meghirdetésére kerül sor az Agrárminisztérium részéről. Bízom benne, hogy a Fővárosi Önkormányzat is élni fog ezzel a pályázati lehetőséggel.

Ami pedig az intézményrendszerrel illeti, tökéletesen egyetértek főpolgármester úr és főpolgármester-helyettes úr azon kijelentésével, hogy horizontális szinten kezeljük ezt a kérdést. Ez így van a kormányzat esetében is. Ha csak megnézzük az Innovációs és Technológiai Minisztériumot, ez a minisztérium felelős a fenntarthatósággal kapcsolatos kérdésekért, van egy önálló államtitkárság ezen a területen, integrált módon - megint csak azt gondolom, hogy a Európai Közösség által elvártaknak megfelelően integrált módon - foglalkozik egy önálló államtitkárság az energetikai és klímaügyekkel, nem külön egymástól elválasztva és más minisztériumban elhelyezve. Itt foglalkoznak a jövőbeni innovációs és technológiai kérdésekkel, amelyek meghatározzák magának az iparnak és a gazdaságnak a fejlesztési irányait és lehetőségeit, hiszen mégiscsak kenyérrel él az ember, maguk a közösségek is, szükség van megélhetésre, szükség van foglalkoztatásra, értékteremtő tevékenységekre annak érdekében, hogy lehessen biztosítani - úgymond - a társadalmi békét is.

Ezen túlmenően pedig ide tartozik a közlekedés is. A közlekedési szektor az egyik legfontosabb tényezője a dekarbonizációs utak meghatározásának. Egy másik tárca ugyancsak horizontálisan foglalkozik a természeti erőforrások hasznosításával, ez az Agrárminisztérium, ahova tartoznak a környezeti erőforrások tartamos használatával kapcsolatos kérdések mind a termőföld, mind pedig a vizek, illetve a levegő tekintetében.

Tehát horizontálisan, az Országgyűlés által meghatározott stratégiák aprópénzre váltásával kell kormányzati szinten erről a két helyről, az Agrárminisztérium, illetve az ITM részéről érvényre juttatni azokat a stratégiákat és cselekvési tervi elemeket, amelyekről már említést tettem.

Végezetül pedig tisztelettel kérem a képviselőtársaimat, akik az előterjesztéseket megtették, hogy nyújtsanak már segítséget. Az az igazság, hogy a saját képviselőcsoportunkban, politikai közösségünkben is vannak időközönként viták a gazdaság szabadságával kapcsolatosan, a globális szabadkereskedelmi megállapodásokat illetően, akár az Egyesült Államok és Európa közötti, vagy akár Kanada és az Európai Közösség közötti szabad kereskedelmi megállapodásokat illetően. Azt látom, hogy a saját politikai közösségeiken belül is folynak ezek a viták európai szinten is. Azt is látom, hogy nem teljesen értettük egymást, államtitkár úrral kicsit elbeszélünk egymás mellett, amikor felvettem azt a kérdést, hogy az Európai Közösségen belüli szabad termék- és áruáramlás vonatkozásában hogyan látjuk, van-e arra lehetőség, hogy mondjuk, az ezer kilométernél nagyobb távolságra szállított termék esetében, ha egy adott gazdasági régió belül van helyettesítő termék, nem kellene-e valamivel ösztönözni a termelőket, a kereskedőket arra, hogy ne hurcibáljuk már ezer kilométereken keresztül azokat a termékeket, amelyek ténylegesen helyettesítő termékekkel elláthatóak egy

gazdasági térségen belül. Ha csak a mi V4-es gazdasági térségünkről, a közép-európai gazdasági térségről beszélünk, amelynek széle-hossza nagyjából ezer kilométer környékén van, kifejezetten előnyös lenne, ha nem kellene nekünk versenyeznünk azokkal a hasonló termékekkel, amelyeket kétezer vagy éppen háromezer kilométerrel az Európai Közösségen belül szállítanak erre a gazdasági területre értékesítés és felhasználás céljából.

Már az jó lenne, ha olyan előírás születne - és nem tudom, hányszor tettek indítványt az elmúlt években a kollégák társai az Európai Parlamentben erre -, hogy ha mégis szállítják ezeket az árut több ezer kilométerre, akkor azt, ami, mondjuk, ezer kilométernél nagyobb távolságra megy, kötelezően rakják már fel vasútra, és úgy szállítsák. Ebben az esetben a kibocsátások is jelentős mértékben csökkennek. Ilyen konkrét dolgokkal is kellene bajlódniuk, és talán a nemzeti vagy a régiós érdekek érvényesítése területén, ha egy nyelven tudnánk időközönként megszólalni ezekben a nemzetközi terekben is, akkor lehet, hogy e speciális, úgymond, szakpolitikainak tűnő kérdésekben eredményre tudnánk jutni, a jelenleginél nagyobb eredményre tudnánk jutni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván még szólni. (*Hajdu László jelentkezik.*) Hajdu képviselő úr.

HAJDU LÁSZLÓ (DK): Kérdezni is szeretnék, egyben mindjárt véleményt is mondanék, ha ezt lehet így. Természetesen én is tisztelettel köszöntöm a főpolgármester úrákat bizottsági tagként, mióta megválasztották a főpolgármester urat, nem is tudtunk találkozni, úgyhogy most gratulálok.

Ez a bizottság, amelynek az ülésén vagyunk, nyilván nem a nyugdíjakkal foglalkozik, nyilván egészen más kérdésekkel. Ez a fenntartható fejlődés kérdéseivel foglalkozik, és ez időigényes. Már a tárgyalása is időigényes, és időigényes az is, amilyen módon, az ökológiai szemléletnek megfelelően kell ezzel foglalkoznunk. Ezért a helyi politikusoknak, meg nekünk, parlamenti politikusoknak is valóban elszánt emberként kell itt ülni. Azt gondolom, hogy ez a klímavész helyzet, amit a Fővárosi Közgyűlés meghirdetett, előre tudható volt, tehát a választók is tudhatták, hogy ha és amennyiben ez a választási eredmény jön be, akkor a klímavész helyzettel kiemelten fog foglalkozni, és ez be is következett. A klímavész helyzet, egyetértek vele, nem azt jelenti, hogy valami stop lépett be, hanem azt, hogy ettől kezdve ez a kérdés motivál minden mozgást, minden döntést, minden előkészítést a kerületekben és ebben a városban, mert egységes Budapestről beszélünk. Ha részletekre bontanám, azt gondolom, hogy nagyon fontos ebben a klímavész helyzetben és magában az előterjesztésben, hogy komplexen kezelje Budapestet. Az ugyanis nagyon rossz, bár történelmi sajátossága a városnak, hogy ezen a városon átutazik az ország, meg az egész Európa. Mindenki a városon keresztül akar jönni, a vasút is és a közúti közlekedés is, ennek minden előnyével és környezetszennyező hátrányával együtt.

Az a kerület, ahonnan én jöttem, az M3-ast megörökölte, az M3-as fővárosi bevezető szakaszát, ami olyan gyorsforgalmi út, amelyen piros jelzőlámpák vannak, ugyanakkor óránként 30-35 ezer jármű megy át rajta. Utalás volt az elmúlt kilenc évre. Nekünk 2009-ben egy európai uniós pályázattal zajvédő falunk lett majdnem végig, de valamilyen bejelentés kapcsán 1,1 kilométer hosszan zajvédő fal nélkül maradtunk. Az Unió megtehetette volna, hogy megvonja az egész M3-as zajvédő fal építését, de az a

döntés született, hogy csak azon a szakaszon vonja meg, ahol vállalkozókat érintett, mert ott ugyanis a fellépő ügyfelek vállalkozók voltak, az 1,1 kilométeres szakaszon hét vállalkozó érdekeit sértette és körülbelül...

ELNÖK: Képviselő úr, ha kérhetném, az előterjesztéshez szóljon hozzá, mert a főpolgármester úrnak el kell mennie!

HAJDU LÁSZLÓ (DK): Igenis, rövidítem akkor, elnök asszony. Az a lényeg, hogy a főváros (*Varga Gábor: Lesz-e zajvédő?*) volt a pályázat beadója, az önerőt pedig a két kerület, Zugló és a XV. kerület fizette ki. Erre az 1,1 kilométerre jogerős bírósági ítélet négy éve van. Jogerős bírósági ítélet, és az az 1,1 kilométer nem épült meg. Csak azért említem, hogy mi rendesen szívunk. A klímavész helyzetet jól fogadják az emberek. A látványa még egyelőre nem változott, tehát marad ez az 1,1 kilométer zajvédő fal nélkül, a családi házakra és a lakótelepre ömlik a zaj. Tehát amikor erről beszélünk, sok helyi kerületi probléma megoldása is szükséges.

Elhangzottak itt kulcsszavak az alelnök úr részéről, meg az előterjesztés során is. Ebben a kérdésben a mi kerületünk egy másik vonatkozásban tud segíteni, hiszen uniós forrásból, jelentős pénzből szemléltető központ van megépítve. Ugyanakkor ez a gyönyörű létesítmény, amely nagyon sokat tud, éppen a gyakorlat miatt, a mai környezetvédelmi, kulturális gyakorlat miatt nincs kihasználva. Ez a kerület egyébként befogadta Budapest főváros hulladékhasznosító művét is, és lehet látni, hogy energiaként működik a kommunális szemét, lényegében ez az üzem a legjobb energiakitermelő, mondhatom, atomerőművel vetekedő az energiakitermelés nyereségessége.

Tehát azt gondolom, hogy aki ilyen előterjesztést a szakmai bizottság elé terjeszt, még akkor is, ha azon kell és lehet javítani, mert az adottságaink még nem mindenhol megfelelőek, azt támogatni kell. Részemről egyébként támogatnám ezt. Köszönöm a szót. Ennyit szerettem volna elmondani.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt megkérdezem még, hogy képviselőtársaim közül ki kíván hozzászólni, azt fogom javasolni - és ehhez kérem a megértésüket -, hogy a főpolgármester úrnak adjuk meg a szót válaszára, hiszen néhány kérdés elhangzott, mert tudom, hogy kötött további megbeszélései vannak.

Előtte azonban még annyit engedjen meg, főpolgármester úr, hogy én mint a bizottság elnöke és egy zöld politikai közösségnek most már a társelnöke, felajánlom a szakmai segítségünket és a párton belül szakértelmet is ennek a klímavész helyzetes fővárosi határozatnak a megtöltéséhez. Parancsoljon, főpolgármester úr!

KARÁCSONY GERGELY főpolgármester: Köszönöm szépen a szót és köszönöm a kérdéseket. Elnézést kérek, hogy röviden válaszolva a kérdésekre el fogok menni, de valóban egy nemzetközi delegációval van találkozóm.

Viszonylag ritkán vagyok szabadságon az elmúlt időszakban. Varga képviselő úrnak... (*Koncz Ferenc: Nem vagyok Varga!*) Mondom, képviselő úrnak, Varga képviselő úrnak. (*Varga Gábor: De nem neked mondtam a szabadságot, hanem Lászlónak, de mindegy.*) Mindegy. Jó.

Alelnök úrnak szeretnék csak röviden reagálni, hogy én azért kevésbé látom a horizontális szemlélet megvalósulását a kormányzati struktúrában. Miközben kíváncsi lennék azokra a belső beszélgetésekre, amelyeket ön folytat

a párttársaival arról, mondjuk, hogy hogyan kell viszonyulni a szabad kereskedelmi egyezményekhez. Érdekes viták lehetnek ezek. De azt nagyon fontosnak érzem elmondani, hogy például az ön polgármestersége valóban egy mintaidőszak volt a klímaadaptációval és klímaváltozással kapcsolatos küzdelem szempontjából. Tehát nagyon sokat lehet tanulni szerintem abból a gyakorlatból, amit ön polgármesterként megvalósított. Ebből is látszik, hogy ez nem egy pártpolitikai ügy, hanem ez egy olyan erkölcsi kötelességünk, meg szakmai ügy, amelyet bármilyen pártállású polgármester képviselhet a saját településén. Például a Klímabarát Települések Szövetségét nagyon régóta a XII. kerületi alpolgármester vezeti, és jól vezeti, és azt gondolom, hogy sok közös beszélgetésünk lesz még ezzel kapcsolatban.

Böröcz képviselő úr konkrét kérdéseire konkrét válaszokat szeretnék adni. Nem tudom megállni, hogy megjegyezzem: ha esetleg elolvasta a választási programomat, akkor lehet, hogy a Fidesz is sikeresebb kampányt tudott volna csinálni, mert akkor lehet, hogy tartalmi ügyekről tudtunk volna beszélgetni, minthogy önök megkérdőjelezték azt az alapvető jogát a választópolgároknak, hogy eldöntsék, ki alkalmas és ki nem. De ha már nem sikerült választás előtt elolvasni a programomat, akkor javaslom, hogy most olvassa el, mert azt fogjuk megvalósítani.

Ebben az szerepel - tekintettel arra, hogy Budapesten rendkívül rossz a levegő minősége, ráadásul a városon belül bizonyos helyeken nagyon koncentrálódik -, hogy londoni, illetve madridi példának megfelelően alacsony kibocsátási övezetek kialakítását tervezzük. Nyilvánvaló, hogy azt az elvet fogjuk követni, hogy semmit rólunk nélkülünk, tehát olyan kerületben fogjuk ezt megvalósítani, ahol a helyi vezetés támogatását ez bírja. Ez jellemzően nyilván a belvárosi kerületeket érintheti, és természetesen nemcsak dízelautókról szól, hanem a rossz környezetvédelmi besorolású autókról. Valamit itt kell tennünk az ellen, hogy ebben a városban az emberek ezrei veszítik el az életüket a rossz levegőminőség miatt. És bár az államtitkár úr elment, de azért megjegyeztem volna, ha nem is az ITM-nek, mert másik tárcához tartozik, hogy a jelenlegi szmogriadó-rendelet szabályozása kapcsán olyan magasabb szintű jogszabályok, kormányrendeletek vannak, amelyek már rég nem állják ki az idő próbáját, és érdemes lenne ezeken változtatni. Tehát erről szól a programunk, és ezzel kapcsolatosan készülnek a szakmai előkészítések is. A munkába mindenképpen bevonjuk az érintett kerületeket is, hogy ezeket meg tudjuk lépni.

Ami pedig a behajtási díjat illeti, ott is világosan beszéltem a kampányban, és most is tartjuk ezt. Először létre kell hozni a behajtásdíj-övezet kijelölésének feltételeit. Itt vannak jogszabályi feltételek. Szeretném mondani, hogy a kormány nélkül ez nem lesz megvalósítható. Másrészt pedig, hogy legalább azokat a P+R parkolófejlesztéseket, amelyeket még az előző fővárosvezetés elhatározott, és amelyek uniós támogatásból megvalósulnak, mindenképpen meg kell várni ahhoz, hogy ezt a lépést megtegyük, hiszen egyszerre kell pozitív és negatív ösztönzőket használnunk annak érdekében, hogy ez a város fellélegezzen.

Azzal, hogy Budapesten túl sok az autó, mindenki egyetért, de mindenki a másik autósra gondol, akinek nem kéne a városban autóval közlekednie, ezért nyilván ez egy érzékeny, szenzitív politikai kérdés. Éppen ezért azt gondolom, akkor van igazából hatékonysága egy ilyen politikának, ha az nagyon sok részből áll, és ennek egy nagyon fontos része a szemléletváltás és az aktív párbeszéd a város polgáraival. Ezért én azt a stockholmi példát

szeretném Budapestnek javasolni, amely arról szól, hogy egy széles körű társadalmi párbeszéd után meghatározzuk azokat az övezeteket, akár több övezetet is, ahol behajtási díjat kell fizetni azoknak, akik nem helyben lakóként gépkocsival akarnak közlekedni. Ennek a rendszernek legyen egy átmeneti működése, és amikor meglátjuk a tapasztalatokat, akkor egy fővárosi népszavazás erősítse meg ennek a rendszernek a fennmaradását vagy adott esetben az elvetését. Azt gondolom, csak olyan dolgot érdemes akár rendszerszintű változásként is egy város életében végrehajtani, amely egy aktív társadalmi párbeszéd után, valódi racionális érvek elhangzása után és valódi tapasztalatok érzékelése után, de kialakít valamilyenfajta konszenzust vagy legalábbis többségi akaratot ebben a kérdésben.

Tehát nem hiszek abban, hogy úgy kell megváltoztatni egy város életét, bármilyen jó célból is kiindulva, hogy ahhoz nem tudjuk megszerezni a társadalom többségének támogatását. Megjegyzem, jelenleg is a budapesti közvélemény többsége támogatná egy ilyen intézkedés bevezetését. Ami a behajtási övezeteket illeti, azt gondolom, hogy leghamarabb ennek az önkormányzati ciklusnak a végén lehet egy ilyen lépést megtenni, de nagyon fontos, hogy a szükséges előkészítéseket is megtegyük, hogy meglegyenek azok az alternatív lehetőségek, amelyek egy ilyen rendszer bevezetését feltételezik.

Köszönöm szépen a meghívást, köszönöm szépen a kérdéseket, és bölcs döntést kívánok a bizottságnak a tárgysorozatba vétel kapcsán.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főpolgármester úr, hogy itt volt velünk, és további jó munkát, jó programot kívánok önnek. *(Karácsony Gergely: Köszönöm szépen. - A főpolgármester és a főpolgármester-helyettes távoznak az ülésről.)*

Tisztelt Képviselőtársaim! Akkor a szavazásokra kerül sor a klímavészhelyeztetel kapcsolatos határozati javaslattal és törvényjavaslattal összefüggésben. Azt gondolom, mindannyian tudatában vagyunk annak, hogy ezek nagyon fontos szavazások, hiszen ezek döntenek arról is, hogy lehetőséget adunk-e magunknak, hogy az Országgyűlés plenáris ülésén ezekről a kérdésekről érdemben beszéljünk. *(Bencsik János jelentkezik.)* Megadom a szót az alpolgármester úrnak. Parancsoljon!

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Az még nem voltam, de nem is tervezem *(Derültség. - Elnök: Alelnök úr! Bocsánat!)*, húsz esztendő városvezetőként bőven elegendő, és felmelegítve a töltött káposzta jó.

Csak azért kértem szót, hogy még egyszer rögzítsem: egy esztendővel ezelőtt tárgyalta az Országgyűlés a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát, és akkor döntést is hoztunk. Azóta dolgozik a szaktárca, az ITM cselekvési tervek elkészítésén, amelyet szakmai körökben, köztük a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács ülésén is már tárgyaltunk, véleményeztünk. Ennek ellenére azt a hamis látszatot próbálják keletkeztetni ezek az indítványok, mintha az Országgyűlés ezzel a kérdéssel nem foglalkozott volna. Szeretném emlékeztetni magunkat arra, hogy tavaly decemberben, majd nem egy esztendővel ezelőtt önök kezdeményeztek egy országgyűlési vitát az éghajlatváltozással kapcsolatos kérdések megtárgyalására. Önök nem jöttek el, mi ott voltunk, a vita lefolytatásra került. *(Szabó Tímea nemet int.)* Ez így volt, kedves képviselő asszony! *(Szabó Tímea: Jó, csak tegyük hozzá, hogy miért nem mentünk el!)* Ha önök... *(Varga Gábor: Nem értél rá! Jött a busz!)*

kezdeményeznek valamit (*Szabó Tímea: A fél országot akartátok kinyírni!*), majd azt követően fogják magukat és nem jönnek el a randevúra, akkor utána ne csodálkozzanak azon, hogy nem lesz abból érdemi kapcsolat. (*Varga Gábor: El kell jönni vitázni! - Szabó Tímea: Ja!*) Mi ott voltunk, megvitattuk az önök által kezdeményezett témakört (*Tordai Bence: És mire jutottatok?*), jól emlékszem... Mire jutottunk? Arra jutottunk, hogy tovább kell folytatni a két hónappal korábban az Országgyűlés által elfogadott Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia cselekvési tervekké történő átalakítását, és azt érvényesíteni kell az Országgyűlés döntéseiben, illetve a kormányzati döntéshozásban, a jogszabályok alkalmazásában.

Majd ezt követően önök az önkormányzati kampány időszakában ismételt kezdeményeztek egy ilyen jellegű országgyűlési vitát, amely, azt gondolom, csak azt mutatta, amit mutatnak a mostani javaslatokat is, hogy ebből tisztán politikai kérdést szeretnének csinálni. Ami nem baj, mert legalább az ország lakosságának egy jelentős része találkozik az éghajlatváltozás problematikájával, és ez önmagában talán figyelemfelkeltés alapján a szemléletet is tudja formálni, legalábbis érzékenyíteni a probléma iránt az embereket és a közösségeket, és így azok a kezdeményezések, amelyeket tesznek a kormányzat, az Országgyűlés, illetve az önkormányzatok, előbb-utóbb a civil szervezetekkel való együttműködésben érvényesíthetővé is válnak.

Zavarba ejtő egyébként a tárgysorozatba-vételi indítványok sora, megmondom őszintén. Lehet, hogy az én képességeimmel vagy szintetizáló, átlátó képességeimmel probléma van, én ezt nem akarom így alpból megcáfolni, én is öregszem, de itt igazából csak a címek változnak. Én beleolvastam ezekbe, illetve nemcsak beleolvastam, hanem átolvastam ezeket a javaslatokat, ezek a javaslatok jelentős mértékű átfedésben vannak egymással. Talán helyénvaló lett volna, ha kellő időt szánnak az egyeztetésre, ezt összefésülik és nem négy indítványt terjesztenek elő ugyanebben a témakörben, hanem egy tárgysorozatba vételi kérelmet, abban az esetben minden bizonnyal könnyebben lehetett volna állást foglalni. Teszem hozzá, hogy a kérdést tárgyaltuk, nemrégiben tárgyaltuk az Országgyűlésben, és ennek megfelelően folyik ma a kormányzati munka.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt gondolom, hogy ha most kinyitjuk ezt a vitát, akkor még este is itt leszünk, vagy holnap reggelig itt fogunk maradni. Az lenne a javaslatom, hogy maximum kétperces hozzászólásokra adjuk meg a lehetőséget. (*Bencsik János: Szívesen maradok!*) Én is szívesen egyébként holnap reggelig is, ha ilyen kérdésekről van szó, bármikor bármeddig.

Először Tordai Bence képviselő úr jelentkezett, utána Böröcz képviselő úr, és utána jómagam is szeretnék szólni.

TORDAI BENCE (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm, elnök asszony. Csak ha már ilyen szavazás előtti utolsó körös hozzászólások vannak, akkor én is megpróbálnám keretezni ezt a gondolkodást, ahogy az alelnök úr is.

Nem azzal vádoljuk a kormányt, hogy nem csinál semmit. Készséggel elismerjük, hogy nagyon nagy mennyiségű papírt gyártanak, egyébként azt is elismerjük, hogy a szakmai apparátus felkészülten és a legjobb szándékkal tervezi meg és állítja össze ezeket a stratégiai terveket. Mi azt állítjuk, hogy a kormány cselekvése szöges ellentétben van azzal, amit ezek a stratégiák egyébként maguk után vonnának.

Tehát azért szeretnénk törvényt elfogadni arról, hogy Magyarország kormányának kötelessége egy klímavédelmi törvényt megalkotni és a hozzá kapcsolódó rendeleteket meghozni, mert eddig a szép szavak és a szép papírosok voltak csak, illetve néhány elkötelezett képviselő akár a kormánypárti frakciókban, akár a kormány tagjai között, de ez édeskevés, amíg a miniszterelnök, aki meghatározza a kormány politikáját, ezzel szöges ellentétben politizál. Úgyhogy nem tudom, múltkor nem volt olyan zavara a bőségeknek, mint amilyen most van, és mégsem fogadták el az LMP határozati javaslatát. A Párbeszéd részéről most azért van itt egy törvényjavaslat is, hogy teljesen egyértelmű legyen a helyzet, hogy ha ezt elfogadja az Országgyűlés, és aztán a kormány nem valósítja meg, törvénysértésben lesznek, törvénysértést követnek el. Remélem, ezt nem kockáztatnák, és akkor a legjobb szándékukat kinyilvánítva tudják támogatni ezt az indítványt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Böröcz képviselő úr!

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen. Nem ismételném meg azt, amit az alelnök úr mondott, de két dologra reagálnék, bár az egyik el fog térni a témától.

Az egyik, hogy arról beszélnek képviselőtársaim, az éghajlatváltozás, a fenntartható fejlődés, a klímavédelem mindenkit érint, ez egy globális ügy, amire minden embernek, minden választópolgárnak oda kell figyelnie. Ebben tökéletesen egyetértünk. Ugyanakkor szeretném azt jelezni, hogy nem érdemes és nem is feltétlenül jó szerintem, ha ezt megpróbáljuk kisajátítani és azt mondani, hogy ez kizárólag egy baloldali ügy. *(Varga Gábor: Ez így van!)* Mert szerintem egyébként nem az. *(Tordai Bence: Én is azt mondtam!)* Az alelnök úr által elmondottak alapján is szerintem egyértelműen kijelenthető, hogy a kormány is foglalkozik ezzel az üggyel, még ha ebben nem is értünk egyet.

Ami pedig Szabó Tímea képviselő asszony mondandóját illeti, amely nem mikrofonban hangzott el, hanem csak itt közbevetésként, hogy miért nem vettek részt ezen a vitán, illetve ha jól hallottam úgy fogalmazott, hogy a fél országot ki akartuk nyírni, csak javaslom a képviselő asszonynak, hogy olvassa el a HVG-ben nemrég megjelent cikket, amely a Munka törvénykönyve módosításának hatásait taglalja. Abban egyébként egészen más megállapításra jutnak szerintem, mint amire önök jutottak akkor *(Szabó Tímea: Arra, hogy a minimálbért nem vezették be egy csomó helyen!)*, meg amire önök jutottak most. Köszönöm szépen. Pedig a HVG nem támadható kormánypárti elhajlással.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nagyra becsülöm - és most pontosan mondom - alelnök úr tudását és az ügy iránti elkötelezettségét, de most azt kell mondanom, hogy kicsit a mundér becsületét védte.

Az lenne a tiszteletteljes javaslatom, hogy az Országgyűlésben mindenképpen le kellene folytatni egy ilyen vitát, beszélgetést. Mi lenne, ha a kormánytöbbség kezdeményezné most, nem az ellenzék, hogy a parlamentben legyen egy klímavészhelyzettel kapcsolatos parlamenti vitanap? Azt gondolom, akkor nem lehetne azt mondani, hogy ki akarja sajátítani az ellenzék, és akkor tudnánk tényleg széleskörűen, érdemi vitát folytatni ebben. Remélem, hogy megfontolják, és szeretném, ha most már sor kerülhetne a szavazásra. Vagy alelnök úr szeretne szólni? Akkor még egy percet kap.

(Bencsik János: Nem.) Akkor most Turi-Kovács alelnök úr egy percben, és utána szavazunk.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Szeretném a saját álláspontomat leszögezni. Az én álláspontom szerint klímaváltozás van, vészhelyzet nincs. Ha azt a helyzetet próbálnánk elemezni, ami most pillanatnyilag rendelkezésre álló tudományos eredmények alapján egyáltalán megállapítható, abból azt a következtetést lehet levonni, hogy térségenként, országonként és még országokon belül az egyes térségekben is jelentős különbségek vannak a klímaváltozás következményeit tekintve. Nem azonos az alföldi mezővárosban és nem azonos Budapesten a klímaváltozás. Ezért Budapestnek szíve joga, hogy a saját döntéseit meghozza, ezt nem kívánom vitatni. Azonban egyértelmű, hogy ha önök egy vitanapot akarnak, akkor megvan ennek a műfaja. Benne van, tessék megnézni, vitanapot kell kezdeményezni. Ha vitanapot kezdeményeznek, akkor nagy valószínűséggel állunk elébe, de nem törvényt kell benyújtani, mert olyan törvény benyújtására, amely - meg kell mondanom - még tudományosan sincs alátámasztva, nemhogy jogi alátámasztással bírna, azt gondolom, arra nagyon nehéz igent mondani. A vitanapra esetleg igen, az egy másik műfaj.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Meg fogjuk fontolni, hogy akkor vitanapot fogunk újra kezdeményezni.

Javaslom, hogy döntsünk a határozati javaslatok tárgysorozatba vételéről. Először az első indítványról, azaz az éghajlatváltozási vészhelyzet megállapításáról és az ezzel összefüggő feladatokról szóló H/6535. számú határozati javaslatról. Ki az, aki támogatja a tárgysorozatba vételt? Kérem, kézfeltartással jelezze! (Szavazás.) Két igen szavazat. Ki volt ellene? (Szavazás.) Hét ellene volt.

A következő indítvány az éghajlatváltozási vészhelyzetből fakadó, halasztást nem tűrő feladatokról szóló H/7380. számú határozati javaslat. Ki az, aki támogatja? (Szavazás.) Két igen szavazat. Ki volt ellene? (Szavazás.) Hét nem szavazat, és nincs tartózkodás. Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslat tárgysorozatba vételét nem támogatta.

A harmadik indítvány a klímavészhelyzet kihirdetéséről szóló T/7021. számú törvényjavaslat tárgysorozatba vétele. Ki az, aki támogatja? (Szavazás.) Két igen szavazat. Ki az, aki ellene van? (Szavazás.) Hét nem szavazat, tartózkodás nem volt.

Ebben a blokkban végül a negyedik indítvány tárgysorozatba vételéről döntünk, amely az önálló klímaügyi és fenntarthatósági minisztérium létrehozására vonatkozik. Ki az, aki támogatja? (Szavazás.) Két igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? (Szavazás.) Hét nem szavazat. Tartózkodott? (Szavazás.) Nincs.

Köszönöm szépen, akkor lezárom ezt a blokkot.

Az új Fővárosi Közgyűlés által elfogadott rendelkezések magyarországi érvényesítéséről szóló H/7960. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Palkovics miniszter úr meghallgatása előtt még két tárgysorozatba vételi javaslat van előttünk. Az egyik az új Fővárosi Közgyűlés által elfogadott

rendeletek magyarországi érvényesítéséről szóló H/7960. számú határozati javaslat vitája, majd döntés a tárgysorozatba vételről. Ennél az indítványnál tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy bár a javaslat meglehetősen szerteágazó, számos szakterületre vonatkozik, mégis a mi bizottságunk lett az, amely megkapta a tárgysorozatba vételi döntés lehetőségét a házelnök úrtól, ugyanis a többi bizottság csak egy-egy pontban volt érintett, míg a mi feladatkörünkbe a javaslat többi pontja illeszkedik. Megadom a szót az előterjesztőnek, Szabó Tímea képviselő asszonynak.

Szabó Tímea szóbeli kiegészítése

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök asszony. Értem, hogy műfajilag, miután ez egy országgyűlési határozat, ezt egyrészt talán érdemes volt külön venni, másrészt viszont, nyilván a témája miatt, szorosán kapcsolódik az előző vitához. Úgyhogy én nem is nyitnám ki ezt nagyon részletesen.

Ez az országgyűlési határozat hat pontot tartalmaz, azokat az intézkedéseket taglalja, amelyeket a Fővárosi Közgyűlés az első testületi ülésén elfogadott, és ezeket az intézkedéseket javasoljuk országos szintre is emelni. Ebben többek között szerepel a rabszolgotörvény országos megszüntetése, a Közép-európai Egyetem zavartalan működésének érdekében megteendő szükséges lépések, és többek között ebben szerepel a klímavészhelyzet kihirdetése is, ami eddig törvényjavaslatként szerepelt.

Tehát ez egy országgyűlési határozat, amely abban különbözik egy törvényjavaslattól, hogy ez egy javaslatot tesz a kormány elé, hogy a kormány dolgozza ki az erre vonatkozó javaslatokat, tehát ne az Országgyűlés tárgyalja magukat a konkrét lépéseket, hanem a kormánynak adunk erre megbízást. Ezt azért tartom fontosnak, mert itt már egy részletes vita folyt az előzőekben erről, de hadd reagáljak mégiscsak az előzetesen elhangzott dolgokra, hogy miért nagyon fontos ez, hogy mégis tárgysorozatba vegyük, és engedjük meg a kormánynak azt, hogy akkor terjesszen elő olyan konkrét törvényjavaslatokat, amelyek a klímavészhelyzet elkerülése és a klímavédelmi szabályozás meghozatala érdekében szükségesek.

Ilyen például a szélerőművek engedélyezése. Nem tudom, hogy szó volt-e erről a korábbiakban, mert sajnos el kellett mennem a parlamentbe Kásler Miklós miniszter meghallgatására is közben, de említettem államtitkár úr meghallgatása kapcsán. Szeretném hangsúlyozni, ha ez nem hangzott el korábban, és akkor mondom ezt a képviselőtársamnak, aki azt mondta, hogy a kormány már horizontális, vertikális irányban és gyakorlatilag minden irányban megtette a szükséges lépéseket, hogy 2010 óta a kormány nem adott ki engedélyt szélerőmű megépítésére. Hoztak egy olyan határozatot, amely kimondja, hogy lakóterületek 12 kilométeres körzetében nem lehet szélerőművet építeni. Ilyen pont nincs Magyarországon. Tehát 2010 óta például ebbe az irányba nem tettek lépéseket.

Nagy-Britanniában, ha jól emlékszem, most nincs előttem a pontos szám, de négyszer annyi... *(Böröcz László: Annyit fúj a szél!)* Ha a rendkívül szellemes okoskodását befejezi *(Koncz Ferenc: Tengerpart! - Böröcz László: Mit?)* képviselőtársam és meghallgatja, amit be akarok fejezni, mert nálam van a szó, ugye, akkor elmondom, hogy nem a szélerőművet akartam mondani, hanem meglepő módon a naperőművet. Na, erre mondjon valamit! Ha Nagy-Britanniában arányaiban négyszer annyi... *(Böröcz László: Nem arról beszélek!)* Én tudom, hogy nem arról beszélnek, közbevágtott és nem

hallgatott meg. Ha Nagy-Britanniában négyszer annyi arányaiban a napenergia-felhasználás, mert ebbe befektettek, akkor vajon nálunk kevesebbet süt a nap? (*Schmuck Erzsébet kimegy a teremből.*)

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

Vagy ezt nem érdemes esetleg ugyanúgy forszírozni. Mert én nem a szélről beszéltem. Sem a szélerőműveket nem engedélyezik, sem a napenergia-felhasználást nem engedélyezik (*Böröcz László: Miért ne engedélyeznék?*), egyetlen dolog, amibe önök befektetnek a klímavédelem kapcsán (*Böröcz László: Nem is értem!*), az az atomerőmű. Azt hiszik, hogy az atomerőmű építésével majd kiváltják, teljesítik azt a kötelezettségüket, amely nemzetközi előírás, de ahogyan az előbb már utaltam rá, azért itt nagyon távol állunk ettől. Egyrészt finoman szólva sem karbonsemleges az atomenergia, másrészt meg pontosan tudjuk, hogy milyen veszélyekkel jár. Harmadrészt azt is tudjuk, hogy egyébként költségben meg utána a duplájára fog felmenni mindennel együtt az áram ára, mondjuk, egy megújulóhoz képest. Tehát azt, hogy a kormány megtenne mindent ebben a kérdésben, egy picit túlzásnak érzem.

Ugyanígy elképesztő az, amit a vízgazdálkodásban tesznek. Pontosán tudjuk, hogy a víztakarékos öntözési eljárások helyett önök gyakorlatilag ingyenessé tették a rétegvízkezelők öntözési célú felhasználását, ami a talaj olyan kiszáradásához és elszikesedéséhez vezet, hogy majd megnézhetjük, tízhúsz év múlva milyen állapotokat okoz Magyarországon. A szakemberek már rég felhívták erre a figyelmet, maguk ehhez képest... (*Varga Gábor: A rétegvizet nem engedték! Ez nem igaz!*) De, igaz! De, igaz, sajnos igaz! Nézzék meg, hogy ezzel is mit csinálnak, mit csinálnak az agrárszektorban, és nézzék meg, hogy továbbra sincs - erről volt szó korábban - önálló minisztériuma ennek a területnek! Ebből pontosan látszik, hogy önök ezt az egész kérdést hova sorolják.

A közlekedéssel kapcsolatban semmilyen intézkedést, konkrét levegőjavítási intézkedést például az elmúlt évben az önök főpolgármestere nem tett Budapesten. Annyit láttunk, hogy például ezeket a mérőállomásokat leszerelték a város különböző pontjain. Tehát már azt sem látjuk. Én óbudaiként tudom, hogy régen ott volt a Flórián téren egy ilyen mérőállomás, és most nincs ott. Még azt sem láthatjuk, hogy egyébként, mondjuk, a szállópor mértéke az éppen a tízszeresére vagy az ötszörösére vagy a kétszeresére emelkedett a megengedettnek. Egy olyan klímavédelmi intézkedést nem láttunk sem Budapesten, sem máshol az elmúlt tíz évben, amióta önök kormányoznak, ami érdemi lépést jelentene ebben a tekintetben. Folyamatosan próbálják elhallgatni, illetve próbálják olyan módon kozmetikázni ezeket az intézkedéseket, mintha ez pozitív irányba menne. A zöldfelületek nem nőnek, ehhez képest megpróbálják a stadionokat eladni úgy, mintha ezek hatalmas zöldfelületek lennének. (*Koncz Ferenc: Télen! - Elnök: Nyugalom!*) Télen nincs zöldfelület, mert hullatják a fák a leveleiket.

Én köszönöm ezeket az értékes hozzászólásokat, mert ezek, azt hiszem, emelik a szakmai színvonalát egy-egy ilyen (*Koncz Ferenc: Ez így van, ez igaz!*) vitának. Nem tudom, javasoljanak esetleg fenyőerdőt, egyébként az sem lesz már nagyon Magyarországon, ha elolvas egy-két szakmai anyagot, láthatja, hogy tűnnek el pont a klímaváltozás miatt a fenyőerdők is.

Összefoglalva tehát azt gondolom, hogy most tárgysorozatba vételről kell beszélünk, nem kell nekünk most még egy újabb vitát lefolytatni ezzel kapcsolatban. Most arról beszélünk, hogy a kormánynak adjunk ki ezzel kapcsolatban feladatokat, nézze meg a kormány, hogy milyen intézkedéseket tart helyesnek, és azokat meg tudjuk vitatni közösen. Ha önök tényleg úgy gondolják, hogy ebben egy párbeszédet érdemes folytatni, mi nyilván a Párbeszédben ezt gondoljuk, akkor ezt vegyék komolyan. Még mindig lehet módosítókat utána benyújtani hozzá, úgymint önöknek van többségük, de legalább ezt az egész kérdést vegyük eggyel komolyabban, mint ahogy önök teszik. Köszönöm.

Hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen a szóbeli kiegészítést és indoklást. Hozzászólásokra van lehetőség. *(Böröcz László jelentkezik.)* Böröcz képviselő úr a szó!

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, alelnök úr. Nagyon gyors leszek.

Egy dolgot tényleg nem értek, képviselő asszony. Ön eljön ebbe a bizottságba azzal a szándékkal, hogy meggyőzze a bizottság kormánypárti többségét arról, hogy támogassák az ön javaslatát, de ha ezt ilyen stílusban teszi, akkor nyilván erre semmi esély. Tehát ön vagy úgy jött ide, hogy eleve... *(Szabó Timea: Bezzeg, ha szépen mondtam volna!)* ...hogy eleve erre esély sincs, de akkor felvetődik az a kérdés, hogy minek adta be a javaslatát, vagy eleve az volt a szándék, hogy *(Szabó Timea: Ez egy gyöngyszem!)* egy politikai ügyet csináljon belőle.

Képviselő asszony, amikor ön közbekiabál az semmi, az teljesen rendben van, amikor én közbekiabálok valamit, akkor én okoskodom. Meg azt mondja, hogy a Fidesz ki akarta irtani a fél országot. Képviselő asszony, ön úgy áll eleve a helyzethez, hogy egyébként minden, ami a kormány tesz, az rossz, mindenben bűnös, és ön az egyetlen talentum az egész országban, aki egyébként a bölcsök kövét hordozza. Én nem értem, őszintén szólva, ezt *(Szabó Timea: Ezt mondtam volna?)* a hozzáállását. Bízom benne, mert biztosan van valami jó szándék önben is *(Derűtség a kormánypárti képviselők között.)*, amit a javaslatai mögött fel lehetne fedezni, bízom benne, hogy előbb-utóbb mégiscsak valami közös nevező is kisülhet ebből, de ez így nehezen fog menni.

ELNÖK: További képviselői hozzászólásra van lehetőség. *(Tordai Bence jelentkezik.)* Bocsánat... *(Varga Gábor: Ő nem képviselő itt! - Szabó Timea: Állandó meghívottja a bizottságnak!)*, csak tanácskozási joggal, amennyiben ebben a napirendi pontban a bizottság megadja a szólás lehetőségét... *(Hajdu László: Három percben.)* Így van, három percben szólhat, ha a hozzászólás lehetőségét a bizottság megadja. Tehát erről szavaznunk kell. *(Tordai Bence: Előterjesztője vagyok a javaslatnak egyébként!)* Társelőterjesztő? *(Szabó Timea: Igen. Hoppá, hoppá!)* Akkor elnézést! *(Koncz Ferenc: Oda van írva!)* Bocsánat, én vagyok figyelmetlen, nem raktam fel a szemüveget. *(Koncz Ferenc: Akkor megadjuk! Sőt! - Tordai Bence: Jaj, köszönjük!)* Tordai képviselő úr a szó.

TORDAI BENCE (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm szépen, alelnök úr. Igazából csak abbéli örömet szerettem volna kifejezni, hogy Böröcz László szavai szerint, ha kedvesen szólunk a kormánypárti többséghez, akkor támogatásra lelhetnek a javaslataink. *(Böröcz László: Nem ezt mondtam!)* Lehetnek! Én ennek nyomát az elmúlt kilenc évben, kilenc és fél évben eddig nem tudtam felfedezni, de nyissunk... *(Varga Gábor: Hát, mert nem voltál kedves!)* ...nyissunk tiszta lapot. A legelején nagyon kedvesek voltunk *(Varga Gábor: Nem!)*, nagyon konstruktívak voltunk, 2010 óta próbálunk konstruktív ellenzéki munkát végezni. Ezért van az, hogy egyáltalán még jó szándékú javaslatok kerülnek a Ház elé, még ha meg is rekednek általában a bizottsági tárgyalási szinten, illetve néha sikerül plenárisra vinnünk, de az önök által éppen megszavazni készült házszabály-módosítás vagy országgyűlési törvény módosítása ezt is lehetetlenné teszi.

Tegyük félre! Nagyon szívesen, barátságos hangnemben, akár közös előterjesztéseket is nyújtanék be kormánypárti képviselőtársaimmal *(Koncz Ferenc: Csak ne fűtyülj újra!)* ebben a témában. Úgyhogy, ha valóban van erre nyitottság, akkor a Párbeszéd nem lesz rest ebben részt venni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Vehetjük ezt előterjesztői viszonzválasznak is? *(Szabó Tímea: Nem! Nem, mert ő nem így kért szót, nem mint előterjesztő. Azt majd én!)* Akkor van-e még hozzászólás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs több hozzászólás. Akkor az előterjesztő válaszára kerül sor. Szabó Tímea képviselő asszony.

Szabó Tímea válaszadása

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd) előterjesztő: Én értem, hogy már nagyon unják. *(Varga Gábor: Nem! Palkovics fél kettőre jön!)*

ELNÖK: Ráérünk, az a helyzet, képviselő asszony! Ráérünk! Fél kettőkor folytatjuk úgyis a munkát Palkovics úr éves meghallgatásával. *(Varga Gábor: Megszoktuk már!)* Mi erre a bizottsági ülésre szántuk az egész napot. *(Varga Gábor: Így van!)*

SZABÓ TIMEA (Párbeszéd) előterjesztő: Jó. Akkor köszönöm a szót. Nagyon érdemi, szakmai hozzászólást nem kaptam ehhez a javaslatához. *(Koncz Ferenc: Miért? Ez szakmai javaslat?)* Ebből én arra következtetek, hogy gyakorlatilag maga az előterjesztés rendben van, és támogatni fogják, csak az én előadói stílusommal vannak még problémák, vagy abban vannak még kifogásolható elemek. Jól értem, Böröcz képviselőtársam? *(Böröcz László: Nem, nem érti jól!)* Illetve hadd kérdezzek rá! Ha ez volt a baj... Én nem voltam itt az előző három napirendi pont tárgyalásánál, de nyilván Karácsony Gergelyt elég régóta ismerem, tudom, hogy ő egy elég békülékeny és békés valaki, ezért, gondolom, ő máshogy reagált ezekre. Akkor most jól emlékszem, hogy nem támogatták azokat a javaslatokat sem? *(Tordai Bence: Sajnos nem!)* Tehát akkor mégsem a stílussal lehet a baj, hanem azzal, hogy önök magasról tesznek az egész klímavédelemre. Illetve az egy érdekes és új elem számomra - ezt majd felírom magamnak -, hogy ha más stílusban adjuk elő *(Böröcz László: Nem, nem erről volt szó!)*, akkor majd támogatni fogják. Végül csak hadd jegyezzem meg, hogy nem én kezdtem ezt a stílust, ön kezdett el engem kioktatni nagyon bölcsen, hogy Nagy-Britanniában fúj a szél, még

mielőtt én befejeztem volna a mondatot, hiszen nem a szélről beszéltem. De örülök, hogy most már ezen a szinten folyik ez a vita.

Mindenesetre szeretnénk tényleg eggyel komolyabban venni ezt az egész kérdést, mert ez nem vicc. Tíz év múlva itt olyan állapotok lesznek, amit most el sem tudunk képzelni. Húsz év múlva a most három-négyéves, ötéves gyerekek, akik tényleg 25-30 éves felnőttek lesznek, olyan országot fognak itt találni, ami nem hasonlít, nyomaiban sem hasonlít a mostanira. És önök ezt nem hajlandók komolyan venni.

Ne ránk hallgassanak, ne a Párbeszédre, ha mi derogáljuk önöket, hanem hallgassák meg az Országos Meteorológiai Szolgálatnak a tíz-húszéves előrejelzését, hogy mit mondanak! Azt mondják, hogy ezek a nagyvárosaink élnéptelenedni lesznek, el fognak néptelenedni, országrészek fognak elnéptelenedni a klímaváltozás miatt. Ehhez képest itt arról beszélünk, hogy kinek milyen szép az előadói stílusa.

Sajnos tényleg arról van szó, hogy az elmúlt kilenc év több mint négyezer elfogadott törvényjavaslatából négyet, négy ellenzéki javaslatot támogattak önök. Négyet! Nem hiszem, hogy itt a stílusról van szó. Itt arról van szó, hogy önök meghallgatni sem hajlandóak a másik felet, a civilekkel nem hajlandók szóba állni, az emberekkel nem hajlandók szóba állni, semmilyen, az önöktől eltérő véleményt nem hajlandók számításba venni. De minket még ez sem érdekelne, minket a gyerekeink jövője érdekel, amire önök most cinikusan nemet mondanak. *(Koncz Ferenc: Mert nekem nincsenek gyerekeim? Ez tényleg gáz!)* Jó, erre nem mondok semmit.

Gondolják át, hogy mi a tétje ennek az egész beszélgetésnek! *(Koncz Ferenc: Képviselő asszony, meg tudja mondani, hogy egy megawatt hány kilowatt? - Elnök: Kérem, képviselő úr!)* Nem az a kérdés, hogy ez itt kormánypárti vagy ellenzéki javaslat, hanem az a lényeg, hogy már régen pártokon felülemelkedően kellene működnie ennek az egész beszélgetésnek. *(Koncz Ferenc: Ez így van!)* Köszönöm.

ELNÖK: Nem szeretnék visszaélni a levezető elnöki szerepemmel, de azt javaslom először több képviselőtársamnak, hogy az esetleges nézeteltérést, vitát egy baráti kávé mellett majd a szünetben rendezhetik egymással.

Egy érdemi kérdésre szeretnék kitérni, ez pedig a fotovoltaika magyarországi engedélyezése és elterjedése. Azt kell mondani, hogy jelenleg nagyobb létesítési engedély van a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal részéről kiadva befektetők és magánszemélyek számára, mint amekkorát biztonsággal a magyar villamosenergia-elosztó rendszer tud kezelni. Ha most mindenki megvalósítja, és meg fogják valósítani, ez látszik - egyébként sok helyen mezőgazdasági területek energetikai célra történő hasznosításával megvalósítva ezeket a fejlesztéseket -, akkor kétezer megawattnyi villamosenergia-kapacitás jön létre a napelemeknek köszönhetően a fotovoltaika területén. Kétezer megawatt, ez ennyi a paksi atomerőmű esetében is. Tehát a paksi atomerőműnek megfelelő kapacitás jön létre a napelemek területén.

A képviselő asszony azt mondta, hogy itt nincs semmiféle engedélyezés, itt nem létesülnek... *(Tordai Bence: Szélerőmű!)* Napelemről beszélt. Ki is kérte magának, hogy nem szélről beszélt, hanem... *(Szabó Tímea: Azt mondtam, hogy nincs napelem, és nem adnak ki szélerőműre engedélyt!)* Napenergia-hasznosításról beszélt. *(Szabó Tímea: Nézzük meg a jegyzőkönyben!)* Mindegy. Én is azt mondom, hogy érdemes a jegyzőkönyvet

időközönként visszaolvasni mindenkinek, hogy legalább a saját maga által elmondottakat lássa. Közben kérdéseket tett fel, képviselő asszony. Olvassa vissza a jegyzőkönyvet! Ön kérdéseket... *(Szabó Timea: De ezek szerint tökmindegy, hogy milyen kérdéseket tesz fel!)* Kérdéseket tett fel. Önnek teljesen mindegy, nekünk nem. Legalábbis nekem nem, mert én nem ehhez szoktam *(Szabó Timea: Jó, csak nem házszabályszerű!)*, mert nem ehhez szoktattak. Arra kérem én is önt, hogy házszabályszerűen és tisztességesen legyen szíves szóba elegyedni azokkal, akiket arra ösztönöz, hogy meghallgassák, és akik tisztelettel meghallgatják önt. *(Szabó Timea: Hát, jó ez a „tisztelettel meghallgatják önt”!)* És akkor tényleg előbbre lehet kerülni.

De ilyen ténybeli állítási problémával, amivel ön felvezette itt ezt a kérdést, azt gondolom, nem lehet elmenni ebben a bizottságban sem. Arra pedig nem szeretnék kitérni, hogy személyes tapasztalataim is vannak arról, hogy ezek a megújuló energiát előállító technológiák milyen mértékben használják a természeti erőforrásokat. Ha csak a megújulóenergia-technológiákkal előállított villamos energia átmeneti tárolásáról és az onnan történő kinyeréséről beszélünk, tehát az akkumulátorokról, ahova rézfólia kell, mondjuk, a közúti közlekedés elektrifikációja terén, és arról, hogy a rézfóliát milyen mértékű víz felhasználásával állítják elő, akkor igen sokan elcsodálkoznának és a Fenntartható fejlődés bizottságában, vagy akár az éghajlatvédelemmel foglalkozók körében is sokan azt mondanák, hogy isten ments', hogy közlekedési elektrifikációra kerüljön sor, vagy hogy ilyen mértékben, ilyen lendülettel történjék, mert egyébként pedig el fogjuk használni azt az alapvető természeti erőforrást, amely minden ember napi megélhetése szempontjából fontos, az ivóvizet.

Tehát amikor ezekről a kérdésekről beszélünk, jó lenne, ha minimális felkészültséggel rendelkeznenk külön-külön, és azt össze tudnánk adni együttesen, mert akkor értelmes és érdemleges vitákat tudnánk lefolytatni.

Határozathozatal

Tisztelt Képviselőtársaim! Szavazunk az indítvány tárgysorozatba vételéről! Aki egyetért vele, az jelezze kézfeltartással! *(Szavazás.)* Egy igen szavazat. Ki nem ért egyet vele? *(Szavazás.)* Ez pedig hét szavazat. Köszönöm szépen.

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló T/8022. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A következő napirendi pontunk a Tordai Bence képviselő úr által jegyzett, a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló T/8022. számú törvényjavaslat. Megadom a szót az előterjesztőnek. Képviselő úr, parancsoljon!

Tordai Bence szóbeli kiegészítése

TORDAI BENCE (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Ha úgy tetszik, akkor ez a lex pilisi bánya, hiszen nyilván önök is hallottak arról, hogy a Pilis szívében, egy Natura 2000-es terület mellett egy több évtizede bezárt bányát szeretnének újraindítani, amely a helyben lakók és egyébként a Pilist kedvelő magyar állampolgárok szélesebb közösségének a nagyon határozott, nagyon egyértelmű tiltakozását váltotta ki. Ellene vannak egyébként ennek a bányanyitásnak nemcsak a helyi lakosok, hanem a

környező települések önkormányzati vezetői, polgármesterei is. Erre tekintettel, egyébként egyeztetve a térség fideszes egyéni országgyűlési képviselőjével, tettem meg ezt a javaslatot a bányatörvény módosítására. Miközben való igaz, hogy ezt a konkrét ügyet is rendezné, és megnyugtatóan pontot tenne ennek a nagyon vitatott, ellentmondásos történetnek a végére, általános értelemben is szerintem támogatható az, hogy Natura 2000-es területen, általában ilyen természetmegőrzési területeken, illetve azoknak a közvetlen szomszédságában, telekhatárában ne lehessen bányát nyitni.

Ez nyilván a már meglévő bányászati engedélyeket nem érintené, a most elbírálás alatt lévő ügyeket azonban igen. Természetesen a jövőre nézve is azt gondoljuk, és szerintem, ha pártokon és ideológiákon átívelő egyetértésről beszélünk, abban egyetérthetünk, hogy ilyen kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen, mint egy Natura 2000-es terület, nem érdemes a természeti kincseink felélésének egy újabb terepét megnyitni sehol máshol sem, nem csak a Pilisben.

Ezért nagy tisztelettel kérem a bizottság kormánypárti többségét, hogy kivételesen fontolják meg érdemben a javaslat támogatását. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Hozzászólásokra van lehetőség. *(Senki sem jelentkezik.)* Úgy látom, hogy hozzászólás nincs. Akkor szavazunk a tárgysorozatba vételről.

Aki támogatja, az jelezze kézfeltartással! *(Szavazás.)* Egy igen szavazat. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* Egy nem szavazat. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Hat tartózkodással, 1 nem szavazat mellett, 1 támogató szavazattal a bizottság nem támogatja a tárgysorozatba vételt.

Tisztelettel köszönjük képviselő úrnak a személyes részvételét és közreműködését. Most jelzem, hogy 55 percnyi szünetre kerül sor. 13 óra 30 perckor Palkovics László miniszter úr éves meghallgatásával folytatjuk a munkát.

(Szünet: 12.35 - 13.34 óra. -

A szünetben távozott: dr. Turi-Kovács Béla és Böröcz László.)

Dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter éves meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntök ismételtelen mindenkit. A Fenntartható fejlődés bizottsága mai ülésének utolsó napirendi pontjára kerül sor. Ennek keretében most dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter úr éves meghallgatására kerül sor az Országgyűlésről szóló törvény 41. §-a alapján. Tisztelettel köszöntöm dr. Palkovics László miniszter urat és munkatársait.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, illetve a miniszter urat, hogy az előzetes megállapodásnak megfelelően a meghallgatás időkeretben történik. Először a miniszter úrnak 30 perc áll a rendelkezésére, hogy beszámoljon az elmúlt egy év alatt végzett munkájáról, majd a bizottság tagjai frakciónként legfeljebb tíz percben fogalmazhatják meg a kérdéseiket, észrevételeiket és ezt követően a miniszter úrnak maximum 30 perc áll a rendelkezésére, hogy a kérdésekre válaszoljon. Ha nem bizottsági tag kér szót, arról a bizottságnak

külön döntenie kell, és ebben az esetben legfeljebb három kérdés feltételére van lehetőség maximum háromperces időkeretben. Ha szükséges, egy rövid második kört is tartunk a kérdések és észrevételek tekintetében. Át is adom a szót miniszter úrnak. Parancsoljon, öné a szó.

Dr. Palkovics László beszámolója

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ innovációs és technológiai miniszter: *(Az előadást projektoros kivetítés szemlélteti.)* Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Asszony! Képviselő Hölgyek és Urak! Köszönöm szépen a lehetőséget, bár a miniszteri meghallgatás előtt már volt egy előkészítő megbeszélés, de miután elnök asszony arra kért, hogy az elmúlt egy évben végzett munkánkat mutassuk be, ezért készítettünk egy rövid prezentációt arról, hogy hogyan működik a minisztérium, és a fenntarthatóság kérdését hogyan kezeli. Ez azért nehéz dolog, mert gyakorlatilag a fenntarthatóság definíciójába majdnem minden beletartozik, amit a minisztérium végez. Tehát ezért nehéz dolgom lesz, de megpróbálok koncentrálni arra a három területre, ami ezt talán direkter módon érinti, bár kicsit érinteném az ITM fő programterületeit is. Amikor fenntarthatóságról beszélünk, fenntartható gazdaságról is beszélünk, illetve fenntartható környezetről. Valahogy így próbáltam szétszedni, és a fenntartható gazdaságról csak röviden szeretnék néhány szót szólni.

Ami a magyar gazdaság jelenlegi állapotát jelenti, ennek majd később lesz relevanciája, úgy tűnik, hogy az elmúlt nyolc év döntései az iparpolitikát illetően abba az irányba hatottak, hogy a magyar gazdaság alapvetően high-tech pályára állt. Lesz majd később az IMF-nek egy tanulmánya, amely azt mondja, hogy a magyar gazdaság a világgazdaság kiemelkedő országai közül 70 százalékban high-tech iparra és high-tech termékekre épül, aminek, azt gondolom, jelen pillanatban mind a gazdasági növekedésünket illetően, mind a környezetre gyakorolt hatását illetően kifejezetten nagy a jelentősége.

Ami a minisztérium gazdasággal kapcsolatos fenntarthatósági programjait illeti - bár nem akarok erről nagyon részletesen szólni -, ezen az ábrán látszik, hogy nyilvánvalóan az oktatási rendszer, a szakképzés, illetve a felsőoktatás piackonform átalakítása az egyik nagyon fontos dolog. Az a világ, hogy az oktatási intézmények függetlenül a környezetüktől tudnak működni, véget ért. Egyszerűen annyira bonyolult a technológiai környezetünk, hogy a gazdaság, az ipar szereplői szeretnének ebben megjelenni. Igaz ez a felsőoktatásra ugyanúgy, mint a szakképzésre. A felsőoktatás esetén 2014-ben nekifogtunk a felsőoktatás-átalakítási stratégiának, amelynek több kiemelt célja volt. Az egyik célja pontosan az, hogy hogyan tudjuk a munkaerőpiac igényeit - nemcsak az oktatási igények tartoznak ide, hanem ide tartoznak a különböző kutatási igények is - megjeleníteni az egyetemeken. Ugyanezt a feladatot végeztük most el a szakképzési rendszer piackonform teljes átalakításával. Mindkét feladatban az intézményeken túl a gazdaság szereplőit szervezett formában kérdeztük meg.

Zajlik az innovációs és kutatási rendszer struktúraváltása. Ha megnézzük, hogy néz ki a Horizon Europe, ez az Európai Unió '21-27-es időszakában a kutatási támogatási rendszer, ennek a központi eleme a források 50 százalékát lefedő, úgynevezett globális kihívásokra adott kutatási válaszok kérdése, és ebben alapvetően a fenntarthatósággal kapcsolatos kérdések jelennek meg. A minisztérium egyik kiemelt területe azon kulcsiparágak továbbfejlesztése, amelyeket az elmúlt időszakban

meghatároztunk, illetve ezeket folyamatosan update-eljük. Jelen pillanatban négy olyan kulcsterületet jelöltünk ki, amely ráépül az összes többire, és van még persze néhány. Az egyik az élelmiszergazdaság kérdése, a második az építőipar, az építésgazdaság területe, a harmadik a kreatív ipar. A kreatív ipar azért, mert ha megnézzük a GDP-re gyakorolt hatását, akkor itt 5-6 százalékról beszélünk, tehát ez olyan iparág, amely érdekesen fejleszthető. A negyedik terület pedig, amelynek szintén készül a stratégiája, az egészségipar, egészségügy stratégiaja. Ez a négy kiemelt terület, persze, ezen túl van egy sor más is, de erre majd visszatérnek.

A digitális átalakulás körülöttünk zajlik, erről, azt gondolom, sokat nem kell beszélni. A vállalati fenntarthatóság körébe tartozik különösen a magyar tulajdonú, nagy számosságú kis-, közepes vállalati háttér erősítése. Elkészült a minisztérium kkv-stratégiája. Ez szintén nagyon sok elemet tartalmaz. Itt arról van szó, hogy azok a vállalatok, amelyek Magyarországon ma magyar tulajdonú vállalként működnek, legfeljebb harminc év óta létezhetnek, előtte nyilván nem voltak ilyenek, ezért ennek a vállalati rendszernek a továbbalakítása, támogatása kiemelt terület. Tehát ezek azok az alapvetően a gazdaság területébe tartozó fenntarthatósági kérdések, amelyek a minisztérium stratégiájának középpontjában állnak.

A második, és ez már direkt módon kapcsolódik a fenntarthatósági kérdéskörhöz, a közlekedési rendszer, illetve a mobilitás fenntarthatósága. Ha megnézzük, hogy milyen kihívásokkal szembesül a világ ezen a területen, az urbanizáció kérdése, az, hogy a világ lakosságának nagyon jelentős része városban él, városban fog élni, a városi közlekedési rendszernek az emissziómentes, stabil, balesetmentes működése nagyon komoly kihívás. De ugyanilyen módon fontos az épített infrastruktúra jobb kihasználása, tehát hogy ne kelljen több autópályát építeni, hanem használjuk ki jobban az infrastruktúrát. Ez egy nagyon komoly kihívás. A közlekedés energiaigénye, környezete és hajtásrendszerének a változása nagyon komoly kihívás.

A minisztériumban négy fő területet jelöltünk meg, az egyik a vasúti rendszerünk fejlesztése, mert az elmúlt száz évben - hogy így mondjam - erre azért viszonylag kevés energiát fordítottunk. A trianoni békeszerződés átalakította a magyar vasúti rendszert, alapvetően Budapest-központúvá tette, és ezt kell valamilyen módon visszaváltoztatnunk. A vasúti fejlesztéseink több pillérre épülnek. Az egyik pillér Budapest és a környező nagyvárosok direkt nagy sebességű összeköttetése részben áruforgalom, részben teherforgalom számára. A másik Budapest és a vidéki nagyvárosok összeköttetése, mint Budapest-Szeged, Budapest-Pécs, Budapest-Győr, Budapest-Debrecen, illetve idetartoznak azok a szállítási útvonalak, amelyek jelen pillanatban vagy csak részben léteznek, vagy erőteljesen felújítást igényelnek. Ide tartoznak azok a határkeresztező vasúti kapcsolatok is, amelyek részben nemzetpolitikai szempontból, részben pedig annak a régióknak a fejlesztése, fenntarthatósága szempontjából fontosak.

A második nagy feladatcsomagunk a közúti hálózat fejlesztése. Itt alapvetően három dologról beszélünk. Az első a gyorsforgalmiút-hálózat fejlesztése. Erre már közel 3200 milliárd forintot költünk. Itt három stratégiai célt tűztünk ki. Az egyik az, hogy bárki bárhol él az országban, harminc percen belül tudjon elérni egy gyorsforgalmi utat, amin keresztül aztán - és ez a második stratégiai cél - meg tudja közelíteni az egymáshoz közel lévő nagyvárosokat, illetve minden autópálya, minden gyorsforgalmi út érjen el a határig, hogy meglegyen a megfelelő kapcsolat a környező országokkal. Tehát

ez az első elem. A második elem az útfelújítási programjaink, a harmadik elem pedig azoknak a három- és négyszámjegyű utaknak a felújítása, amelyek egyébként a magyar vidéket teszik valamilyen formában élhetővé. Ez a magyar faluprogram egyik elemét képezi.

Nagyon fontos elem a közösségi közlekedési rendszer minőségi továbbfejlesztése. Itt alapvetően a vasutat tekintjük gerinchálózatnak, tehát a vasútra történő ráhordást jelentené a közösségi közlekedés kérdése. Ez persze azt is jelenti, hogy a vasúti rendszert fejlesztenünk kell, ehhez az előbb említett hálózatfejlesztésen túl szükség van az eszközállomány fejlesztésére, illetve szükség van egy sor más dologra is, például a meglévő hálózatban a lassújelek megszüntetésére, de egyéb mást is jelent. A negyedik elem pedig olyan innovatív közlekedési megoldások fejlesztése, ami részben az autonóm autózásra, részben az elektromos járműhajtásra, részben pedig egyéb közlekedési ágak fejlesztésére vonatkozik. Járműipari stratégiát nem kell készítenünk, mert ez van, és e szerint működünk.

Most készül egy repülőgépipari és légi közlekedési stratégia. Az elmúlt két évben hihetetlen módon felgyorsult Magyarország irányába a különböző repülőgépgyártási beruházások érkezése, ami kezdődött az Airbus-szal, a Lufthansa-technikával, a Rolls-Royce is fejleszt Magyarországon elektromos repülőt, és van még egy sor más kisebb cég és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységek, részben oktatás, tehát pilótaképzés, részben pedig egyéb beszállítói tevékenység. Ez a közlekedési stratégiánk.

A harmadik elem a tiszta, okos és megfizethető energia. Erről fogok részletesebben beszélni. Négy pontot jelöltünk meg, amit célként tűztünk ki, és egyébként az akciónkat erre a négy területre fűzzük fel. Az első: a magyar fogyasztót helyezzük a nemzeti energiastratégia fókuszába, hiszen végső soron a megfizethető biztonságos energia a fogyasztók oldaláról elvárás.

Nagyon fontos elem az energiaellátásunk biztonsága. Magyarország sok szempontból, így a geográfiai elhelyezkedése miatt, a területén található különböző energiahordozók miatt kiszolgáltatott, tulajdonképpen egy olyan energiahordozónk van, amely, ha használhatnánk, legalább száz év időtartamra tudná biztosítani Magyarország energiaellátását. Ez a szénvagyonunk, viszont a szénvagyonunk ilyen értelemben, ha, mondjuk, a környezetterhelését nézzük, nem a jó technológia a jelenlegi állás szerint, ezt mindig hozzá kell tenni, nem az, amit feltétlenül fejleszteni szeretnénk, bár stratégiai és biztonsági szempontból kiemelt területet jelent. Ha megnézzük, hogy 8,5 milliárd tonna az a szénvagyon, amely Magyarországon elérhető és kibányászható, ebből nagyjából 2-2,3 milliárd tonna az, ami lignit formájában, mondjuk, csak a Mátrai Erőmű környékén elérhető, ez egy nagyon komoly vagyon. Kiszámoltuk, hogy ennek az energiatartalma mennyire lenne elég, és ebből jött ki nagyjából ez a száz év.

Egy nagyon fontos stratégiai elem az energiaszektor klímabarát átalakítása, erről fogok hosszabban beszélni. Csak néhány példát soroltunk fel az ábrán. Alapvetően a klíma mint terület egy megoldandó feladatot is jelent. Azt gondolom, hogy innovációs megoldások, technikai megoldások és végső soron üzletfejlesztési lehetőségek kísérik ennek a szektornak az átalakítását, és a minisztérium gazdasági minisztériumként ezt egyébként így is kezeli.

A negyedik fő programterülete a minisztériumnak a „Tiszta ország” program. Alapvetően az SDG-knek megfelelő - már amelyik releváns ebből a szempontból - elemek megjelenítése a jogszabályi rendszerünkben, a

technológiánkban, illetve a támogatási rendszerünkben. Ennek az átültetése a jogrendszerünkbe az egyik kiemelt tevékenységünk. A körforgásos gazdaságra történő áttérés az alapvető kötelezettségünk is, gazdasági racionalitást jelent. Ehhez aztán egy sor olyan ipari, versenyképességi kérdés tartozik, ami szintén a minisztérium dolga. Az illegális hulladéklerakatok kérdése egy külön elem a „Tiszta ország” stratégiában. Azt gondolom, hogy ha valaki jár az országban, akkor látja, hogy milyen problémával szembesülünk. Ennek a megoldására is van komplett javaslatcsomagunk.

A közszolgáltatások fenntarthatóvá tételéhez tartozik a hulladékgazdálkodás, illetve az egyéb ágazati stratégiáról majd fogok szólni, illetve a vízzel kapcsolatos ügyeink szintén a minisztérium feladatkörébe tartoznak. Látom, hogy államtitkár-helyettes, államtitkár kollégákkal ezt teljes mértékben lefedjük, úgyhogy minden területről tudunk információt szolgáltatni. És külön megemlítettük még a Jedlik Ányos Terv végrehajtását, ami a közlekedés zöldítését jelenti.

Tehát így néz ki a minisztérium elmúlt egyéves tevékenysége. Itt nemcsak a stratégiát építettük fel, hanem egy sor dolog történt, de kezdjük az energia- és a klímapolitikai feladatokkal és azok végrehajtásával. Önmagában az, hogy ezeket a területeket - tehát a gazdaságfejlesztés, az innováció, az oktatás, az energiapolitika, klímapolitika, ami ráadásul egy államtitkárság, a nagy infrastruktúrák kezelése, a közlekedés, a digitalizáció mint eszköz - egy minisztériumba integráltuk, ez önmagában egy kifejezetten innovatív megoldás. Az államtitkárság szintjén ez azt jelenti, hogy az energia- és a klímapolitikát egy államtitkárság kezeli, egy államtitkárság foglalkozik ennek a stratégiai, illetve a jogszabályalkotási, támogatási kérdéseivel. Azt gondolom, ez garantálja azt, hogy területek nem maradnak ki, legalábbis azokon a kommunikációs és egyéb más súrlódásokon, amik ilyenkor történhetnek, nem fogjuk kihagyni. Alapvetően tavaly óta működik ez az integrált klímapolitikai államtitkárság. Gyakorlatilag minden olyan stratégiánk, minden jogszabály, amelyet az államtitkárság kezel, ez alá rendelődött, az új nemzeti energiastratégia tartozik ide, valamint az integrált energia- és klímatervek, ezekről majd fogok a későbbiekben beszélni. Feltételezem, hogy sok kérdés is lesz ebben az ügyben. A klímavédelemmel kapcsolatos hatósági teendőket is ez az államtitkárság látja el, ugyanúgy egyébként mint a kvótakiosztással és a kvótakereskedelemmel kapcsolatos kérdéseket.

Néhány olyan feladat, amely az elmúlt időszakot jellemezte. Az energiaellátás biztonsága, legyen ez akár gáz, akár kőolaj, több olyan példát generált az elmúlt időszakban, amit, azt gondolom, sikerrel megoldottunk. Az egyik a 35 napos szállítási szünet a Barátság kőolajvezetéken, amit egy szennyeződés okozott. Gyakorlatilag ennek a megoldását, azt gondolom, a fogyasztók nem vették észre sem az energiaárak változásában, sem az ellátás biztonságában. Tehát ezt a rendelkezésre álló jogszabályi, illetve technológiai környezetünk abszolút tudta biztosítani.

Ugyanez igaz a gázellátásunk biztonságára. Jelen pillanatban a tárolóink 103,4 százalékban töltöttek. Hogy ezt miként mértük meg, az egy jó kérdés, meg hogy miért több mint száz százalék. Viszonylag egyszerű. Azért, mert eddig a tárolók nem voltak ilyen szintig feltöltve. Most ezt kipróbáltuk, valóban fel lehet tölteni. Ez a gázmennyiség rendelkezésre áll, gyakorlatilag az ország éves gázszükségletének a kétharmadát jelenti. Azt jelenti, azt gondolom, hogy bizonyítottuk, milyen hatékonyan, ahogyan az egy energetikai

minisztériumtól elvárható, tudunk működni a krízishelyzetekben, kritikus helyzetekben.

Lehet, hogy az éjszakai áramról most nem beszélnek.

Nagyon fontos stratégiai területünk a földgázellátás hosszú távú biztosítása. Itt alapvetően ez a diverzifikációról szól, annak a lehetőségéről, hogy Magyarországon különböző irányból és különböző szállítótól, különböző forrásból származó gázt tudjunk megjeleníteni. Úgy tűnik, hogy elkezdünk nagyon pozitív irányba haladni, még akkor is, ha egyébként az Ukrajnán keresztüli gázellátás, főleg politikai szempontból, néha bizonytalanává válik. De ennek ellenére dolgozunk a romániai gázkapcsolaton, a szerbiai, amely a Török Áramlatot jelenti, a szlovén kapcsolat egy olyan téma, amelyről a múlt hét előtt is tárgyaltunk, illetve ugyanígy ide tartozik a Krk szigeti LNG-terminálról az ottani gáz magyarországi megjelenítése. Erre vonatkozóan komplett stratégiáink állnak rendelkezésre. Természetesen az energiaellátás biztonságát nemcsak a külföldről származó tüzelőanyagok tudják biztosítani, hanem látható módon a technológia fejlődésével olyan területek is kiaknázhatók Magyarországon, amelyek korábban kérdésesek voltak. Itt a hetedik körös koncessziós pályázatot kiírtuk, el is bíráltuk, és tegnap, azt hiszem, alá is írtam már az erre vonatkozó szerződéseket.

Ha megnézzük, hogy ennek mi a következménye, büszkék lehetünk. A rezsicsökkentés ugyanis ennek a kormánynak egy nagyon fontos politikai szándéka, hogy a lakosságot csak a szükséges mértékben terheljük az energia költségeivel. Ha megnézzük, hogy az elektromos energia, illetve a gáz ára - ezek háztartási árak - európai összehasonlításban hogyan néz ki, akkor azt hiszem, arra lehetünk büszkék, hogy a sor végén szerepelünk, tehát a legolcsóbbak nálunk mindkét energiatípusnak az árai.

Mindig felmerül az a kérdés, hogy igen, de hogy állunk a klíma területén a kibocsátáscsökkentéssel. Hajlamosak vagyunk hinni olyan véleményeknek, hogy Magyarország valamilyen módon klímaszkeptikus. Azt gondolom, ez a vélemény lassan változik, és ha megnézzük, hogy például 1990 óta hogyan változott az üvegházhatású gázok kibocsátása, olyan országok, amelyek klímapositívnak vannak elkönyelve, például Ausztria, Írország, Portugália, Spanyolország, effektíve nem csökkentették, hanem növelték a szén-dioxid-kibocsátásukat, Magyarországon azonban ez az elmúlt időszakban, 1990 óta 32 százalékkal csökkent. Kilencedikek vagyunk egyébként Európában ezzel, és úgy tűnik, hogy azt a célt, amit 2030-ra kitűztünk, mindenképpen tudjuk teljesíteni.

Ha megnézzük, hogy ezt hogyan tettük, látható, hogy a rendszerváltás egy sor olyan iparpolitikai döntést eredményezett, ami aztán az iparstruktúránkra jelentős hatással bírt. Úgy tudtuk növelni a GDP-nket, hogy egyébként közben nem tettük tönkre a kibocsátási portfóliónkat, ez egy nagyon fontos elem. Látszik, hogy mind az energiaintenzitás, mind az üvegházhatású gázok intenzitása ilyen értelemben pozitív irányba változik. Ennek persze indoka van. Említettem a magyar iparszerkezetre vonatkozó IMF-tanulmányt. Az ábrán az látszik, ha megnézzük, hogy a Magyarországon gyártott termékekben és az ezt előállító technológiában mennyi a high-tech arány, akkor gyakorlatilag ez 70 százalék környéki értéket jelent, az itt felsorolt országok közül Németországgal, illetve Dániával vagyunk azonos szinten, és lényegesen magasabb ez a technológiai high-tech részarány, mondjuk, az Amerikai Egyesült Államokhoz vagy Kínához képest, Lengyelországban ez 20 százalék. Ez indokolja, az a fő folyamat, amely az

elmúlt időszakban lezajlott és egyébként az utóbbi időben gyorsult, mind abba az irányba hat, hogy lényegesen klímabarátabb módon tudjuk egyébként az olyanfajta növekedést elérni, amely a magyar gazdaságot az elmúlt háromnegyed évben jellemezte. Természetesen itt semmi nem triviális. Azt gondolom, hogy a veszélyérzetünk talán kicsit erősödött az elmúlt időszakban, és azt az 5 százalékos növekedést, ami az első három negyedévet jellemezte, meg is kell tudnunk óvni, tehát olyanfajta gazdasági beavatkozásokra van szükség, hogy azért legyen esélyünk továbbra is egyfajta, az Európai Unió átlagát, mondjuk, 2 százalékkal meghaladó növekedést produkálni akkor is, ha a világgazdaság másik irányba változik.

Melyek azok a kiemelt dekarbonizációs területek, amelyekről beszélünk? Az egyik a Paks II., általában az atomenergia, erre majd visszatérnék. A megújulóalapú áramtermelés támogatása az egyik fő stratégiai célja a minisztériumnak. Itt alapvetően a fotovoltaiikus energia maximális kihasználásáról, illetve a hozzá tartozó egyéb fejlesztésekről beszélünk. Azt gondolom, ha összehasonlítjuk a magyar energetikai rendszert, mondjuk, Lengyelországgal vagy Németországgal, akkor azzal, hogy nekünk egy szénalapú erőművünk van, akár szerencsésnek is tekinthetjük magunkat. A Mátrai Erőmű hosszú távú jövőképének kialakítása megtörtént. Majd kicsit később visszatérnék arra, hogy ez mit is jelent.

A közlekedés olyan, mint egy lényegesen jól látszó szennyező blokk, ennek a zöldítése egy stratégiai terület. Ennek persze van iparpolitikai szempontja is, a kormány több döntést hozott annak érdekében, hogy hogyan tudjuk a fedélzeten tárolt elektromos energiával hajtott járművek elterjedését támogatni, hogyan tudunk városi közlekedésben olyan autóbuszokat üzembe állítani, amelyek egyébként nem terhelik a környezetet.

Az atomenergiával kapcsolatban nyilván vannak különböző egyet nem értékek, de egy dolog azért egyre inkább látszik. Ez a jobb oldali tanulmány az MIT-nak egy féléves tanulmánya. Azt hiszem, hogy az MIT nem tipikusan atomenergetika-barát intézménynek számít, mégis ennek a tanulmánynak a lényege az, hogy jelen pillanatban, ha a párizsi klímacélokot teljesíteni akarjuk, akkor az implementált atomerőmű-kapacitás nélkül nem fog menni, tehát bármennyi pénzünk is lenne - azt hiszem, ez a végső konklúziója -, ezt másként nem fogjuk tudni teljesíteni. Természetesen az atomenergia felelősséget is jelent, sokfajta felelősséget. Elsősorban a működés stabilitását és a biztonságát. És egyre inkább látszik, hogy az a környezet, amely Magyarországon létrejött, legyen ez jogszabály, legyen az hatósági környezet, legyen oktatás, kutatás, ezt a fajta stabilitást, ahogy a technológia fejlődik, egyre inkább tudja biztosítani.

Egy másik fontos felelősségünk a kiégett fűtőelemekkel való felelős bánás. Itt is egy sor megoldás létezik. Ezt csak azért emeltem ki, mert megkezdődött egy évvel ezelőtt Magyarországon egy olyan projekt, hogy hogyan tudjuk ezt a nagy toxicitású maradó anyagot, ami azért több százezer évig velünk marad, nagyon gyorsan transzmutálni és nagyjából száz-kétszáz év alatt egyszerűen eltüntetni, tehát a sugárzása lecsökkenne a természetes urán szintjére, és egyébként a mennyisége is lényegesen csökkenne. Ez egy kutatási projekt, ebben a pillanatban a világon egy eszköz van, ami ennek az alapját képezheti, ez az a lézerkutató központ Szegeden. Nagy energiájú lézerrel generálunk neutronokat, és ezekkel a neutronokkal ezt a transzmutációs folyamatot lehet erősíteni. Ez a projekt zajlik, az eredmények egészen pozitívnak tűnnek. Néhány Nobel-díjas tudós vesz részt benne,

közöttük alapvetően olyan országból származó tudósok vannak, akik az atomenergiát komolyan veszik. Úgy tűnik, hogy belátható időn belül, és a belátható idő itt nem száz évet jelent, alkalmas eszközöket tudunk generálni arra, hogy ezt a problémát is meg tudjuk oldani. Ez a felelősség kérdésébe tartozik. A minisztériumban az a jó, hogy az innováció is ennek a minisztériumnak a része, tehát az energetikának bizonyos ügyeivel foglalkoznunk kell, legyen ez, mondjuk energiatárolás, legyen ez hidrogén-előállítás, ennek megvan az innovációs és a kutatási háttere is.

A megújulóenergia-forrásból előállított villamos energiára részben kkv-k esetében támogatást adunk arra, hogy energiahatékonysági rendszereket tudjanak működtetni. Ennek van vissza nem térítendő, illetve visszatérítendő része, illetve elindult a METÁR pályázati rendszer. A KÁT-rendszert - azt hiszem, meg is tudjuk most mutatni - lezártuk, azt gondolom, lényegesen üzletibb megoldást jelent a METÁR tenderrendszere, ebben már nincsenek kötelező átvételi elemek. Alapvetően egy tenderalapú folyamatot határoztunk meg. Egyelőre még az eredményeket nem látjuk, viszont az első dolgok egészen pozitívnak tűnnek.

A szélerőművek kérdése mindig felmerül. Itt azért még viszonylag sokat kell számolnunk, hogy a szélerőmű-kapacitásainkat akarjuk-e egyáltalán bővíteni. A világ az energetika területén elég gyorsan tud változni. A szélerőművek megtérülése kapcsán, ráadásul egy olyan országban, ahol a szélbiztonság nagyon nem adott, kérdés, hogy mennyire érdemes ezzel foglalkozni. De az biztos, hogy ha a METÁR-rendszert nézzük, akkor abban a fotovoltaikus beruházások lényegesen pozitívabbnak és gyorsabban megtérülőnek tűnnek, mint bármilyen más, és ide tartozik a szélerőmű is. Tegnap jelent meg a tanulmány az offshore szélerőművekről, hogy azokat azonnal be kell zárni, mert egyszerűen nem éri meg őket működtetni, hiszen az elektromos hálózat megépítése, kiépítése sokkal többbe kerül, mint amennyit ezek az erőművek néha egyáltalán produkálni fognak. Úgyhogy itt még van feladatunk azzal kapcsolatban, hogy milyen irányba akarunk ezzel haladni.

Említettem a Mátrai Erőművet, ez egy összetett kérdés, hiszen a Mátrai Erőmű nemcsak egy energiagenerátor, hanem egy gazdaságfejlesztési ökoszisztémát is működtet. Ezért a készülő terv azt mondja, hogy részben a villamosenergia-hálózatunk szempontjából a Mátrai Erőműnek az a pozíciója, amely most van, szükséges elemet jelent. Tehát ott valamilyen erőművet működtetni kell, de nyilván ezeket úgy kell működtetni, hogy azt a fajta karbonneutralitást el tudjuk érni, amit egyébként célként tűztünk ki. Ez azt jelenti, hogy a lignitégetést mint olyat, amíg nem találunk erre technológiai megoldást - kérdés, hogy egyáltalán lesz-e ilyenfajta technológiai megoldás -, stratégiai tartaléknak tekintjük, és helyettesítjük egyéb más energiaformákkal. A hálózat rugalmassága szempontjából egy gázerőmű, úgy tűnik, mindenképpen szükséges. Ennek aztán persze vannak különböző következményei. A hulladékfelhasználás lehet egy másik irány, és a fotovoltaikus erőmű telepítése szintén egy ilyen típusú kérdést jelent. Azt gondolom, hogy a Mátrai Erőmű kérdése nagyon gyorsan megoldható lesz ellentétben német és lengyel barátainkkal, akik ezt a feladatot, úgy tűnik, nagyon gyorsan nem tudják megoldani. Mintha pont az ellenkező irányba haladnának ezek az ügyek.

A közlekedésszöldítési programról már szoltam néhány szót. Ennek két lényegi eleme van. Az egyik elemét azok a támogatási rendszerek jelentik,

amelyek a tisztán elektromos vagy esetlegesen hibrid hajtású járművek esetén elérhetőek. Itt látunk egyfajta szaturációt, jelentős támogatást adunk egy ilyen jármű megvásárlásához, ennek ellenére ezeknek a száma lényegesen nem növekedett. Ennek az az indoka, hogy ezek az autók mindig drágák, nyilván a darabszám, a technológia, az eddigi befektetések nem indokolják egyelőre még az alacsonyabb árakat. Dolgozunk azon, hogy hogyan tudunk más fogyasztói csoportokat elérni, ahol egyébként ezeknek az autóknak az alkalmazása előnyös lehet - legyen ez taxi vagy pizzafutár, legyenek ezek nagy közösségi flották, például a Posta flottái -, hogyan tudjuk a járműveiket, a megfelelő ösztönző rendszer mellett, elektromos hajtású járművekre átalakítani. Ez egy kérdéskör.

A másik pedig a városon belüli közösségi közlekedés kérdései. A kormány hozott egy olyan döntést néhány hónappal ezelőtt, hogy a 25 ezer főnél nagyobb városokban 2022-23-tól már csak tisztán elektromos, tehát fedélzetén tárolt energiával hajtott - egyelőre ez a definíció létezik, de persze ez majd változhat - autóbuszokat szeretnénk üzembe helyezni, és ezeknek az autóbuszoknak a megvásárlását a kormány támogatni fogja. Kérdés persze, hogy ez a technológia hogyan alakul, hiszen a hidrogénalapú üzemanyagcella szintén megoldás lehet. Egyelőre itt erre még szerintem kevés példa létezik, de nyilván, ha megjelenik, ezt szintén át fogjuk tekinteni.

Még egy dolog csak, mert az elnök asszony arra kért, hogy az elmúlt év eredményeiről beszéljünk. A távfűtés, a távhő egy olyan energiarendszert jelent, amely sok szempontból lényegesen környezetbarátabb, egyszerűen jobban kontrollálható, egy helyen történik magának az energiának az előállítás. Tehát ennek a továbbfejlesztése az egyik stratégiai célja a minisztériumnak.

Ha megnézzük az új nemzeti energiastratégiát, tehát hogy mi az, ami az energiafüggetlenség irányába hat, alapvetően ez a négy szempont az - már említettem -, ami végső soron ahhoz fog vezetni, hogy tiszta, okos, megfizethető energiáról beszélünk. Mit jelent az okos energia? Az egyik célunk az, a következő ábrán látszani fog, hogy szeretnénk az energiafogyasztást is más alapokra helyezni. Banális ez a mondás, hogy a legjobb energia az el nem fogyasztott energia, de valóban így van. Ennek az okos mérés komoly feltétele. Pár nappal ezelőtt lezártuk, ennek az eredményeit értékeljük, és kidolgozás alatt áll az a stratégia, amely először az elektromosenergia-rendszer, majd utána ráarakva különböző egyéb energiarendszerek optimális üzemeltetését fogja jelenteni.

Kaptam egy papírt, hogy most már hagyjam abba a beszédet, mert harminc perce beszélek. De mindjárt végzek, és utána rátérhetünk a kérdésekre.

Tehát gyakorlatilag a nemzeti energiastratégia négy kiemelkedő területe a gáz, az árampiac, a dekarbonizáció kérdése mint olyan, és ide tartozik aztán egy erőteljes hidrogén stratégiai elem, illetve az energiahatékonyság kérdése. Ezeket lebontottuk, itt körülbelül negyven projektet határoztunk meg, ezeknek a projekteknek az értékelése zajlik, ezzel még nem vagyunk kész, de hamarosan készen lesz, ami ennek a célnak a teljesítését szolgálja.

A kérdésekre meg majd válaszolnék, mert most értem el a hulladék részhez, de szerintem most itt abbahagyom, és utána a kérdésekre, ha lesz hulladékkal kapcsolatos kérdés, nagyon szívesen válaszolok, illetve van még

egy, magára a vízre vonatkozó rész is, de arra is majd a kérdések során válaszolnék. Köszönöm szépen.

Hozzászólások, kérdések

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Most a bizottság tagjait kérdezem, hogy ki kíván először szólni, véleményt formálni, kérdéseket feltenni. *(Bencsik János jelentkezik.)* Csak emlékeztetek arra, hogy frakciónként tíz perc áll rendelkezésünkre. Köszönöm szépen. Először Bencsik János alelnök úrnak adom meg a szót.

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Államtitkár Asszonyok, Államtitkár Urak, Képviselőtársaim! Ilyenkor késztetést éreznénk arra egyéni választókerületi képviselők, hogy olyan fontos kérdéseket vessünk fel, amelyek leginkább minket és a választóinkat, a helyben élőket érdeklik, lehetne ilyen akár a tatai medence belső közlekedési infrastruktúrájának a fejlesztése. Nem teszem fel a kérdést, bár azt is tudom, hogy tudna rá válaszolni a miniszter úr. Viszont egy léptékkal feljebb, ugyancsak közlekedés, amelynek nagyon komoly fenntarthatósági vonzatai is vannak mind a gazdaságra, mind pedig az életminőségre vonatkoztatva, ez pedig az Európa észak-déli, illetve kelet-nyugati fő közlekedési folyosóinak találkozása Komárom-Esztergom megyében, Komárom város térségében. Az új komáromi híd megépítésével jelentősen fog növekedni ennek az egységesülő gazdasági térségnek az észak-déli forgalma, és ez a forgalom jelenleg csak a kelet-nyugati M1-es autópályára tud ráterhelődni.

Tudom azt, hogy közlekedési szakértők, mérnökök vizsgálják egy bővebb körgyűrű megvalósítását az MO-s kiváltására, amely Komárom, Székesfehérvár, Dunaújváros, Kecskemét térségét érintené, és amely levegőhöz tudná juttatni az egész agglomeráció térségét. Egészen Komáromtól Budapestig terjedő szakaszon meglehetősen nehézkes és veszélyes az autópályán való közlekedés. Mindemellett jelentős mértékű az a szennyezőanyag-kibocsátás, amely az ott elhelyezkedő városok lakosságát érinti. A kérdésem az, hogy hol tart ennek a külső körgyűrűnek a tervezése, és ha lesz belőle valami, akkor az mikorra várható.

A másik kérdésem pedig, délelőtt már foglalkoztunk ezzel, az európai vasúti közlekedés, főleg a vasúti teherszállítás kérdése. Látunk-e arra esélyt, hogy valamikor az Európai Unió, azon belül az Európai Bizottság olyan direktívákat határoz meg, amelyek egy bizonyos távolságot meghaladó, A-ból B pontba történő áruszállítás tekintetében kötelezi a szállítókat vagy, mondjuk, pénzügyileg erőteljesen ösztönzi őket arra, hogy vasútra helyezték át a teherszállítást? Sokszor keresnek meg bennünket, képviselőket állampolgárok, hogy a magyar kormány miért nem írja elő, hogy az országhatár nyugati vagy keleti pontján belépő kamionok szálljanak fel a vasúti szerelvényekre. Tudjuk, hogy ez így ebben a formában lehetetlen, mert többre kerül a fel- és leszállás egy ekkora átkelési szakaszra, mint amennyi haszon van belőle. Ezt csak akkor lehet megvalósítani, ha összeurópai léptékben történik meg a feltételek kialakítása és a direktívák érvényre juttatása. Látunk-e ebben valamiféle elmozdulási lehetőséget összeurópai szinten? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjaitól, hogy ki kíván kérdezni, hozzászólni. *(Hajdu László jelentkezik.)* Parancsoljon, Hajdu képviselő úr.

HAJDU LÁSZLÓ (DK): Tartalmas beszámolót hallottunk a miniszter úrtól. Köszönöm szépen. Helyben kaptunk egy anyagot, nyilván olvasgatni még később is kell, de ebben találok olyanokat, amikre szeretnék rákérdezni.

Az egyik a miniszter úr egy interjúja, az MTI hozta le, amiben azt mondta, hogy 95 százalékban szén-dioxid-mentes energiát használunk. Ez 2018-as nyilatkozat. Erre utalt most a tájékoztatójában is. De mit tetszett ez alatt érteni, hogy 95 százalékban?

A másik kérdésem azzal a legújabb hírrrel kapcsolatos, hogy megalakult az Energetikai Innovációs Tanács. Megköszönöm, ha ennek a munkájáról szólna, hogy mit is jelent ez a mi szempontunkból, a Fenntartható fejlődés bizottsága szempontjából.

Még egy kérdés. Megtartotta alakuló ülését a CO2 Koalíció. Ez érdekes felvetés, amellyel kapcsolatban a következőt szeretném megkérdezni. Az ilyen nagyvárosok esetében, mint Budapest, légszennyezés-mérési adatokkal nem túlzottan rendelkezünk, illetve ha rendelkezünk is, azok nem teljesen pontosak, de érezzük, hogy az emberi egészségre hat ma már a város tömegközlekedése részben, de általában a közlekedési szennyeződés. Az ilyen nagyvárosokat illetően van egy előterjesztés a parlament előtt, amely az itteni ipar által fizetett iparüzési adóra testálja át a tömegközlekedés finanszírozását. Ennek, úgy gondolom, az a hatása lesz, hogy a légszennyezettség igen lassan fog megváltozni ezekben a városokban, mert a minimális működtetésre lesz elegendő ez a forrás, és nem lesz pénz a fejlesztésre. Vagy erre külön forrást kaphatnak ezek a városok? Mindegyik városra gondolok egyébként, ahol nagyobb tömegközlekedést maga az önkormányzat bonyolít le, mert a tömegközlekedés ilyen finanszírozása mindegyikre érvényes lesz az új törvény alapján, gondolom, és az ott termelődött saját bevételéből kell hogy működtesse a tömegközlekedést.

Még egy kérdést írtam fel magamnak, mégpedig azzal kapcsolatban, hogy 1990-től látványosan változtak a klímaértékeink, és 30 százalékos csökkenést említett az előbbi tájékoztatójában. Ez a csökkenés nem egyszerűen csak abból áll, hogy a szocialista ipar környezetszennyező része leállt, és ezen túlmenően már ipar sem volt, csak munkanélküli, és így automatikusan, maguktól csökkentek az értékek?

Ezek lennének a kérdéseim. A kapott előkészítő anyagot, illetve az itt szóban elhangzott miniszteri tájékoztatót egyébként igényesnek és színvonalasnak tartom. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a hozzászólást. Azt kérdezem, hogy a bizottság tagjai közül kíván-e még valaki szólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Akkor most rám kerülne a sor, és addig átadom az elnöklést.

(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Az elnök asszonyé a szó.

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen. Én is megköszönöm miniszter úrnak az átfogó tájékoztatását. Tényleg szinte minden területre kiterjedt.

Azt kell mondanom, hogy nekem nagyon sok kérdésem van, de ígérem, hogy ezt most mind nem teszem fel, hanem csak néhányat, és írásban is fogok önhöz fordulni.

Először az SDG-kkel kapcsolatban szeretném megkérdezni önt, már csak azért is, mert nekem ez a szűkebb szakterületem vagy érdeklődési köröm. Miniszter úr emlékszik, New Yorkban találkoztunk, amikor a magyar kormány éppen tájékoztatást adott önkéntesen a fenntartható fejlődési célok megvalósulásáról. Tudjuk, hogy először arról volt szó, hogy az egészet a Külgazdasági Minisztérium fogja koordinálni és vinni, de közben érkezett hozzánk is az az információ, hogy átkerült az Innovációs és Technológiai Minisztériumhoz, az ön felügyelete alá. Amikor még a Külgazdasági Minisztériummal erről beszélgettünk, ott tudomásom szerint voltak olyan tervek, hogy jöjjön létre a különböző stakeholderek bevonásával egy nemzeti kerekasztal. Nem tudom, ezt minek jó nevezni, de egy olyan konzultatív fórum, amelyben nemcsak a kormányzatnak és esetleg parlamenti frakcióknak van képviselete, hanem civil képviselők az üzleti szférából is részt vennének, és talán akkor ezek a fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatos ügyek nagyobb nyilvánosságot is kapnának, és talán sokkal jobban foglalkozna a társadalom ilyen kérdésekkel is.

Arról is szó volt, hogy ehhez készült egy cselekvési terv. Szeretném megtudni, hogy akkor ezek a fenntarthatósági fejlődési célokkal, SDG-kel kapcsolatos ügyek hogyan is vannak a tárcánál, és ezzel kapcsolatban mit terveznek. Ez az első kérdésem.

Mielőtt a másodikra rátérek, a kérdésem az, hogy esetleg mit gondol miniszter úr arról, hogy érdemes lenne-e egyszer a Fenntartható fejlődés bizottságában egy olyan ülést tartani, amikor lenne időnk arra, hogy a fenntartható fejlődési célokról meg az ezzel kapcsolatos tervekről, ügyekről, kérdésekről, gondokról érdemben beszéljünk.

A másik kérdéskör azzal kapcsolatos, hogy a miniszterelnök úr, amikor kezdődött a parlament őszi ülészaka, a bevezető tájékoztatójában beszélt arról, hogy jól állunk már ezzel a 2050-ig szóló dekarbonizációs gazdaságátalakító programmal, mert mint tudjuk, és mint mondta a miniszterelnök úr is, nagyon radikális változtatások kellenek a gazdaság szerkezetében is. A miniszterelnök úr akkor mondott egy számot, ezt az 5200 milliárd forintot... *(Közbeszólások: Ötvenezer-kétszáz!)* Ötvenkettőezer-kétszázmillió, bocsánat. Ilyenkor délután a számokkal egy kicsi baj van. Tehát hogy ez ennyibe fog kerülni. Ötvenmillió? Hogy volt? *(Zaj. - Közbeszólások: Ötvenezer-kétszáz. - Dr. Palkovics László: Százötvenmillió euró!)* Jó, ötvenezer-kétszáz millió. Köszönöm, a számokban majdcsak meg tudunk egyezni. De egy hatalmas szám volt, ebben, azt hiszem, megegyezhetünk. Ezt követően írásbeli kérdéssel fordultam tulajdonképpen miniszterelnök úrhoz, kaptam is választ Schanda államtitkár úrtól, körülbelül 10-15 sort tett ki a válasz. Azt szerettem volna megtudni, hogy milyen főbb tételekből áll, hol érhetők el azok a részletes szakmai háttéranyagok, amelyek alapján ezt beterveztettük az Európai Uniónak, tehát hogy Magyarországnak ilyen igényei vannak. Szeretném megkérdezni, miniszter úr, hogy mégiscsak hol kaphatnék erre érdemi választ. Nagyon díjaztam ezt a tízsoros válaszadást, de

ha komolyan vesszük, akkor...(Rövid szünetet tart.) Na! Ez a második kérdésem.

A harmadik csak egy rövid kérdés. Konkrétan mikor várható a Mátrai Erőmű bezárása? Ehhez most nem is fűzök semmit.

A következő a klímavédelem kapcsán a nemzeti konzultáció, ami brüsszeli kérésre történt. Úgy tudjuk, hogy talán kétszázezren töltötték ki a klímakonzultációt pár nap alatt. Az lenne a kérdésem, hogy elképzelhető, hogy akkor ebben a témakörben a kormány egy érdemi konzultációt hirdet, tehát nemcsak egy pár naposat, hanem úgy, hogy valóban a társadalomban erről mélyebben és jobban legyen szó.

Ehhez kapcsolódóan rögtön azt is megkérdezném miniszter úrtól, mivel tudjuk, hogy Olaszországban a klímaismereteket önálló tantárgyként javasolják, hogy hogy viszonyul ön ehhez, miniszter úr. Nagyon boldog lennék, ha valóban az oktatási rendszerbe önálló tantárgyként a klímaismeretek, környezeti, természeti ismeretek beépülhetnének.

Két nagyon rövid kérdés még. Egyrészt szeretnék kérdezni a Liszt Ferenc Repülőtérrel. Nagyon sokan megkeresnek bennünket helyi lakosok. Egyre inkább úgy érzik, elviselhetetlen ott az élet számukra. Tudjuk, hogy ezt a repülőtérrel 8-10 milliós forgalomra tervezték eredetileg, de most már 15 milliónál tartunk. És azt is tudjuk, hogy nagyon komoly Cargo-fejlesztések vannak. Hogyan látja ön ebben a valamilyen megoldási lehetőséget?

Az utolsó kérdésem inkább egy hangos gondolkodás, ez az elektromos mobilitás. Egyre több szakirodalom jelenik meg azzal kapcsolatban, hogy ha az elektromos autók életciklusát figyelembe vesszük és figyelembe vesszük a ritkaföldfémek ritkaságát, azoknak a kitermelését vagy a ritkaföldfémek biztosítását, és azt, hogy 98 százalékban veszélyes hulladékká válnak... Hogyan látja ezt a jövőt? Egyre több hangot hallok, civilek, szakértők körében, és én félttem magunkat attól is, hogy csöbörből vödörbe esünk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Válaszadásra, miután több kérdés nincs, megkérjük miniszter urat, és az ülés vezetését visszaadom elnök asszony számára.

(Az ülés vezetését Schmuck Erzsébet, a bizottság elnöke veszi át.)

Dr. Palkovics László válasza

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ innovációs és technológiai miniszter: Köszönöm szépen. Csak tisztán udvariasság miatt az elnök asszonynak válaszolnék először, meg azért, mert nem szeretném elfelejteni a kiváló kérdéseket. Köszönöm szépen a kérdéseket.

Az SDG-célokat ki koordinálja? New Yorkban beszéltünk már erről. Az SDG-célok egy kormányon belül több minisztériumot tartalmaznak. Ha az a kérdés, hogy a fenntarthatósági stratégia kinek a feladata, akkor ez ennek a minisztériumnak a feladata, azt gondolom, jövőre készen lesz. Nyilvánvalóan ebben az ügyben fogunk egyeztetni mindenkivel. Egyébként van egy Kárpát-medencei fenntarthatósági stratégia, amely nagyon sok mindent tartalmaz, Szili Katalin vezetésével most zajlik a munka, de nyilvánvalóan egy sor másik kérdést is fel fog majd vetni. Egyébként ez a civil kerekasztal e héten ül össze talán, azt hiszem.

Ami a radikális változásokat illeti, a kérdés az volt, hogy az 50 ezer 200 milliárd forint kapcsán mi volt a megközelítésünk, hogyan tudjuk 2050-re valamilyen formában a karbonneutralitást elérni. 2050 egy elég távoli időszak. Ha nem nagyon tudjuk azt megmondani, hogy a jogszabályi környezet hogyan alakul, nem tudjuk megmondani azt, hogy a finanszírozási feltételrendszer hogyan alakul, ha nem tudjuk megmondani, hogy milyen technológiák lesznek elérhetőek, akkor erre a kérdésre nagyon nehéz válaszolni. Ezért ez igényli különböző scenáriók kidolgozását. Ezt tettük meg, de ez azért egy eléggé olyan kérdés, amin még tevékenykedni kell. Az ön kérdésére, ami erre a tanulmányra vonatkozik, az 50 ezer 200 milliárd, hogy mi ennek a módszertana, ez még vizsgálatokat igényel. Volt egy top-down megközelítésünk, és volt egy bottom-up megközelítésünk. A top-down megközelítés viszonylag egyszerű megközelítés: ha egyáltalán nem akarunk szénalapú technológiát, mit kell tenni ennek érdekében. Ez az egyik. A másik a bottom-up, hogy hogyan tudjuk ezt felépíteni. Erre van egy modell. Ezt a Corvinus Egyetemen dolgozták ki, ennek a modellnek a bemutatása most délután történik, azt hiszem, úgyhogy, elnök asszony, szívesen látjuk ezen a megbeszélésen.

Mikorra várható a Mátra bezárása? Én nagyon vigyáznék ennek a szónak a használatával, elnök asszony. Amikor a Mátra bezárásáról, a Mátrai Erőműről beszélünk, ott nemcsak egy lignitbányáról és lignitégető blokkokról vagy több lignitégető blokkokról van szó, hanem egy olyan rendszerről, amely a magyar energetikai rendszer része. Ha megnézzük, mit jelentene az, ha a Mátrai Erőmű nem működne, akkor az ország egy komoly részének az energiaellátása problémás lenne, nem tudjuk pótolni, mert stratégiaileg a Mátra helyszíne mint olyan, látja el egy részét. Tehát a stabilitás szempontjából ez nem értékelhető. A másik meg, hogy ez egy infrastruktúra. Ezt az infrastruktúrát, azt gondolom, már azokat a részeit, amik nem a lignithez kapcsolódnak, fel kell használni utána is, hiszen ez megvan, tehát nem kell máshol építenünk ilyenfajta infrastruktúrát. A harmadik, hogy 2500 emberről beszélünk, aki ott dolgozik, beszélünk még tízezer emberről, aki a környező ipari zónában dolgozik, tehát a bezárás, azt gondolom, sem nem elvárás, sem nem jó megoldás. Jobb ennek az erőműnek az átalakítása abba az irányba, ahogy egyébként látszott a kivetített ábrákon. Olyan technológiai megoldások implementációja, amelyek részben azt a kapacitást tudják helyettesíteni, amit a Mátra tud biztosítani, a 980 megawattot, illetve azt a fajta rugalmasságot tudjuk garantálni, amit ebben a pillanatban látni sem tudunk így gázerőmű létrehozásával. Egyébként pedig akkor megoldunk néhány más problémát, hulladékkezelést vagy egyébként az ottani barnamezős területeknek, mondjuk, a napelemekkel történő befedését. Tehát a Mátra bezárásáról nem beszélnék, hanem a Mátrai Erőműben egyébként a lignitégetés megszüntetéséről, felfüggesztéséről.

Itt megint a technológia egy nagyon fontos dolog. Ha a világon, mondjuk, kéthetente találnak olyan méretű olajmezőket, amelyeket legutoljára Irán alatt - pedig tíz évvel ezelőtt azt mondtuk, hogy elfogyott az olaj -, akkor nyilvánvalóan ez a fosszilis ipar olyan megoldásokat is fog majd generálni, ami például a szén-dioxid gyűjtését jelenti. Tehát azt sem zárnám ki egyébként, hogy a technológiai fejlődés azt is fogja eredményezni - mondjuk, 2050 nagyon messze van -, hogy ezek a technológiák más módon meg fognak jelenni. Ez egyelőre még egy nem ismert dolog.

Ami a nemzeti konzultációt illeti, ez nem nemzeti konzultáció volt, ez egy társadalmi egyeztetés, amely sikeresen lezárult. Azt hiszem, 205 ezren jeleztek vissza. Ennek a kiértékelése most folyik. Érdeklődéssel várjuk, hogy milyen válaszokat kaptunk ettől a 200 ezer embertől. Ezt egy reprezentatív mintának gondolom én.

Arra, hogy klímaismereti tantárgy legyen az iskolában, egy javaslat volt ebben az anyagban. Kíváncsi vagyok, hogy mi történik. Én egyébként, ha már elnök asszony megkérdezte a véleményemet, támogatnám ezt, olyannyira támogatnám, hogy az iskolákban a fenntarthatósági hét például ilyenfajta ügyekről szól. Nyilvánvalóan a Nemzeti alaptanterv tartalmaz egy sor dolgot, ebben nagyon sok mindent megjelenítettünk, tehát valahol ennek meg kell találni a megfelelő helyét. Azt gondolom, hogy a tudatosítás egy nagyon fontos dolog, és ezt valóban az iskolában lehet elkezdni. Ha megnézem a saját gyerekeimet, akik öt- és hétévesek, ők pontosan tudják, hogy miért kell szétválogatni a hulladékot otthon, és miért nem egy kukába tesszük bele. Tehát ezt ott kell valahol elkezdni, ezzel egyetértek.

Ami a Liszt Ferenc Repülőtér ügyét illeti, én a tulajdonosaival, tehát nem a menedzsmentjével, a múlt héten találkoztam. Megkérdeztem akkor, hogy ami a választások előtt a zajra vonatkozó kérdés volt, az most hogy áll. Ebben a pillanatban nem nagyon érkeznek egyébként kritikák, nem érkeznek a Liszt Ferenc Repülőtér irányába néhány megjegyzésen túl semmi más. A Liszt Ferenc Repülőtér létrehozott egy alapot, ebbe az alapba kerül be egyébként az a büntetés is, amit a 12 és 5 óra között landoló repülőgépek fizetnek, de nem veszik igénybe az ott élők. Tehát el vagyok bizonytalanodva, hogy ez egy valódi történet volt, vagy a választások előtti történet. Eltöltöttem ott egy estét a közlekedési államtitkárunknál, aki ott lakik, a XVIII. kerületben, pont alatta. Nyilván, ha egy repülőgép elmegy az ember fölött, az nem nagyon pozitív dolog, de úgy tűnik, hogy ez mintha nem lenne ekkora probléma. Úgyhogy a repülőtér kérdését illetően azt tettük, hogy a 12 és 5 közötti műveletek számát Budapest fölött gyakorlatilag megszüntettük. Tehát az 1-es kifutópályán Budapest felől, illetve Budapest felé nem lehet felszállni, a 2-es kifutópálya déli részét lehet használni. Ez gyakorlatilag a budapestieket nem érinti. Azt gondolom, hogy ezért szűnt meg ez egyébként. Ha reálisak vagyunk, a bejelentések egy jelentős része egyébként egy személytől származott, és nagyon komolyan kötődött a budapesti főpolgármester-választáshoz. De megint ebben a pillanatban Magyarország Budapestet jelenti, úgyhogy a kérdés továbbra is érvényes kérdés.

Hozzá kell tenni azt is egyébként, hogy 2007-hez képest a repülési műveletek száma lényegesen csökkent, és 2007-hez képest például a Wizz Air repülőgépei, amelyek jelentős forgalmat jelentenek, kicserélésre kerültek, tehát a zajemissziójuk nagyjából a fele a 2007-es értéknek. Tehát gyakorlatilag minden ebbe az irányba hat, elvileg ennek csökkenni kellett volna.

Ami a mobilitás jövőjére vonatkozó kérdését illeti, az a helyzet, hogy a járműipar - most maradunk az autóiiparnál - lassan meghoz néhány döntést. Ahogy, mondjuk, két-három évvel ezelőtt az akkumulátoros hajtás, tehát tisztán a fedélzeten tárolt energiával hajtott autó tűnt az egyetlen reális alternatívának, most ezt az autóiipar már egy köztes megoldásként kezeli. Azt mondják, hogy több száz kilónyi akkumulátort hordozni magunkkal valószínűleg nem egy jó megoldás. Három évvel ez előtt az a technológia, ami hibrid technológiát jelent, tehát azt, hogy a fedélzeten előállítunk elektromos áramot, és csak egy kis méretű vagy kisebb kapacitású akkumulátorban

tároljuk, akkor még nem látszott. Most egyre inkább látszik. Tehát úgy tűnik, hogy a hidrogénalapú üzemanyagcella pontosan ezt a fajta nagyon nagy akkumulátormennyiségre vonatkozó igényt fogja jelentősen csökkenteni. Úgyhogy azt gondolom, az a megoldás, ami meg fog jelenni, az egyfajta hibrid megoldás, elektromosan hajtjuk a jármű kerekeit valami algoritmus szerint, van egy, a maihoz képest lényegesen kisebb kapacitású elektromosenergia-tárolás, tehát egy köztes tárolás, de egyébként magát az energiát a fedélzeten állítjuk elő. Pontosán az az indoka egyébként a dolognak, amit az elnök asszony mondott, hogy egyszerűen azok a ritkaföldfémek, amelyek a jelenlegi akkumulátortípusokat jelentik, valóban ritkák, nem azért ritkák, mert ez a nevük, hanem azért, mert valóban ritkák.

Természetesen történhet még néhány másik dolog, történhet például az, hogy kitalálunk olyan akkumulátorokat, amelyek nem kémiai alapúak, azért ezen a világon már 15-20 éve dolgozik. Tehát nem ezeket az anyagokat igényli, hanem, mondjuk, polimeralapú akkumulátorok, de egyelőre nem látszik ez a megoldás. Kísérleti szinten igen, de egyelőre nincs. Úgy gondolom, hogy megoldás lehet az üzemanyagcella mint energiagenerátor, és tulajdonképpen nem zárnám ki a belsőégésű motort sem, az egy kérdés persze, hogy lokálisan, tehát ahol az autó van, mennyit emittál, de ha megnézzük a teljes CO₂-footprintjét, a from well to wheel footprintet, ott azért az elektromos autó egy jól optimált, stationer módon működő benzines belsőégésű motorhoz képest lényegesen több CO₂-emissziót fog jelenteni, mint ez a motor. Csak lokálisan ezt nem tudjuk jól kezelni. Ha meg tudjuk oldani egyébként a szén-dioxid gyűjtését, akkor persze ez a kérdés is megoldható. Tehát itt még van bizonytalanság.

Hajdu képviselő úrnak köszönöm az elismerő szavakat. Ma 60 százalékat állítjuk elő az elektromos energiának Magyarországon az implementált kapacitással CO₂-mentesen. Itt 90-95 százalékot szoktunk mondani 2030-2040-ig, ez megint az a fajta bizonytalanság, ami a technológiát jellemzi. De az biztos, hogy az összes folyamatunk, részben az atomerőmű működtetése, illetve az új blokkok építése, részben az implementált fotovoltaiikus kapacitás, illetve a maradék fennmaradó rész megújulóvá tétele ezt az irányt valószínűsíti. Ha politikusként szeretünk ilyen számokat mondani, mérnökként ezekkel óvatosabb lennék, tehát valószínűleg ez az irány ezt fogja eredményezni, ezért hangzanak el ezek a számok.

Kérdezte, hogy az Energetikai Innovációs Tanácsot miért hoztuk létre. Ennek részben az volt az indoka, hogy Kaderják professzor úrral mindketten ilyen emberek vagyunk, és az innovációt szeretjük, a minisztérium is foglalkozik vele. Részben meg azért, mert egy sor kérdés nem tisztázott. Ilyen például az energiatárolás kérdése, mit fogunk tudni tenni azzal az elektromos energiával, ami akár az atomerőmű éjszakai üzemében van, akár a fotovoltaiikus erőműveknek éppen abban a pillanatban nem lekötött kapacitásával. Tehát ez jelentős részben ezzel foglalkozik, hogy milyen olyan köztes megoldások vannak, ahol tudjuk ezt tárolni. Alapvetően az Energetikai Innovációs Tanács ezekkel foglalkozik.

Nagyon fontos eleme a tanács munkájának a hidrogénstratégia kialakítása. Abban is mintha látszana egyfajta konszenzus, hogy a zöldhidrogén előállítására lehet egy olyan megoldás, amely részben köztes tárolóként, részben pedig tüzelőanyagként meg fog jelenni. Nyilván a hidrogén tüzelőanyagként való használata sem egy triviális technológia, elsősorban a nitrogén-oxid-emisszió miatt valószínűleg ezzel azért nem

oldunk meg nagyon sok mindent, de, mondjuk, ha ezt egy üzemanyagcellában használjuk, az nyilván más megítélés alá esik. Tehát ezzel foglalkozik az Energetikai Innovációs Tanács. Javaslatokat tesz a hálózati stabilitás növelésére, hogyan lehetne ténylegesen magát a hálózatot irányítani. Ez is az Innovációs Tanács, egyébként a rendszerüzemeltetőnek, a MAVIR-nak ilyenfajta javaslatokat tesz.

Most írtunk ki több olyan pályázatot, ami energetikai innovációs pályázat. Ezt az NKFIH fogja kezelni. Itt több milliárd forintot fogunk arra költeni, hogy ilyenfajta megoldásokat próbáljunk meg promotálni. Magyarország lapos ország, ezért aztán mondjuk a hidraulikus tárolás nem egy jó megoldás, és nem is akarnánk ilyet építeni az ország területén. Úgyhogy ettől eltanácsolnék mindenkit.

Ami a CO₂ Koalíciót illeti, ez egy specifikus dologra jött létre. Emlékszünk arra, hogy háromnegyed évvel ezelőtt az Európai Unió a járművek CO₂-kibocsátásának csökkentésére különböző javaslatokat tett. Itt 37 és fél százalékból álltunk meg. Miután Magyarországon a járműipar, illetve a járműközlekedés egy jelentős elem, ezért úgy gondoltuk, nézzük meg - és erre hoztuk létre ezt a főleg autóiipari szakemberekből álló koalíciót -, hogy hogyan tudjuk ezt például teljesíteni. Azok a német gyártók, akik Magyarországon működnek, ezt nyilván nem itt fogják tenni, de van például a Suzuki, és sikerült elérni, hogy 2030-ig derogációt kapott e követelmények teljesítése miatt. Ennek aztán az lett a hatása, hogy a Suzuki bejelentette, a Toyotával együtt hibrid járműveket fog gyártani, és ez valószínűleg érinteni fogja Magyarországot is. Tehát ők ezzel a körrel foglalkoznak, ez tipikusan a közlekedés CO₂-kibocsátásának csökkentése.

Ide tartoznak olyan megoldások, hogy hogyan lehet használt buszokból a jelenlegi fossziliztüzelőanyag-alapú, tehát gáz vagy dízel hajtásláncot kivenni, és ezt helyettesíteni valamilyen másfajta hajtáslánccal. Erre vonatkozóan is több megállapodás született a ZF, Bosch, BKV, ITK között, hogy meglévő járműveket is átalakítsanak. Az autóbuszok nem személyautók, tehát azok könnyebben kezelhetők ilyen módon.

Ami az iparüzési adót illeti, ez a szabályozás nem új, csak azt mondja, hogy elsősorban arra célszerű használni, úgyhogy a magyar kormány támogatja továbbra is a városok autóbusz-beszerzéseit olyannyira, hogy a projekt alapján, amit említettem, 2022-től nem szeretnék mást, csak elektromos autóbuszokat jóváhagyni. Ennek van egy támogatási modellje, ez valamennyire látszott az egyik ábrán. Tehát ez meg fog jelenni.

Ami a 32 százalékos csökkenést jelenti, nyilvánvalóan a volt szocialista nagyipar összeomlása egy tényezőt jelent ebben, de nem önmagában jelent tényezőt. Nagyon sok olyan energiahatékonysági beruházásunk van, ami ehhez hozzájárul. Az ipar átstrukturálásában a képviselő úrral nagyjából együtt vettünk részt, én az autóiipar oldaláról. Az egy komoly teljesítmény volt, hogy egy volt autóbusz-, teherautó-, járműiparból létre tudtuk hozni a világ tulajdonképpen most legmodernebb járműiparát. Az a technológiai szint, amit mutattam, nagyon jelentős mértékben egyébként a járműiparnak köszönhető. De köszönöm szépen a méltatást, meg a kérdést is.

Alelnök úr kérdése volt a közlekedési rendszer. Ez egy Komáromra vonatkozó kérdés. Valóban épül a híd Komáromban, és hamarosan készen lesz. Mindenesetre ezt a hidat össze kell kötni valamilyen formában az ország többi részével, és amikor ezt múltkor meglátogattuk, nem akkor támadt az ötlet, de akkor beszéltünk erről az M1-es autópálya felújítása kapcsán. De

nemcsak az M1-es autópálya helyzetét kell átgondolni, most zajlik egy felújítás, egyszerűen azért, mert Magyarország legterheltebb autópályája az M1-es, és mert a legrosszabb technológiai színvonalon épült meg. Tehát ezt sokkal nagyobb mértékben fel kell újítani, csak már nem tudtuk tovább működtetni, ezért zajlott egy felújítás, de van egy komplett koncepciónk arra vonatkozóan, hogy az M1 autópálya-klasztert hogyan kell átalakítani.

Az M1 autópálya-klaszter, tehát az M1 autópálya és a hozzá kapcsolódó különböző autópályák, illetve gyorsforgalmi utak esetén az egyik koncepció a 1381-es út négysávosítása. Ez azt jelentené, hogy megtörténne a híd, a 13-as út 2x2 sávosítása az autópályáig, és utána a 81-es út 2x2 sávosítása Székesfehérvár alatt a 67-es kilométerig, és utána ennek a becsatolása az M8-as nyomvonalába, ami egyébként a Balaton végén indul el, és Dunaújvároson keresztül megy Kecskemétre.

Megnéztük, hogy ennek a leágaztatásnak mi lenne a hatása. Ennek az lenne a hatása, hogy nem lenne szükséges a teljes M1-es autópályát kétszer három plusz egy sávban felújítani, ugyanis ez egy csomó olyan forgalmat el tud vinni, ami Budapest irányába menne egyébként. A számítások léteznek, többfajta koncepció van, de a pályázat, azt hiszem, most zárul le valamikor, és akkor ennek a megvalósítási tanulmánya hamarosan el fog készülni. De a nyomvonalra, illetve a terhelésre vonatkozó számok megvannak. Ez valóban azt eredményezné, hogy az Mo-győri elkerülő közötti háromsávos teljes felújítás egy részét ezzel meg tudjuk spórolni. A probléma az, hogy amikor az M1-es autópálya épült, ott a hidakat kétsávos autópályára építették. Tehát ott nemcsak az autópályát kell megszélesíteni, ami önmagában egy kihívás, különösen Tatabánya környékén, hanem gyakorlatilag a hidakat is újra kell építeni, mert nincs olyan híd, amely alkalmas lenne, mondjuk, kétszer három sáv működtetésére. Mindenesetre szeretnénk ott olyan innovatív megoldásokat is, mint a leállósáv adaptívva tétele, tehát a leállósávra is forgalmat engedni, amennyiben a leállósáv egyébként, mondjuk, felügyelt módon, de üres, tehát szükségtelen nem kihasználni, most jó tapasztalataink vannak a leállósávokkal egyébként. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Bencsik János: Vasúti szállítás?)* A vasútról még szeretne alelnök úr hallani!

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ innovációs és technológiai miniszter: Igen. Hogy mondjam... Amit képviselő úr kérdezt, hogy kényszerítsük rá a teherautókat vasútra, ez egy teljesen legitim igény. Lenne, amennyiben erre a vasút alkalmas lenne. A probléma az, hogy addig működött is egyébként ez a ROLA-rendszer, amíg ennek volt támogatása, aztán mióta a támogatás megszűnt, abban a pillanatban ez is megszűnt. Nyugat-Európában kicsit jobb a helyzet, de azért ez ugyanúgy probléma, azonban Magyarországon a lassújelek száma olyan mértékű, hogy amíg nem tudjuk a vasúti pályát ilyen értelemben tovább alakítani - része egyébként a vasútfejlesztési koncepcióknak, hogy ezek a lassújelek megszűnjenek -, akkor gyakorlatilag értékelhetetlen az az idő, amíg átér az országon egy olyan vonat, ami egyébként teherautókat visz. Maga a rendszer abszolút logikus.

Hiányoznak azok a terminálok, ahol át tudjuk rakni a vasútról a közútra ezeket a járműveket, tehát ezeket is fejleszteni szükséges. De ezek egyébként mind részei a vasútfejlesztési tervünknek. A kérdés az például, pont a Budapest–Belgrád vasútvonal építése miatt merült az fel, hogy az ország

Budapest-centrikus, tehát fel kell hoznunk mindent Budapestre, mert ott tudunk átmenni a hídon, leegyszerűsítve. Tehát felmerült, hogy érdemes-e például azt az árumennyiséget, ami, mondjuk, majd Pireuszból Európa közepe felé fog jönni, behozni Budapestre, vagy pedig valósítsuk meg az úgynevezett Vo-s koncepciót, ez egy olyan koncepció, amely Szolnokot összeköti Bőrgönddel, és utána pedig ezen keresztül ki lehet kerülni Budapestet. Ezek mind részei ennek a stratégiának.

Ha megnézzük ennek a nagyságrendjét, helyettes államtitkár úr ezt szerintem jobban tudja, nagyjából valahol ilyen háromezer milliárd forint környéki azon vasúti fejlesztési projekteknek a nagyságrendje, ami most zajlik, ha ezeket még hozzáadjuk, akkor ez is valami háromezer, így egy hatezer milliárd körüli összegekről beszélünk. Tehát nagyon komoly beruházást jelent. Ennek ellenére ezt meg kell tennünk, ugyanis az elhelyezkedésünkéből adódóan nem tudjuk kihasználni, ha a vasúti hálózatunk nem ilyen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt gondolom, kaptunk választ a kérdéseinkre. Ezt a napirendi pontot le is zárom. Megköszönöm miniszter úr tájékoztatását, és arra kérem, csak két másodpercet várjanak még, mert egyben szeretném lezárni a Fenntartható fejlődés bizottságának mai ülését.

Az ülés berekesztése

Várhatóan nem lesz több ülésünk ebben az évben. Mindenkinek nagyon kellemes ünnepeket kívánok. Köszönöm a részvételt.

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 44 perc)

Bencsik János
a bizottság alelnöke

Schmuck Erzsébet
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: dr. Lestár Éva